

Z.Ú.T.Š. HLINSKO

„60 let výuky a tradice uměleckých oborů v Hlinsku“

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

„Hrajeme a tvoříme pro radost“

Obsah

Obsah	2
1 Identifikační údaje	4
2 Charakteristika školy	5
2.1 Obory, kapacita	5
2.2 Historie, současnost	6
2.3 Charakteristika pedagogického sboru	6
2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce	7
2.5 Vybavení školy a její podmínky	7
3 Zaměření školy a její vize	9
4 Výchovně vzdělávací strategie	10
5 Studijní zaměření	13
5.1 Hudební obor	13
5.1.1 Sólový zpěv	13
5.1.2 Sborový zpěv	19
5.1.3 Hra na klavír	22
5.1.3 Hra na varhany	29
5.1.4 Hra na housle	34
5.1.5 Hra na violu	40
5.1.6 Hra na kontrabas	45
5.1.7 Hra na violoncello	50
5.1.8 Hra na zobcovou flétnu	55
5.1.9 Hra na flétnu	60
5.1.10 Hra na klarinet	65
5.1.11 Hra na saxofon	70
5.1.12 Hra na trubku	75
5.1.13 Hra na tenor	80
5.1.14 Hra na pozoun	85
5.1.15 Hra na tubu	90
5.1.16 Hra na kytaru	95
5.1.17 Hra na elektrickou kytaru	102
5.1.18 Hra na akordeon	109
5.1.19 Hra na bicí nástroje	115
5.1.20 Přípravná hudební výchova	120
5.1.21 Hudební nauka	123
5.1.22 Souborová praxe	127

5.2 Výtvarný obor	129
5.2.1 Základy výtvarné tvorby	129
5.2.2 Přípravná výtvarná výchova	136
6 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	137
7 Vzdělávání žáků mimořádně nadaných.....	138
8 Hodnocení.....	139
8.1 Hodnocení žáků	139

1 Identifikační údaje

Název ŠVP:

Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Hlinsko „*Hrajeme a tvoříme pro radost*“

Předkladatel:

Název školy: Základní umělecká škola, Hlinsko, Poděbradovo náměstí 305, okres Chrudim

Adresa školy: Poděbradovo náměstí 305, 539 01 Hlinsko

IČO: 709 13 536

Jméno a příjmení ředitele: Petr Klas

Telefon ředitel: 734 599 481

Telefon kancelář: 734 358 195

Telefon pracoviště Betlém: 734 358 198

Email: info@zushlinsko.cz

Zřizovatel:

Název: Město Hlinsko, Poděbradovo náměstí 1, 539 23 Hlinsko

Adresa: Poděbradovo náměstí 1, 539 23 Hlinsko

Telefon: 469 315 300

Email: mesto@hlinsko.cz

Skartační znak: A 5

Platnost dokumentu: od 1. září 2012

Změna dokumentu: od 1. září 2019

Účinnost dokumentu: od 1. září 2019

Podpis ředitele:

2 Charakteristika školy

2.1 Obory, kapacita

Základní umělecká škola Hlinsko nabízí základní umělecké vzdělávání v hudebním a výtvarném oboru. Toto vzdělávání se člení na přípravné studium pro I. stupeň a základní studium I. a II. stupně. Studium pro dospělé je zajišťováno dle zvláštních podmínek, které určí ředitel školy.

Hudební obor – vzdělávací zaměření:

- Hra na klavír
- Hra na varhany
- Hra na akordeon
- Hra na housle
- Hra na violu
- Hra na violoncello
- Hra na kontrabas
- Hra na kytaru
- Hra na elektrickou kytaru
- Hra na zobcovou flétnu
- Hra na flétnu
- Hra na klarinet
- Hra na saxofon
- Hra na trubku
- Hra na tenor
- Hra na pozoun
- Hra na tubu
- Hra na bicí nástroje
- Sólový zpěv
- Sborový zpěv
- Hudební nauka

Hudební obor – vzdělávací zaměření:

- Základy výtvarné tvorby

Cílová kapacita školy:

- 350 žáků

2.2 Historie, současnost

1. únor 1958 - založena Základní hudební škola v Hlinsku v Čechách (umístěna v budově C nynější radnice)

1. únor 1960 - zřízena pobočka ZHŠ Hlinsko ve Skutči (do 1.9.1966)

1. září 1960 - získání nových prostor pro výuku (budova na Náměstí 305)

1. září 1961 - převedení ZHŠ na lidové školy umění

1. březen 1968 - zřízena pobočka LŠU Hlinsko v Chrasti u Chrudimě (do 1.9.1968)

1. září 1979 - zahájena generální oprava a přístavba školy

29. listopad 1982 - slavnostní otevření zrekonstruované školy

1. září 1987 - znovuzahájení výuky ve výtvarném oboru

20. listopad 1995 - ustanovení Základní umělecké školy v Hlinsku Zakládací listinou Městského úřadu v Hlinsku v Čechách

1. červenec 2001 - přechod ZUŠ Hlinsko do právní subjektivity

30. srpen 2007 - vybudován ateliér výtvarného oboru v prostoru půdy, zrušení fotokomory a přestavba na učebnu, vybudování učebny bicích nástrojů v suterénu školy

1. únor 2008 - škola oslavila 50. výročí svého založení

1. únor 2018 - škola oslavila 60. výročí svého založení

V průběhu posledních dvaceti let zaznamenávají učitelé a žáci školy trvale výborné výsledky v Národních soutěžích základních uměleckých škol a v přijímání studentů na školy s uměleckým zaměřením.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor Základní umělecké školy v Hlinsku je řadu let stabilizovaný a od školního roku 2016/17 plně kvalifikovaný. Odborným zaměřením i počtem učitelů plně pokrývá širší nabídky pro vzdělávání ve všech vyučovaných uměleckých oborech a studijních zaměřeních na naší škole. Většina pedagogů vyvíjí aktivní hudební a výtvarnou činnost.

2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

Dlouhodobé projekty:

- absolventské koncerty
- vernisáže výstav ve spolupráci s MMG
- výchovné koncerty
- koncerty učitelů
- vánoční koncerty
- výstavy výtvarného oboru
- žákovské koncerty
- spolupráce s Centrem Jana XXIII.
- spolupráce s Městským kulturním klubem Hlinečan

Regionální spolupráce:

- spolupráce v rámci činnosti Krajské umělecké rady ZUŠ Pardubického kraje
- spolupráce na Festivalu Setkání
- organizování okresních kol Národní soutěže ZUŠ

Mezinárodní spolupráce:

- účast na akcích MěÚ Hlinsko pořádaných v rámci partnerských měst: Žilina (Slovensko), Civitelly d'Agliano (Itálie)
- pořádání koncertů s mezinárodní účastí – hudební škola ve finské Kotce

2.5 Vybavení školy a její podmínky

ZUŠ Hlinsko využívá pro svoji činnost dvě různá pracoviště, která jsou standardně vybavena hudebními nástroji, audiovizuální technikou a nástroji a pomůckami pro výtvarný obor.

Výtvarný obor má k dispozici nově zrekonstruovaný a moderně vybavený ateliér s LCD televizí, PC a dataprojektorem s projekčním plátnem. V odloučeném pracovišti v Betlémě je pro výuku výtvarného oboru k dispozici hrnčířský kruh, keramická pec a lis pro grafické techniky.

Hudební obor má k dispozici 11 učeben a koncertní sál. Všechny učebny jsou pro výuku plně využity, včetně koncertního sálu.

Škola disponuje základním inventářem hudebních nástrojů, které si mohou žáci za úplatu na určitou dobu pronajmout. Počet hudebních nástrojů k zapůjčení je každoročně rozšiřován nákupem nových a opravami starších nástrojů. ZUŠ Hlinsko má poměrně velmi dobře

vybavený notový archív pro jednotlivé studijní obory, který se každým rokem dle možností rozšiřuje.

Fasáda budovy ZUŠ je nově zrekonstruovaná a zateplená a v budově jsou kompletně vyměněná okna za okna plastová. Nedávno byl také zrekonstruovaný koncertní sál a byl vybaven klimatizací. Ve spolupráci se zřizovatelem byla provedena generální rekonstrukce toalet, čímž byla výrazně navýšena hygienická úroveň školy.

V oblasti personální škola dosáhla na plnou, tedy stoprocentní kvalifikovanost pedagogických pracovníků. Pedagogický sbor je schopen v plné šíři obsáhnout výukové zaměření školy a kvalitně plnit vzdělávací programy. K udržení a navýšení kvalit výchovného procesu přispívá i další vzdělávání pedagogických pracovníků, na kterém se v součinnosti s vedením školy aktivně podílejí všichni pedagogové.

Rovný přístup ke všem žákům školy a jejich ochrana před patologickými jevy jsou zaručeny vysokými morálně-inteligenčními schopnostmi všech pedagogů školy.

Organizace školy je nastavena tak, aby bylo možné plnit obsah vzdělávání v souladu s potřebami žáků a možnostmi školy.

K tomuto cíli jsou vedeni pedagogové, mimo jiné i účastí na tvorbě ŠVP. Škola je aktivně zapojena do veškerého kulturního dění města Hlinska a veřejnost je prostřednictvím místních médií o jejích aktivitách informována.

3 Zaměření školy a její vize

Základní umělecká škola Hlinsko poskytuje v souladu s platnými legislativními normami základy vzdělání v hudebním a výtvarném oboru.

Naše cíle:

- žáky vychovávat jako citově bohaté osobnosti, které se budou aktivně podílet na kulturním dění ve svém okolí
- poskytovat žákům základy uměleckého vzdělání a rozhled, naučit je poznávat kulturní a estetické hodnoty
- připravit pro žáky i pedagogy takové sociální klima, které vede ke spolupráci, motivuje k lepší práci a vyvolává u člověka potřebu tolerance k odlišnostem
- kultivovat osobnost žáka
- každému žákovi dát šanci, aby zažil úspěch, vytvářet k tomu potřebnou atmosféru a tolerantní okolí
- pokud se žáci chtějí dále v uměleckém oboru vzdělávat, připravit je pro vzdělávání v konzervatoři a v dalších středních a vyšších odborných školách uměleckého zaměření, popřípadě pro studium na vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením
- kvalitou a správným načasováním veřejných produkcí a výstav v rámci všech vyučovaných oborů zvyšovat zájem veřejnosti o činnost naší školy a motivovat nové zájemce o vzdělávání na naší škole

Těchto cílů chceme dosáhnout kvalitní prací všech pedagogů, zvyšováním kvalifikace pedagogů, otevřeností k novým metodám výuky, ale i uplatňováním dlouhodobě úspěšných metod výuky ověřených léty praxe. Kvalitní komunikací s rodiči žáků, a především uplatňováním důslednosti při kladení nároků na žáky.

4 Výchovně vzdělávací strategie

Výchovně vzdělávací strategie jsou společné postupy, které utváří a rozvíjí klíčové kompetence žáků. Klíčové kompetence mají vést žáka k úspěšnému celoživotnímu učení. Konečná úroveň klíčových kompetencí dosažených na konci základního uměleckého vzdělávání v naší škole tvoří základ pro další žákovo celoživotní učení, ať již při studiu na vyšším typu školy uměleckého zaměření, nebo při uplatňování získaných kompetencí v podmínkách amatérského uměleckého prostředí. Snahou všech pedagogů školy bude, aby se klíčové kompetence našich žáků nejrůznějšími způsoby prolínaly. Proto k jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.

Kompetence:

Žák disponuje vědomostmi a dovednostmi, které mu umožňují samostatně volit a užívat prostředky pro umělecké vyjádření

- vedeme žáka k trpělivosti a společně s ním překonáváme náročné začátky
- snažíme se přistupovat ke každému žákovi individuálně, kromě jeho rozumových možností si všímáme i fyzických dispozic a od nich odvíjíme správné držení těla i nástroje
- aktivně zapojujeme žáky do hodiny, aby každý žák měl možnost se předvést, vyjádřit svůj názor a měl možnost volby
- při hře učíme dítě vnímat tělo i nástroj jako jeden celek
- žáky vedeme k zodpovědnosti za své vzdělávání, motivujeme je pro následné celoživotní sebevzdělávání
- vysvětlujeme smysl a cíl výuky na praktických příkladech, které jsou žákovi blízké, a posilujeme žákův pozitivní vztah k učení
- vedeme žáka k samostatnosti a tvořivosti zejména při domácí přípravě
- v hodinách výuky učíme žáka zhodnotit svoje činnosti
- uplatňujeme individuální přístup k žákovi, čímž rozvíjíme jeho individuální dovednosti
- nabízíme efektivní metody a formy učení (při cvičení na nástroj, výtvarném projevu apod.) a učíme je žáky vhodně používat
- při hodnocení výkonů používáme prvky pozitivní motivace
- učíme žáka vnímat problém jako výzvu, ne jako hrozbu
- jako učitelé jdeme příkladem, stále se vzděláváme a tím motivujeme žáka k celoživotnímu učení

Kompetence:

Žák proniká do struktury a obsahu uměleckého díla a je schopen rozeznat jeho kvalitu

- repertoár vybíráme spolu se žákem, hledáme hudbu, která ho zaujme a zároveň rozvíjí potřebným směrem
- skladbu sami interpretujeme a jdeme tak žákovi příkladem
- přiblížíme žákovi stylové období, ve kterém byla skladba složena, seznámíme ho s autorem uměleckého díla
- seznamujeme žáky s uměleckým dílem v podobě audio nahrávek, případně návštěvami koncertů
- následně s žákem diskutujeme o hodnotě díla, společně si objasníme, proč dílo má nebo nemá uměleckou hodnotu

Kompetence:

Žák prostřednictvím soustavné umělecké činnosti disponuje s pracovními návyky, které spoluvytvářejí jeho morálně volní vlastnosti a hodnotovou orientaci

- jdeme příkladem žákům svým zaujetím pro daný obor a neustálým sebevzděláním
- důsledně vyžadujeme pravidelnou přípravu do hodin, v návaznosti na neustálé osvětlování správných cvičebních návyků (rozbor práce)
- motivujeme žáky pochvalou, ale i napomenutím – poskytujeme srozumitelnou a situaci přiměřenou zpětnou vazbu
- spolupracujeme s rodiči každého žáka, stanovujeme společně s nimi i se žákem strategii výuky a domácí přípravy, což se pozitivně odráží na přípravě žáků do hodin a jejich výkonech
- pomocí dialogů ohledně kvality výkonu žáka se ho snažíme vést vlastní odpovědnosti za svou odvedenou práci

Kompetence:

Žák se účelně zapojuje do společných uměleckých aktivit a uvědomuje si svoji odpovědnost za společné dílo

- motivujeme žáky k týmové spolupráci, učíme je respektovat nutnost důsledné a svědomité individuální přípravy jako jednu ze základních podmínek úspěšné práce na společném díle
- prohlubujeme v žácích pocit vzájemné úcty, tolerance a přátelství
- netolerujeme projevy sociální, či jakékoli jiné nadřazenosti
- zveme rodiče do výuky, na akce školy
- vedeme žáky k pochopení a respektování společenských norem a k uvědomování si svých práv, ale i povinností

Kompetence:

Žák je vnímavý k uměleckým hodnotám a chápe je jako důležitou součást lidské existence

- učíme žáky poznávat a milovat hudbu i umění, také jako úžasné dorozumívací prostředky lidí
- přibližujeme žákům umělecké styly a předáváme jim poznání, že hudba rozvíjí lidské vnímání a porozumění
- vedeme žáka k citové vazbě ke svému nástroji, jakožto prostředku k jejich hudebnímu vyjadřování, aby si jej proto vážili a dobře se o něj starali
- motivujeme a vedeme žáky k návštěvě a k účinkování na koncertech různých žánrů
- vedeme žáky ke kultivovanému chování při akcích (vhodné oblečení, vyjadřování atd.)
- snažíme se, aby žák dokázal z nabytých vědomostí vytěžit co nejvíce, aby byl schopen je případně předávat dále
- individuálně přistupujeme ke každému žákovi s vědomím toho, že z něj nemusí být budoucí profesionál v uměleckém oboru
- snažíme se vést žáka tak, aby neukončil své vzdělávání a získávání dovedností v uměleckém oboru ukončením základní umělecké školy, ale ve svém vzdělání pokračoval dál
- žáka, který vykazuje ke svému nadání zájem a pílí, motivujeme k přípravě ke studiu na konzervatoři nebo na umělecké škole

Kompetence:

Žák aktivně přispívá k vytváření i uchování uměleckých hodnot a jejich předávání dalším generacím

- vysvětlujeme žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví
- uměleckou a kulturní reprezentací školy poskytujeme žákům možnost aktivně se zapojovat do dění ve městě a regionu

5 Studijní zaměření

5.1 Hudební obor

5.1.1 Sólový zpěv

Charakteristika:

Lidský hlas je přirozeným hudebním nástrojem, je měřítkem hudebnosti národa. Pěvecký projev je nejvýraznějším, nejúčinnějším a nejpřirozenějším hudebním prostředkem. Zpěv rozvíjí tradice a rozšiřuje hudební vzdělání. Je-li žák hudebně nadán a rád zpívá, má možnost se u nás pěvecky vzdělávat a rozvíjet své pěvecké schopnosti.

Žák se postupně seznamuje se zásadami pěveckého projevu. Zpočátku své pěvecké schopnosti rozvíjí zábavnou a herní formou. Společně se žákem v průběhu výuky hodnotíme a řešíme případné nejasnosti a žák je tak sám schopen pracovat na zlepšení a zkvalitnění výsledků své práce. Prostřednictvím veřejných vystoupení buduje žák svoje sebevědomí a schopnost prezentace před publikem, a tak se zároveň zhodnotí i výsledky jeho práce. Může se také zúčastňovat soutěží.

Žák má možnost se uplatnit jak v sólovém, tak i v komorním a sborovém zpěvu.

Během studia navštěvuje předměty:

- Pěvecká hlasová výchova
- Hudební nauka
- Souborová praxe

Cílem Pěvecké hlasové výchovy je získat základní návyky pěveckých schopností.

V Hudební nauce získává teoretické poznatky, které pak využívá v praktickém zpěvu

Předmět Souborová praxe se realizuje sborovým zpěvem, zde získá poznatky a schopnosti využít své znalosti v kolektivní spolupráci.

Učební plán:

	1. stupeň základní studium						
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Pěvecká hlasová výchova	1	1	1	1	1	1	1
Souborová praxe					2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Pěvecká hlasová výchova – 1. stupeň základní studium

Očekávané výstupy žáka:

- ovládá základy dechové techniky, měkké a opřené nasazení tónu, zásady správné artikulace a hlasové kultury
- používá rozšířený hlasový rozsah a podle svých možností vyrovnané hlasové rejstříky
- má vypěstovaný smysl pro kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu
- volí adekvátní výrazové prostředky na základě porozumění hudbě i textu
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů, je schopen veřejného vystoupení
- zpívá ve vícehlasých skladbách a orientuje se v jejich notovém zápise
- uplatňuje zásady hlasové hygieny

1. ročník

- klidně a hluboce dýchá bránicí
- měkce a opřeně nasazuje tón
- zpívá ve střední hlasové poloze v rozsahu 5-6 tónů (c1 - a1)
- ve střední hlasové poloze vyrovnává vokály na jednom tónu
- zpívá s uvolněnou bradou
- váže legatem dva tóny na maximální vzdálenosti tercie
- využívá zpěv piano-mezzoforte
- zpívá krátké lidové písně výrazově správně ve svém hlasovém rozsahu
- zpívá přiměřeně obtížné lidové písně
- zvládá zpěv s instrumentálním doprovodem
- drží tělo vzpřímeně a přirozeně
- zachovává správné držení hlavy

2. ročník

- funkčně a přirozeně ovládá mluvidla
- zachovává zásady správné pěvecké výslovnosti
- zpívá lidové písně v rozsahu oktávy
- ve vyšších polohách využívá hlavový tón
- zpívá lehce
- využívá hudební frázování na jednoduchých lidových písních
- zpívá přiměřeně obtížné lidové písně
- zvládá zpěv s instrumentálním doprovodem
- je schopen zpěvu jednoduchého dvojhlasu v lidové písni
- uvědoměle dbá na správné a přirozené držení těla
- měkce nasazuje tón

3. ročník

- využívá žebně brániční dýchání
- přirozeně a pohotově ovládá mluvidla
- spojuje a zvukově vyrovnává vokály při zachování správné pěvecké výslovnosti
- zazpívá durovou stupnici (c1 – c2)
- je schopen zazpívat melodickou řadu nahoru i dolů v rozsahu oktávy
- uvědoměle spojuje a zvukově vyrovnává vokály
- váže legatem melodickou řadu v rozsahu pěti tónů
- využívá základní hudební prostředky (piano - forte, crescendo - decrescendo) při zpěvu lidových písní
- interpretuje písně z paměti
- veřejně vystupuje
- zpívá dvojhlas na základě hudební představivosti
- zpívá přirozeně v rámci svých hlasových možností

4. ročník

- uvědoměle buduje dechovou oporu
- odsazuje na témže dechu
- zazpívá rozložený durový i mollový tonický kvintakord
- zpívá lidové i umělé písně v rozsahu oktávy
- váže legatem rozložený durový i mollový tonický kvintakord
- využívá plynulou kantilénu na různých nápěvcích
- volí vhodné hudební prostředky na základě porozumění hudbě a textu písně
- využívá získané dovednosti při interpretaci písní
- orientuje se v notovém zápisu dvojhlasé písně
- je schopen samostatného zpěvu melodie druhého hlasu
- rozumí zásadám hlasové hygieny
- správně a přirozeně drží tělo, dokáže toto držení těla popsat

5. ročník

- využívá dechovou oporu
- přechodné tóny nasazuje shora
- zvládá obtížnější hlasová cvičení v rozsahu oktávy
- používá hlavový i hrudní rejstřík
- minimalizuje hlasové zlomy
- používá vhodnou a svému hlasu přiměřenou dynamiku
- zpívá v celém hlasovém rozsahu vyrovnaně, bez hlasového zlomu
- propojuje hudební znalosti s výrazovým projevem při zpěvu
- v interpretaci písní využívá plynulou kantilénu
- je schopen improvizace lidového dvojhlasu

6. ročník

- uvědoměle používá žeborně brániční dýchání s dechovou oporou
- správně využívá dechové fráze
- zazpívá rozložený dur i moll kvintakord v rozsahu oktávy
- zpívá stupnice dur i moll v rozsahu oktávy
- zpívá delší a zdokonalené dechové fráze
- váže legatem rozložený dur i moll kvintakord v rozsahu oktávy
- propojuje hudební znalosti s výrazovým projevem při zpěvu
- využívá hudební představivost
- kombinuje poznatky v náročnějších formách hudebních činností a her
- využívá získané dovednosti z dvojhlasého zpěvu ve vícehlasých skladbách

7. ročník

- používá správné pěvecké dýchání
- ovládá správnou pěveckou výslovnost a frázování
- zachovává zásady hlasové kultury
- využívá hlavový a hrudní rejstřík
- minimalizuje hlasové zlomy mezi rejstříky
- využívá vhodnou a přiměřenou dynamiku
- správně frázuje lidové i umělé písně
- dodržuje zásady kultivovaného hlasového projevu
- využívá vhodné výrazové prostředky v písních různých žánrů na základě porozumění hudbě a textu
- veřejně vystupuje při kulturních akcích školy a města
- účinkuje na absolventském vystoupení
- orientuje se v notovém zápisu vícehlasé skladby
- zpívá jednotlivé hlasy vícehlasu
- zná a dodržuje zásady hlasové hygieny

Postupové zkoušky:

1. ročník – jedna lidová píseň, jedna dětská umělá, v písních prokáže zvládnutí studijních problémů a přednesu
2. ročník – v jedné lidové a jedné umělé písni rozlišného charakteru prokáže zvládnutí studijních problémů přednes a odlišné tempo
3. ročník – jedna lidová a jedna umělá píseň různého charakteru a tempa, schopnost zpěvu jednoduchého dvojhlasu
4. ročník – prokáže schopnost přednesu na jedné lidové a jedné umělé písni a jedné dvojhlasé z paměti.

5. ročník – prokáže schopnost přednesu jedné lidové, jedné umělé (kantilénové) písně, improvizace jednoduchého dvojhlasu ke známé písni

6. ročník – hlasová cvičení v rozsahu kvinty s transpozicí, prokáže i schopnost dynamického odlišení, jedna lidová a jedna umělá píseň, komorní zpěv

Souborová praxe – 1. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Souborová praxe je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně.

Hudební nauka – 1. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně.

Učební plán:

	2. stupeň základní studium			
	I.	II.	III.	IV.
Pěvecká hlasová výchova	1	1	1	1
Souborová praxe	2	2	2	2

Pěvecká hlasová výchova – 2. stupeň základní studium

Očekávané výstupy žáka:

- ovládá správnou dechovou techniku a uvědoměle s ní pracuje
- používá vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu
- zvládá zpěv plynulé kantilény s ohledem na vedení a dodržování frází, dobře se orientuje v hudebním zápise i textu
- kultivovaně interpretuje stylově a žánrově správně vokální skladby různých slohových období, používá dynamickou i agogickou škálu a výraz v souvislosti s charakterem interpretované skladby
- samostatně pracuje při korepetici, je schopen se uplatnit ve vícehlasém komorním seskupení
- má přehled o základní pěvecké literatuře různých slohových období, kriticky hodnotí poslouchanou vokální a vokálně instrumentální hudbu
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí

I. ročník

- používá žeberně brániční dýchání
- zvládá hlavový i hrudní rejstřík
- dodržuje správné frázování

II. ročník

- používá prodloužený výdech
- plynule přechází mezi rejstříky bez hlasových zlomů
- dodržuje fráze na základě orientace v hudebním zápise

III. ročník

- zvládá zpěv delších frází
- plynule přechází mezi rejstříky bez hlasových zlomů
- dodržuje fráze na základě orientace v náročnějším hudebním zápise

IV. ročník

- uvědoměle pracuje se správnou dechovou technikou
- zvládá náročná hlasová a intonační cvičení s vyrovnaným hlasem v celém svém rozsahu
- je schopen samostatného zpěvu z listu s využitím správných pěveckých návyků
- je schopen interpretace všech žánrů vokálních skladeb různých slohových období s použitím vhodné dynamiky a výrazu
- je schopen samostatné práce s korepetitorem, uplatňuje se ve vícehlasém komorním uskupení
- zorientuje se v pěvecké literatuře různých slohových období
- je schopen hodnotit výkon jiných interpretů
- samostatně vybírá a volí repertoár podle svých zájmů a preferencí

Souborová praxe – 2. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Souborová praxe je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně.

5.1.2 Sborový zpěv

Charakteristika:

Sborový zpěv vede žáky k rozvoji celkové hudebnosti, především pak k rozvoji vokálních dovedností. Ve výuce se žáci seznámí nejen se základními pěveckými dovednostmi jako je intonace, rytmus, výslovnost, tvoření tónu, dechová technika, pracují s textem, zpívají s hudebním doprovodem a učí se výrazové vyjádření obsahu jednotlivých písní.

Zpěv ve sboru rozvíjí přirozenou muzikálnost, hudební paměť a přirozený hudební a pěvecký projev. Žáci ve sboru rozvíjejí svůj individuální hlasový potenciál a učí se spolupracovat v kolektivu. Jsou vedeni k zodpovědnému přístupu k nacvičování písní a jejich prezentaci na veřejnosti. Seznamují se s písněmi různých žánrů a období.

Sborový zpěv – přípravné studium

Očekávané výstupy žáka:

- intonuje
- zpívá přirozeným hlasem
- udrží vzpřímený a uvolněný postoj
- užívá srozumitelnou výslovnost
- rozvíjí své rytmické cítění
- seznamuje se s gesty sbormistra

Učební plán:

	1. stupeň základní studium						
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Sborový zpěv – 1. stupeň základní studium

1. - 3. ročník

- užívá základní pěvecké dovednosti
- realizuje správné a uvolněné držení těla (rozložená váha na obě nohy)
- používá přirozený hlas
- reaguje na gesta sbormistra
- používá svůj hlas v celém rozsahu při zachování jeho přirozenosti
- rozlišuje základní dynamiku a agogiku
- udrží svůj hlas v jednoduchém dvojhlase
- užívá vhodných výrazových a pohybových prostředků

- aktivně se podílí na koncertních a společenských akcích
- rozvíjí pravidelnou samostatnou přípravu

4. - 5. ročník

- zná noty v rámci svého hlasového rozsahu
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu (jednohlas, dvojhlas, klavírní doprovod)
- dbá na správné a uvolněné sezení u zpěvu, správné držení těla při zpěvu a správné dýchání při zpěvu a výslovnost
- samostatně se připravuje
- zazpívá vybraná hlasová cvičení a sborové party se správnou dynamikou a vhodným technickým výrazem s důrazem na kvalitu tónu a intonaci
- tvoří tón v dynamice p – mf, zpívá rytmicky a intonačně přesně podle notového zápisu
- ovládá zpěv v jednoduchém dvojhlasu – lidové písně a písně pro dětský sbor
- udrží intonaci v daném dvojhlasu, případně vícehlase
- analyzuje dirigentská gesta a vhodným způsobem na ně reaguje
- účastní se na veřejných vystoupeních sboru

6. - 7. ročník

- plně využívá praktické a teoretické dovednosti získané v předchozím studiu
- ovládá zásady správného a kultivovaného zpěvu
- přirozeně zazpívá svůj pěvecký part ve své hlasové poloze, se správnou dikcí, artikulací a vyrovnanými vokály
- využívá kultivovaného pěveckého projevu ve vybraných vokálních cvičeních
- a sborových partech, umí správně frázovat
- orientuje se v notovém zápisu
- využívá veškerou dynamickou škálu zpěvu
- ovládá zpěv vícehlasu s důrazem na rytmické a intonační citění
- intonuje čistě svůj part ve vícehlase s instrumentálním doprovodem
- při zpěvu využívá hudební paměť, tónovou představivost
- ovládá zpěv z listu přiměřeně náročných skladeb
- zcela samostatně zvládá domácí přípravu

Postupové zkoušky:

Každý ročník je zakončen postupovou zkouškou. V 7. ročníku 1. stupně zkouškou závěrečnou. Všechny zkoušky probíhají formou veřejného vystoupení.

Hudební nauka – 1. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně.

Učební plán:

	2. stupeň základní studium			
	I.	II.	III.	IV.
Sborový zpěv	2	2	2	2

Sborový zpěv – 2. stupeň základní studium

I. - III. ročník

- plně využívá všech získaných dovedností a návyků
- uplatňuje zásady správného a kultivovaného zpěvu na vybraných sborových a sólových kompozicích
- zazpívá i obtížnější pěvecké party intonačně správným způsobem
- interpretuje skladby vyváženě svým hlasovým možностям v daných sborových partech
- orientuje se ve vícehlasé partituru
- zazpívá z listu jednodušší skladbu, sborový part
- je schopen samostatné interpretace a pochopení zpívané skladby
- orientuje se v jednotlivých stylových obdobích
- ovládá dynamickou škálu pp – f
- uplatňuje se při zpěvu sólových partů
- aktivně pracuje při nácviu skladeb při dělených zkouškách, při organizaci soustředění, koncertů a zájezdů

IV. ročník

- je schopen aktivní a zodpovědné spolupráce s ostatními
- působí vyrovnaně a jistě
- pracuje s výrazovými prostředky, dechem, intonací a artikulací
- zajímá se o sborovou literaturu
- poslouchá nahrávky profesionálních i amatérských sborů
- navštěvuje koncerty sborové i instrumentální hudby

Postupové zkoušky:

Každý ročník je zakončen postupovou zkouškou. Ve IV. ročníku 2. stupně zkouškou závěrečnou. Všechny zkoušky probíhají formou veřejného vystoupení.

5.1.3 Hra na klavír

Charakteristika:

Klavír je jak nástroj sólový, tak doprovodný s uplatněním jak v hudbě klasické, tak i v jiných hudebních žánrech. Je také nástrojem harmonickým, proto žáky vedeme k rozvíjení harmonického i polyfonního cítění. Naším cílem je tedy vychovat klavíristu se základy klasické techniky a podle individuálních možností také se schopností improvizace (ve smyslu vytvoření doprovodu k písním různých žánrů) a především muzikanta, pro kterého bude hudba v životě důležitá a bude ji mít rád.

Hodnocení žáka je velmi individuální s ohledem na žákovy schopnosti a domácí přípravu se snahou od úplných začátků úzce spolupracovat se zákonnými zástupci žáka. U menších dětí je dobré, aby rodiče byli přítomni v hodině klavíru a mohli tak efektivněji pomáhat dítěti s domácí přípravou.

Žáci I. stupně absolvují tyto předměty: Hru na klavír, Hudební nauku a Souborovou praxi. Hudební nauka se vyučuje do 5. ročníku I. stupně. Klavíristé absolvují Souborovou praxi ve formě sborového zpěvu, čtyřruční či komorní hry, klavírní nebo korepetice.

V rámci studia II. stupně klavíristé navštěvují tyto předměty: Hra na klavír a Souborová praxe.

Během přípravné hudební výchovy začínají se hrou na klavír formou skupinové výuky.

Ve vyšších ročnících mají možnost se účastnit nepovinných, ale pravidelných klavírních seminářů a školních a mimoškolních koncertů, kde mohou čerpat další hudební inspiraci.

Motivací pro talentované žáky je účast na klavírních soutěžích. Hodnocení žáka je velmi individuální s ohledem na žákovy schopnosti a domácí přípravu se snahou od úplných začátků úzce spolupracovat s rodiči.

Učební plán:

	1. stupeň základní studium						
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1
Souborová praxe	4						
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Hra na klavír – 1. stupeň základní studium

Očekávané výstupy žáka:

- propojuje veškeré získané technické i výrazové dovednosti při interpretaci
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- uplatňuje sluchovou sebekontrolu

- využívá podle stupně své vyspělosti zvukových možností nástroje
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů po technické, výrazové a obsahové stránce – využívá dynamiku, tempové rozlišení, vhodnou artikulaci, frázování, agogiku
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- zvládá improvizaci doprovodu k písním
- aktivně se účastní čtyřruční nebo komorní hry

1. ročník

- zvládá přečíst a zahrát notový zápis v houslovém a basovém klíči v jednodušších skladbách
- je připraven ke hře stupnic cvičeními na podklad palce
- je schopen najít a zahrát durový kvintakord s obraty (tenuto, staccato a malý rozklad)
- zvládá legato ve dvojhmatech
- pracuje na zpevňování konečků prstů a uvolnění a pružnosti rukou a zapojení váhy paže při tvorbě tónu
- používá různé druhy úhozů-staccato, portamento, legato, odtah
- podle sluchu zharmonizuje a zahraje jednoduchou píseň s použitím T, S, D
- při čtyřruční hře s učitelem se udrží ve svém partu

2. ročník

- zvládá plynulou hru durových stupnic v rovném pohybu v pomalém a středním tempu nejméně přes dvě oktávy
- zahraje durový kvintakord s obraty dohromady nejméně přes dvě oktávy s uvolněním zápěstí
- zahraje skladby různých forem a žánrů např. menuet, pochod, valčík, píseň, ragtime s dominujícím vedením učitele
- umí pracovat na tvorbě kvalitního hezkého tónu a na barevnosti zvuku
- zvládá jednoduchou pedalizaci (současný a synkopický pedál)
- zvládá zvukově a dynamicky rozlišit melodii od doprovodu a kombinovat různé druhy artikulace
- zahraje jednoduchou polyfonní skladbu se samostatným vedením každého hlasu
- pomocí základních dynamických a agogických změn (crescendo, decrescendo, pp, p, mf, f, ff) vyjádří celkový charakter a náladu skladby
- zharmonizuje a zahraje jednoduchou píseň s použitím T, S, D a dalších harmonických funkcí a jednodušších figurací v doprovodu

3. ročník

- zvládá plynulou hru durových a některých mollových stupnic v rovném pohybu nejméně přes tři oktávy ve středním tempu
- zahraje durový a mollový kvintakord s obraty nejméně přes tři oktávy (u současných akordů s vnesením vrchního hlasu)
- při hře používá legato dvojhmatů a akordů
- nastuduje alespoň jednu skladbu tanečního charakteru s uplatněním doposud nabytých znalostí
- částečně zvládá ohodnotit některé složky svého výkonu
- ovládá pohybový aparát při tvorbě tónu a uvolňuje se přirozeně
- s pomocí učitele se orientuje ve formě skladby a pracuje na výstavbě jednotlivých frází (najde začátek a konec fráze a vrchol skladby) pomocí dynamiky a agogiky (rozšířením o ritardando a accelerando)
- vědomě se snaží o kultivovanější projev
- zahraje píseň s doprovodem podle akordových značek s použitím složitějších figurací a pedalizací
- je schopen více vnímat part spoluhráče a vzájemně spolupracovat

4. ročník

- pokračuje ve hře stupnic a akordů v rychlejším tempu
- zahraje chromatickou stupnici v rychlejším tempu
- podle individuálních potřeb žák pracuje na zvětšování rozpětí prstů
- zdokonaluje vyrovnanost pasážové hry a hry skoků
- je seznámen s hrou základních melodických ozdob
- vnímá skladbu jako celek a dokáže s pomocí učitele zanalyzovat jednotlivé složky svého výkonu
- spolupracuje s učitelem při vytváření pedalizace
- při hře intenzivně pracuje na zvukové stránce hry
- aktivněji se zapojuje při rozboru skladby a její výstavbě
- je seznamován se specifickými prvky různých stylů a období, které interpretuje ve vybraných skladbách
- zahraje skladbu z listu na úrovni PHV
- obohacuje doprovody písní o složitější harmonie (např. D7, zv. a zm. 5) a figurace
- aktivně a pasivně se účastní nepovinných klavírních seminářů a mimoškolních koncertů

5. ročník

- zvládá hru stupnic v rychlejším tempu s dynamickými změnami, zahraje čtyřhlasý kvintakord s obraty zvlášť
- absolvuje přípravu ke hře oktáv ve formě průpravných cvičení
- zahraje základní melodické ozdoby

- kostru jednoduché skladby dokáže víceméně bezpomoci nastudovat samostatně
- častěji využívá různých druhů pedalizace
- samostatně je schopen vycítit frázování a některé stylové prvky
- dokáže doprovodit jiný sólový nástroj nebo zahrát basový part při čtyřruční hře
- aktivně a pasivně se účastní nepovinných klavírních seminářů a mimoškolních koncertů

6. ročník

- stupnice hraje kombinovaně se čtyřhlasým kvintakordem nebo D7 rozložené dohromady
- začne s hrou oktáv
- pracuje na vyrovnanosti pasážové techniky ve větších plochách
- rozšiřuje své dovednosti při samostatném nastudování o výrazové prostředky
- spolehlivě zvládá ohodnotit svůj výkon
- navrhuje vlastní pedalizaci a s pomocí učitele ji dotváří
- plynule zahraje z listu skladbu na úrovni 1. ročníku
- aktivně a pasivně se účastní nepovinných klavírních seminářů a mimoškolních koncertů dokáže zhodnotit jednotlivé prvky interpretace

7. ročník

- rozšiřuje hru akordů o velký rozklad dohromady
- dokáže aktivně pracovat na detailech a začíná se orientovat ve formě a stavbě skladby
- při hře se vědomě poslouchá a dokáže najít a vyřešit konkrétní problém
- z větší části pedalizuje samostatně
- osobitým pojetím a kultivovanou hrou dokáže vyjádřit obsah a styl určité skladby
- samostatně vyhledá správnou harmonizaci a způsob doprovodu k písni
- aktivně spolupracuje při komorní hře, pokračuje v návštěvě klavírních seminářů a připraví se na své absolventské vystoupení.

Postupové zkoušky:

1. ročník – 1 stupnice s tónickým kvintakordem (T5), 1 etuda, 2 skladbičky a píseň
2. ročník – 1 dur stupnice s T5, 1 etuda, dvě charakterově a technicky rozdílné skladby a 1 píseň
3. ročník – 1 moll stupnice rovným pohybem přes 2 oktávy s T5 dohromady, 1 etuda, 2 skladby různých slohových období (baroko – klasicismus + romantismus – hudba 21. století), 1 čtyřruční skladba nebo píseň

4. ročník – 1 dur a 1 moll stupnice rovným pohybem s T5, 2 kratší etudy nebo 1 delší (min. na 1 stranu), 2 skladby z různého období, hra z listu na úrovni PHV

5. ročník – 1 dur a 1 moll stupnice rovným pohybem přes 4 oktávy se čtyřhlasým akordem rozloženě zvlášť, 2 etudy (z toho 1 delší a 1 kratší nebo 1 etuda + čtyřruční skladba), 2 přednesové skladby z různého období, hra z listu na úrovni 1. a 2. ročníku

6. ročník – 2 stupnice přes 4 oktávy v rychlejším tempu s dynamikou se čtyřhlasým akordem dohromady, 2 etudy, 2 přednesové skladby z různých slohových období, hra z listu na úrovni 1. a 2. ročníku

7. ročník – 2 stupnice kombinovaně přes 4 oktávy v rychlejším tempu s dynamikou a čtyřhlasým akordem dohromady a velkým rozkladem, 1 přednesová etuda, 3 přednesy (z toho 1 komorní), v případě absolventského vystoupení žák postupovou zkoušku skládat nemusí

Souborová praxe – 1. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Souborová praxe je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně. V případě, že žák splňuje předpoklady, může být zařazen do souborové praxe od 3. ročníku.

Hudební nauka – 1. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně.

Učební plán:

	2. stupeň základní studium			
	I.	II.	III.	IV.
Hra na klavír	1	1	1	1
Souborová praxe	4			

Hra na klavír – 2. stupeň základní studium

Očekávané výstupy žáka:

- využívá všechny doposud získané znalosti a dovednosti k vyjádření svých představ
- hraje z listu jednoduché skladby
- zvládá improvizaci doprovodu k písním
- hraje v duu (čtyřruční hra nebo hra dvou nástrojů), zahraje jednoduché doprovody, spolupracuje při komorní hře, v souborech nebo orchestrech různého složení podle individuálních schopností

- vytvoří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů; tento svůj názor zformuluje a vyjádří, při hře z paměti využívá znalosti o výrazu, harmonii, formě a obsahu hrané skladby
- uvede příklady skladeb významných světových a českých autorů různých stylových období a žánrů
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

I. ročník

- hru stupnic rozšiřuje o obtížnější rytmické variace 2:3 a 3:4 a zahraje vybrané stupnice v terciích
- hraje z listu skladby na úrovni 2. ročníku
- podle individuálního zaměření hraje v různých komorních souborech, čtyřručně nebo doprovází sólový nástroj
- dokáže zahrát dva hlasy v jedné ruce s odlišením kantilény a doprovodu nebo polyfonního vedení hlasů
- vybere si z náročnějších skladeb J. S. Bacha, W. A. Mozarta, L. van Beethovena, F. Chopina, P. I. Čajkovského, B. Smetany, B. Martinů a dalších
- vyhraňuje se ve stylu, který je mu nejbližší a postupně se na něj zaměřuje ve výběru a poslechu skladeb

II. ročník

- zvládá obtížnější technické prvky v delších plochách
- improvizuje na kadencích v různých tóninách
- častějšími poslechy a účastí na seminářích a koncertech zvládne rozlišit kvalitu hry

III. ročník

- podle fyziologických možností hraje velkou techniku, oktávy, akordy, bravurní pasáže, umí zahrát širokou kantilénu romantických skladeb
- hraje z listu skladby na úrovni 3. ročníku.

IV. ročník

- při hře využívá všech nabytých dovedností a dokáže zvolit správný způsob hry v konkrétní skladbě
- při hře písni harmonizuje pravou i levou ruku
- samostatně nastuduje a zahraje repertoár pro komorní hru

- dokáže si slovně obhájit svoje pojetí určité skladby
- zahraje skladbu většího rozsahu významného světového skladatele
- na základě zkušeností a citu vybírá repertoár, v jehož interpretaci vyniká a je mu blízká

Postupové zkoušky:

I. ročník – bez postupové zkoušky

II. ročník – 2 x koncert nebo postupové zkoušky

III. ročník – 2 x koncert nebo postupové zkoušky

IV. ročník – absolventské vystoupení

Souborová praxe – 2. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Souborová praxe je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně.

5.1.3 Hra na varhany

Charakteristika:

Varhany jsou jedním z nejstarších nástrojů vůbec. Mohou se chlubit svou pestrostí barev zvuku a širokým využitím jak v hudbě sólové, tak komorní a orchestrální. Hra na varhany a ostatní hudební nástroje v dítěti prohlubuje cítění a vnímání hudby a vychovává člověka se zájmem právě o hudbu a kulturu vůbec. Hra na varhany je fyzicky poměrně náročná, proto se s hrou na varhany začíná až ve druhém stupni studia po absolvování prvního stupně, kde žák nejprve získává průpravu ve hře na klavír.

Důležitou roli při seznamování dětí s nástroji také hraje spolupráce se zákonnými zástupci. Ti mohou do hodin docházet, pravidelně se o prospěchu svých dětí informovat a vše s učitelem a dítětem konzultovat.

Výuka studijního zaměření Hra na varhany se dělí na dva stupně. V prvním stupni žák absolvuje 7 let hry na klavír a docházku završí absolventským vystoupením či zkouškou. Ve druhém stupni se učí hře na varhany a v posledním ročníku žák absolvuje studijní zaměření Hra na varhany veřejným vystoupením. Do 1. ročníku druhého stupně studijního zaměření Hra na varhany může být žák přijatý přímo na základě vykonání talentové zkoušky ze hry na klavír.

V průběhu studia na prvním stupni se žák nejprve seznamuje se správnou technikou hry na klavír, s jeho využitím jak v sólové, tak také komorní oblasti. Poznává různé hudební styly a skladby rozdílných žánrů a forem. Výuka prvního stupně zahrnuje 1 hodinu Hry na klavír, Hudební nauku a Souborovou praxi. V Hudební nauce, která trvá 5 let studia, získává žák teoretické znalosti, které uplatňuje také v individuálních hodinách. V Souborové praxi se žák učí týmové spolupráci s ostatními spolužáky a seznamuje se s dalšími nástroji při korepeticích, čtyřruční hře, příp. při hře v souboru.

Na druhém stupni žák začíná s hrou na samotné varhany. S nástrojem se seznamuje, učí se správnou techniku hry, základní druhy varhanního úhozu a poznává rozdíl mezi klavírní a varhanní technikou. Postupně se seznamuje s varhanním repertoárem, který mu přiblíží jednotlivá slohová období a různé formy skladeb. Žák opět navštěvuje jednu hodinu Souborové praxe. Druhou hodinu týdně věnuje žák samotné hře na varhany.

Na konci studia by měl žák umět samostatně nastudovat skladbu odpovídající jeho schopnostem, zvolit vhodnou registraci a stylově ji interpretovat. V průběhu celého studia se také učí vlastnímu hodnocení výkonu svého i ostatních. V začátcích za podpory učitele, který s žákem pravidelně hodnotí jednotlivé výkony a společnými silami řeší různé problémy.

Podmínkou studia Hry na varhany je vlastnictví klavíru a při navštěvování druhého stupně je nutné si zajistit možnost cvičení na varhany.

Učební plán: 1. stupeň základní studium viz studijní zaměření 5.1.3 Hra na klavír

Učební plán:

	2. stupeň základní studium			
	I.	II.	III.	IV.
Hra na varhany	1	1	1	1
Soubořová praxe	4			

Hra na varhany – 2. stupeň základní studium**Očekávané výstupy žáka:**

- využívá všechny doposud získané znalosti a dovednosti k vyjádření svých představ
- hraje z listu jednoduché skladby
- hraje v duu (čtyřruční hra nebo hra dvou nástrojů), zahraje jednoduché doprovody, spolupracuje při komorní hře, v souborech nebo orchestrech různého složení podle individuálních schopností
- vytvoří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů; tento svůj názor zformuluje a vyjádří, při hře z paměti využívá znalosti o výrazu, harmonii, formě a obsahu hrané skladby
- uvede příklady skladeb významných světových a českých autorů různých stylových období a žánrů
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

I. ročník

- zná využití varhan, zvládne popsat jejich jednotlivé části a na nástroji se umí orientovat
- umí zvolit vhodnou obuv ke hře pedálových partů
- má osvojené správné návyky při hře (sezení u nástroje a držení těla)
- zvládne zahrát jednoduchou skladbu z listu (na úrovni 1. a 2. ročníku hry na klavír) a jednoduchá manuálová nebo pedálová cvičení
- harmonizuje písně podle akordových značek se kterými se seznámil v nižších ročnících
- zvládne doprovodit jednoduchou skladbu jiného sólového nástroje zatím jen v manuálu
- byl seznámen se základy registrace
- zvládne zahrát lehčí polyfonní skladby, kde klade důraz na dodržování správných zásad varhanní techniky hry
- zahraje lehčí polyfonní skladby z období baroka a jednodušší skladby různých forem a charakteru nejprve v manuálu (např. malá preludia a fugy, různé barokní tance-menuety, sarabandy apod.)

II. ročník

- zvládá jednoduchá manuálová cvičení, kde procvičuje varhanní techniku hry (správná artikulace, základní typy varhanního úhozu)
- hraje jednoduchá pedálová cvičení jen špicemi
- je schopen zahrát současně jednu ruku s pedálem
- při hře umí zkoordinovat celé tělo
- zahraje z listu lehké manuálové nebo pedálové cvičení nebo lehčí skladbu pro manuál
- je schopen zahrát kadenci v různých tóninách s držením basu v pedálu
- zvládne doprovodit jednoduchou skladbu jiného sólového nástroje s občasným basováním v pedálu
- rozpozná slohové období skladby a její charakter a společně s učitelem volí správnou registraci a techniku hry
- byl seznámen se správnými zásadami varhanní hry při bohoslužbách
- rozpozná slohové období skladby a její charakter a společně s učitelem volí správnou registraci a techniku hry
- zahraje barokní skladby, kde už zvládá občasnou hru v pedálu např. držení delších hodnot
- je seznámen s formou chorálu
- návštěvou koncertů, seminářů a poslechem vhodných nahrávek získává přehled o kulturním životě a získává nové zkušenosti a nápady k vlastní interpretaci skladeb
- poznává varhany z různých slohových období

III. ročník

- je schopen číst a hrát jednodušší skladby ze tří notových osnov
- občas přidává v pedálovém partu hru patami (výběr vhodných pedálových etud)
- zahraje z listu skladby na úrovni 2. a 3. ročníku hry na klavír v manuálu nebo cvičení pro jednu ruku a pedál
- harmonizuje písně podle akordových značek s držením basového tónu v pedálu
- harmonizuje podle sluchu jednoduchou melodickou linku pomocí základních harmonických funkcí T, S, D
- doprovodí podle potřeby jiného sólistu, v doprovodech využívá také basovou linku a s podporou učitele navrhuje vhodnou registraci
- rozšiřuje si obzor obohacením svého repertoáru o díla dalších slohových období (lehčí díla období romantismu a výběr skladeb 20. století)

IV. ročník

- zvládá bez problémů hru jednodušších skladeb ze tří notových osnov
- s jistotou ovládá samostatnost rukou a nohou při hře varhanních skladeb odpovídajících jeho schopnostem

- je schopný hrát bez problémů každou rukou na jiném manuálu, případně manuály v průběhu hry střídat
- podle svých schopností umí obohatit hru kadencí o jednodušší figurace nebo ozdoby
- harmonizaci melodické linky obohacuje o další harmonické funkce
- při harmonizaci písní basuje pedálem
- je schopný doprovodit na varhany jiný sólový nástroj nebo sbor a podle potřeby se zapojit do nějakého souboru nebo orchestru a samostatně volit registraci
- orientuje se v jednotlivých slohových obdobích, rozpozná různé hudební žánry a styly varhanní hudby a podle toho volí správnou registraci a vhodnou artikulaci a další prostředky, kterými skladbu a sebe charakterizuje
- skladbu zvládne samostatně nastudovat
- správnou volbou registrace a vhodnými technickými prostředky dokáže charakterizovat slohové období hrané skladby a analyzovat obsah skladby a také ho při samotné hře vyjádřit
- podle svých dispozic dokáže interpretovat skladby složitější s bohatším pedálovým partem
- zdatnější žák zvládá základy triové hry
- je schopný nastudovat samostatně skladbu dle svého výběru
- zvládne ohodnotit svůj výkon
- zahraje skladbu s vlastním osobitým přístupem
- je schopný vybrat si specifický směr, kterým se bude nadále ubírat a kterým se bude prezentovat (hra při bohoslužbách, svatebních obřadech, doprovod sborů, sólová hra ad.)

Postupové zkoušky:

I. ročník – manuálové a pedálové cvičení řešící problematiku varhanní techniky (úhoz, artikulace, v pedálu hra špicemi), 2 lehčí skladby pro manuál (jedna z období baroka)

II. ročník – manuálové a pedálové cvičení (podklad palce a překlad ostatních prstů, dvojhmaty, v pedálu hra špicemi), hra jedné ruky s pedálem, hra kadence s basovým tónem v pedálu, 2 skladby různého charakteru s použitím basového partu aspoň u jedné z nich

III. ročník – manuálové a pedálové cvičení (v pedálu hra špicemi i patami), hra jednodušších pedálových stupnic, 1 skladba období baroka, 1 skladba období romantismu nebo 20. století, harmonizace písně dle vlastního výběru

IV. ročník – absolventské vystoupení nebo závěrečná zkouška, 1 skladba období baroka, 1 nebo 2 skladby jiného období dle vlastního výběru, harmonizace písní podle akordových značek a harmonizace melodické linky s podporou pedálového partu

Souborová praxe – 2. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Souborová praxe je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně.

5.1.4 Hra na housle

Charakteristika:

Housle jsou smyčcovým nástrojem, který má velmi bohaté možnosti v uplatnění: v sólové a komorní hře, v symfonických, divadelních nebo komorních orchestrech, ve folklórních souborech, v odvětvích populární hudby, rocku apod.

Výuka hry na housle směřuje k tomu, aby se žákům dostalo základního uměleckého vzdělání v oboru a podle jejich individuálních možností se stali zapálenými amatérskými či profesionálními hudebníky.

Hra na tento nástroj je po všech stránkách velice náročná, a tudíž vymezuje u žáků specifické předpoklady pro úspěšné zvládnutí tohoto nástroje. Jedná se především o velice dobrý hudební sluch, velmi dobrou pěveckou intonaci, smysl pro rytmus a zejména motorické předpoklady pro uvolněný a koordinovaný pohyb obou rukou. Neodmyslitelnou součástí studia je i potřeba mít smysl pro detailní práci.

Žáci jsou již od prvních začátků hry cíleně vedeni pedagogem k sebehodnocení a k sebekontrolě. Dále pak mají možnost si ověřit a porovnat své schopnosti hry na nejrůznějších soutěžích a koncertech.

Při výuce začínajícího houslisty/ky je bezpodmínečně nutná spolupráce rodičů, či jiného zainteresovaného dospělého.

Žák krůček po krůčku zvládá technickou složku hry na nástroj, až dokáže postupně používat výrazovou složku hry natolik, že bude moci svým osobitým tónovým projevem vyjadřovat niternou potřebu hudebního sebevyjádření.

Studium může začínat návštěvou přípravné hudební výchovy, kde jedním z předmětů je Hra na nástroj. V I. stupni základního studia si žák postupně zdokonalí hru na nástroj natolik, že je schopen zapojit se do souborové praxe. V průběhu docházky žák absolvuje předmět Hudební nauka, který je vyučován do 5. ročníku I. stupně základního studia.

Učební plán:

	1. stupeň základní studium						
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na housle	1	1	1	1	1	1	1
Souborová praxe				2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Hra na housle – 1. stupeň základní studium

Očekávané výstupy žáka:

- využívá při hře všechny možnosti barevného a dynamického odstínění kvalitního tónu a obtížnější způsoby smyku
- využívá plynulé výměny do vyšších poloh, zvládá základní dvojhmoty
- orientuje se v zápise interpretovaných skladeb, rozeznává jejich základní členění, tóninové vztahy a stavbu melodie
- pod vedením učitele rozvíjí vlastní hudební představy a vnímá odlišnosti výrazových prostředků hudby různých stylových období a žánrů
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

1. ročník

- dokáže popsat části nástroje
- ovládá správné držení nástroje a smyčce
- používá uvolněný postoj při hře na nástroj
- ovládá uvolněné vedení smyčce při přechodech přes struny, dělení smyčce, hru legato
- zvládá základní tvoření tónu
- ovládá zásady správného kladení prstů na hmatníku ve výchozí (I.) poloze dle zvoleného prstokladu dur (popřípadě i moll)
- hraje z paměti snazší lidové písně v dur prstokladu

2. ročník

- rozlišuje základní dynamické rozdíly – p, mf, f
- využívá základní dovednosti pravé ruky – dělení smyčce, détaché, legato a jejich kombinace
- využívá správné pozice lokte pravé ruky při přechodech přes struny
- ovládá prstoklad dur a moll (i jejich vzájemnou kombinaci)
- zahrane dur stupnice přes jednu i dvě oktávy (i v legatu)
- orientuje se v notovém zápisu (zná základní hudební označení)
- rozvíjí získané cvičební návyky
- hraje z listu drobné lidové písně
- hraje z paměti skladby lehčího charakteru

3. ročník

- dokáže kombinovat hru détaché, legato, staccato
- při tvoření tónu využívá dynamiku a dle schopností i další výrazové prostředky
- zvládá zahrát jednoduché dvojzvuky

- zahraje dur a moll stupnice přes dvě oktávy (i v legatu)
- ovládá nácvik a hru drobných etud
- ovládá správné cvičební návyky
- hraje z paměti drobné přednesové skladby v rámci I. Polohy
- zvládá souhru s dalším nástrojem či nástroji
- rozvíjí souhru.

4. ročník

- zvládá odlišnosti při hře pravou rukou – détaché, legato, staccato, martellé
- dle svých schopností používá vibrato
- dbá na kvalitu tónu s dynamickým odstíněním
- dokáže zahrát jednoduché dvojhlas
- rozlišuje a zvládá všechny prstoklady v první poloze, užívá je v praxi
- dbá na tónovou, intonační i rytmickou sebekontrolu
- zahraje dur a moll stupnice s rozloženým kvintakordem v různých smykových a rytmických kombinacích přes dvě oktávy
- umí zahrát technicky náročnější etudy, ale i etudy s melodickým charakterem – zde odlišuje výrazovou složku, (dle schopnosti žáka)
- vnímá výraz dané skladby při její interpretaci
- dokáže samostatně nacvičit cvičení, etudu či snazší skladby
- ovládá hru z listu na jednoduchých skladbách
- spolupracuje s jedním i více nástroji (hra v orchestru, komorní hra)

5. ročník

- zvládá a využívá hru s vibratem
- ovládá s jistotou základní smyčcovou techniku
- ovládá hru ve III. Poloze
- umí plynule přecházet z polohy do polohy (výměna zvláště I. – III. pol.)
- zahraje dur a moll stupnice a rozložený kvintakord v různých smykových a rytmických kombinacích přes dvě oktávy (využívá i III. polohy)
- odlišuje různorodost interpretace skladeb (stará hudba x moderní hudba)
- dokáže samostatně naladit nástroj
- hraje skladby většího rozsahu
- ovládá hru z listu (přiměřené tech, náročnosti)
- má základní dovednosti pro uplatnění při komorní hře a hře v orchestru

6. ročník

- disponuje již kvalitním tónem a složitější smyčcovou technikou

- začíná používat i další polohy (II., IV., V.) a dle schopností žáka mezi nimi plynule přechází
- předvede hru dvojhmatů (např. cvičení, drobné etudy apod.)
- zahraje jednodušší dur a moll stupnice a rozložený kvintakord v různých smykových a rytmických kombinacích přes tři oktávy
- hraje etudy vyšší úrovně
- zlepšuje koordinaci levé a pravé ruky ve vyšších tempech
- dokáže rozlišit interpretační styl slohového období studovaných skladeb
- hraje z listu jednoduché sólové i komorní skladby
- plně využívá umění souhry v různých hudebních uskupeních.

7. ročník

- interpretuje etudy s obsáhnutím více technických i výrazových prostředků najednou
- orientuje se a používá složitějších smykové varianty při hře v polohách i hře dvojhmatů
- zahraje i některé vyšší dur a moll stupnice a rozložený kvintakord v různých smykových a rytmických kombinacích přes tři oktávy
- dokáže rozlišit interpretační styl slohového období studovaných skladeb
- zvládá jednoduchou úpravu nástroje či ošetření (např. výměna strun)
- propojuje zkušenosti nabyté v předchozích letech studia, používá je v praxi v individuální i skupinové interpretaci
- samostatně studuje přiměřeně obtížné skladby a dokáže do nich vložit vlastní osobitý projev
- interpretuje delší přednesové skladby např. concertina a koncerty většího rozsahu, sonáty apod.
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením (dle možností)
- zapojuje se do souborové hry a plně využívá umění souhry

Postupové zkoušky:

1. ročník – durová stupnice v 1 oktávě, 1 - 2 cvičení z probírané školy (popřípadě 1 etuda), lidová píseň (z paměti) a 1 drobná skladba
2. ročník – 2 stupnice (i v legatu) + akordy, 1 - 2 cvičení z probírané školy, 1 etuda, 1 skladba
3. ročník – 1 dur a 1 moll stupnice přes 2 oktávy (i v legatu) + akordy, 1 - 2 cvičení z probírané školy, 1 - 2 etudy, 1 delší skladba
4. ročník – 1 dur a 1 moll stupnice přes 2 oktávy (i v legatu) + akordy, 1 - 2 cvičení z probírané školy, 2 etudy, 1 skladba většího rozsahu nebo 1 věta z concertina, hra z listu

5. ročník – 1 dur a 1 moll stupnice přes 2 oktávy (i v legatu) s přechodem do polohy + akordy, 1 cvičení z probírané školy, 2 etudy, 1 - 2 skladby většího rozsahu nebo 1 věta z concertina, hra z listu

6. ročník – 1 dur a 1 moll stupnice přes 3 oktávy (i v legatu) s přechodem do polohy + akordy, 1 cvičení z probírané školy, 2 etudy, 1 - 2 skladby většího rozsahu nebo 1 věta z concertina či koncertu, hra z listu

7. ročník – 1 dur a 1 moll stupnice přes 3 oktávy (i v legatu) s přechodem do polohy + akordy, 2 etudy, 2 - 3 skladby většího rozsahu nebo 1 věta z concertina či koncertu, nebo sonáty, hra z listu

Souborová praxe – 1. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Souborová praxe je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně. V případě, že žák splňuje předpoklady, může být zařazen do souborové praxe od 3. ročníku.

Hudební nauka – 1. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně.

Učební plán:

	2. stupeň základní studium			
	I.	II.	III.	IV.
Hra na housle	1	1	1	1
Souborová praxe	2	2	2	2

Hra na housle – 2. stupeň základní studium

Očekávané výstupy žáka:

- využívá volného pohybu levé ruky po celém hmatníku a široké spektrum druhů smyků
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší prstokladové, smykové a výrazové varianty při nácviu a interpretaci skladeb
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- vytváří si názor na vlastní i slyšenou interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a dokáže je vhodně prezentovat a obhájit
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb

- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

I. ročník

- hraje stupnice přes 3 oktávy s rozloženými akordy a jejich obraty
- dokáže sebekriticky posoudit svůj výkon
- dokáže spolupracovat a navrhnout nejvhodnější prstoklady a smyky pro jednotlivé sekce orchestru

II. ročník

- orientuje se ve všech běžných polohách (dle svých schopností).

III. ročník

- dle svých schopností se seznamuje s hrou dvojhmatových stupnic (tercie, sexty, oktávy)
- samostatně studuje složitější skladby, včetně vlastního výrazového projevu s důrazem na kvalitu a barvu tónu

IV. ročník

- využívá plně všech běžných druhů smyků
- dokáže samostatně zvolit či vytvořit nejvhodnější prstoklad
- ovládá vhodnou úpravu smyků ve skladbách
- interpretuje přednesové skladby většího rozsahu např. concertina, koncerty, sonáty atd. a dokáže do nich vložit svůj vlastní osobitý projev
- zvládne se zapojit do práce v jakémkoliv hudebním souboru
- umí vhodně vybrat a samostatně nastudovat skladby různých stylových období (dle svých schopností) a ukončit studium veřejným absolventským vystoupením, na kterém předvede své získané dovednosti v průběhu studia v ZUŠ.

Souborová praxe – 2. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Souborová praxe je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně.

5.1.5 Hra na violu

Charakteristika:

Viola je součástí rodiny smyčcových nástrojů. Její barva zvuku je velmi podobná lidskému hlasu a předurčuje ji tak k harmonickému podbarvování sólových houslových partů v komorní hře, nebo jako součást symfonických, divadelních a komorních orchestrů. Může mít uplatnění i ve folklórních souborech. Nicméně zejména v současné době se stále více začíná uplatňovat i jako svébytný sólový nástroj.

Výuka hry na violu směřuje k tomu, aby se žákům dostalo základního uměleckého vzdělání v oboru a podle jejich individuálních možností se stali zapálenými amatérskými či profesionálními hudebníky a našli uplatnění v některém výše uvedeném uskupení.

Hra na violu, podobně jako u houslí, vyžaduje specifické předpoklady pro úspěšné zvládnutí tohoto nástroje. Jedná se především o velice dobrý hudební sluch, velmi dobrou pěveckou intonaci, smysl pro rytmus a zejména motorické předpoklady pro uvolněný a koordinovaný pohyb obou rukou.

Žáci jsou již od prvních začátků hry cíleně vedeni pedagogem k sebehodnocení a k sebekontrolě. Dále pak mají možnost si ověřit a porovnat své schopnosti hry na nejrůznějších soutěžích a koncertech.

V prvních zpravidla čtyřech letech žák studuje hru na housle, aby po nabytí fyzických schopností přešel ke hře na violu. Během studia I. stupně žák absolvuje předmět souborová praxe podobně jako ve studijním zaměření Hra na housle. V průběhu docházky žák absolvuje předmět Hudební nauka, který je vyučován do 5. ročníku I. stupně základního studia.

Učební plán:

	1. stupeň základní studium						
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na violu	1	1	1	1	1	1	1
Souborová praxe				2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Hra na violu – 1. stupeň základní studium

Očekávané výstupy žáka:

- využívá při hře všechny možnosti barevného a dynamického odstínění kvalitního tónu a obtížnější způsoby smyku
- využívá plynulé výměny do vyšších poloh, zvládá základní dvojhmaty
- orientuje se v zápise interpretovaných skladeb, rozeznává jejich základní členění, tóninové vztahy a stavbu melodie

- pod vedením učitele rozvíjí vlastní hudební představy a vnímá odlišnosti výrazových prostředků hudby různých stylových období a žánrů
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

1. – 4. ročník

- viz studijní zaměření 5.1.4 Hra na housle

5. ročník

- využívá zpěvnost violového tónu
- zvládá hru jednoduchých dvojhmatů
- odlišuje různorodost interpretace skladeb (stará hudba x moderní hudba)
- hraje z listu jednoduché sólové i komorní skladby
- čte ve violovém klíči

6. ročník

- disponuje již kvalitním tónem a složitější smyčcovou technikou
- zahraje jednodušší dur a moll stupnice a rozložený kvintakord v různých smykových a rytmických kombinacích přes tři oktávy
- hraje etudy vyšší úrovně
- zlepšuje koordinaci levé a pravé ruky ve vyšších tempech

7. ročník

- zvládá odlišnosti při hře pravou rukou – détaché, legato, staccato, martellé
- osobitě používá vibrato
- dbá na kvalitu tónu s dynamickým a barevným odstíněním tónu
- začíná používat i další polohy (II., IV., V.) a dle schopností žáka mezi nimi plynule přechází
- předvede hru dvojhmatů (např. cvičení, drobné etudy apod.)
- plynule umí přecházet z altového do houslového klíče
- dokáže rozlišit interpretační styl slohového období studovaných skladeb
- zvládá jednoduchou úpravu nástroje či ošetření (např. výměna strun)
- propojuje zkušenosti nabyté v předchozích letech studia, používá je v praxi v individuální i skupinové interpretaci
- samostatně studuje přiměřeně obtížné skladby a dokáže do nich vložit vlastní osobitý projev

- interpretuje delší přednesové skladby
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením (dle možností)
- plně využívá umění souhry v různých hudebních uskupeních

Postupové zkoušky:

1. – 4. ročník – viz studijní zaměření 5.1.4 Hra na housle

5. ročník – 1 dur a 1 moll stupnice přes 2 oktávy (i v legatu) s přechodem do polohy + akordy, 1 cvičení z probírané školy, 2 etudy, 1 - 2 skladby většího rozsahu, hra z listu

6. ročník – 1 dur a 1 moll stupnice přes 3 oktávy (i v legatu) s přechodem do polohy + akordy, 1 cvičení z probírané školy, 2 etudy, 1 - 2 skladby většího rozsahu, hra z listu

7. ročník – 1 dur a 1 moll stupnice přes 3 oktávy (i v legatu) s přechodem do polohy + akordy, 2 etudy, 2 - 3 skladby většího rozsahu, hra z listu

Souborová praxe – 1. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Souborová praxe je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně. V případě, že žák splňuje předpoklady, může být zařazen do souborové praxe od 3. ročníku.

Hudební nauka – 1. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně.

Učební plán:

	2. stupeň základní studium			
	I.	II.	III.	IV.
Hra na violu	1	1	1	1
Souborová praxe	2	2	2	2

Hra na violu – 2. stupeň základní studium

Očekávané výstupy žáka:

- využívá volného pohybu levé ruky po celém hmatníku a široké spektrum druhů smyků
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší prstokladové, smykové a výrazové varianty při nácviu a interpretaci skladeb
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu

- vytváří si názor na vlastní i slyšenou interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a dokáže je vhodně prezentovat a obhájit
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

I. ročník

- využívá plně všech běžných druhů smyků
- dokáže spolupracovat a navrhnout nejvhodnější prstoklady a smyky pro svoji sekci v orchestru

II. ročník

- hraje stupnice přes 3 oktávy s rozloženými akordy a jejich obraty
- interpretuje přednesové skladby většího rozsahu a dokáže do nich vložit vlastní osobitý projev

III. ročník

- orientuje se ve všech běžných polohách (dle svých schopností)
- zvládá přecházet z altového do houslového klíče
- samostatně studuje složitější skladby, včetně vlastního výrazového projevu s důrazem na kvalitu a barvu tónu
- dokáže sebekriticky posoudit svůj výkon.

IV. ročník

- zvládá plynule výměny ve všech používaných polohách
- dokáže samostatně zvolit či vytvořit nejvhodnější prstoklad
- ovládá vhodnou úpravu smyků ve skladbách
- zvládne se zapojit do práce v jakémkoliv hudebním souboru
- umí vhodně vybrat a samostatně nastudovat skladby různých stylových období (dle svých schopností) a ukončit studium veřejným absolventským vystoupením, na kterém předvede své získané dovednosti v průběhu studia v ZUŠ

Vzdělávací obsah předmětu Souborová praxe je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně.

5.1.6 Hra na kontrabas

Charakteristika:

Kontrabas je největším členem rodiny smyčcových nástrojů. Zvuk kontrabasu svou hlubokou frekvencí spojuje a „tvrdí“ ostatní nástroje používané v komorních a souborových uskupeních např. v symfonických, divadelních nebo komorních orchestrech, ve folklórních souborech, v odvětvích populární hudby, rocku a především jazzu.

Samotný nástroj poskytuje mnoho možností vyjádření rytmických a melodických prvků ve hře.

Výuka hry na kontrabas na naší ZUŠ směřuje k tomu, aby se žákům dostalo základního uměleckého vzdělání v oboru, a především se mohli zapojit do smyčcového orchestru. Dále pak, aby se podle jejich individuálních možností stali zapálenými amatérskými či profesionálními hudebníky a našli uplatnění v některém výše uvedeném uskupení.

Vzhledem k velikosti nástroje se začíná s výukou teprve tehdy, když žák má všechny vyhovující fyzické předpoklady. Studium hry na kontrabas může také navazovat na studium několika ročníků jiného smyčcového nástroje.

Žák krůček po krůčku zvládá technickou složku hry na nástroj, až dokáže postupně používat výrazovou složku hry natolik, že bude moci svým osobitým tónovým projevem vyjadřovat niternou potřebu hudebního sebevyjádření. Především pak výuka směřuje k zapojení se do Souborové praxe.

Předmět Souborová praxe je realizována zpravidla docházkou do smyčcového orchestru, ale i do jiných uskupení. V průběhu docházky žák absolvuje předmět Hudební nauka, který je vyučován do 5. ročníku I. stupně základního studia.

Učební plán:

	1. stupeň základní studium						
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na kontrabas	1	1	1	1	1	1	1
Souborová praxe				2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Hra na kontrabas – 1. stupeň základní studium

Očekávané výstupy žáka:

- využívá při hře všechny možnosti barevného a dynamického odstínění kvalitního tónu a obtížnější způsoby smyku
- využívá plynulé výměny do vyšších poloh, zvládá základní dvojhmaty
- orientuje se v zápise interpretovaných skladeb, rozeznává jejich základní členění, tóninové vztahy a stavbu melodie

- pod vedením učitele rozvíjí vlastní hudební představy a vnímá odlišnosti výrazových prostředků hudby různých stylových období a žánrů
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

1. ročník

- dokáže popsat části nástroje
- ovládá správné držení nástroje a smyčce
- používá uvolněný postoj při hře na nástroj
- hraje v základní poloze
- orientuje se v F klíči
- zahraje snadnější lidové písně.

2. ročník

- ovládá uvolněné vedení smyčce při přechodech přes struny, dělení smyčce, hru legato
- zvládá základní tvoření tónu
- zvládá lehčí stupnice v základní poloze
- zvládá čtení basového klíče
- uplatňuje intonační sebekontrolu a dobrou orientaci na hmatníku
- ovládá správné cvičební návyky
- zvládá jednoduché skladby
- zkouší se zapojovat do komorní či orchestrální hry (dle schopností)

3. ročník

- pracuje s tónem
- využívá v interpretaci dynamiku
- zvládá hru staccato
- zvládá hru s přesuny ze základní půlové do I. polohy
- zvládá hru některých stupnic přes 2 oktávy
- zapojuje se do orchestrální hry.

4. ročník

- orientuje se v notaci a prstokladu na hmatníku do II. polohy
- odlišuje různorodost interpretace skladeb (stará hudba x moderní hudba)
- hraje jednoduché party z listu

5. ročník

- orientuje se v akordických značkách.

6. ročník

- pracuje s kvalitou tónů – vibrato, dynamické odstíny
- zvládá základní smyky a jejich kombinace
- ovládá hru ve III. Poloze
- používá prakticky základní harmonické funkce T, S, D

7. ročník

- pěstuje plynulé výměny poloh
- ovládá hru jednoduchých dvojmatů
- podle svých individuálních schopností doprovází podle notace i akordických značek a vytváří vlastní doprovod
- zvládá jednoduchou úpravu nástroje či ošetření (např. výměna strun)
- propojuje zkušenosti nabyté v předchozích letech studia, používá je v praxi v individuální i skupinové interpretaci
- samostatně studuje přiměřeně obtížné skladby a dokáže do nich vložit vlastní osobitý projev
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením
- plně využívá umění souhry v různých hudebních uskupeních

Postupové zkoušky:

1. ročník – durová stupnice v 1 oktávě, 1 - 2 cvičení z probírané školy (popřípadě 1 etuda), lid. píseň (z paměti) a 1 drobná skladba

2. ročník – 1 - 2 stupnice (i v legatu) + akordy, 1 cvičení z probírané školy, 1 etuda, 1 skladba

3. ročník – 1 dur a 1 moll stupnice přes 2 oktávy (i v legatu) + akordy, 1 cvičení z probírané školy, 1 etuda, 1 skladba

4. ročník – 1 dur a 1 moll stupnice přes 2 oktávy (i v legatu) + akordy, 1 cvičení z probírané školy, 1 etuda, hra z listu

5. ročník – 1 dur a 1 moll stupnice přes 2 oktávy (i v legatu) s přechodem do polohy + akordy, 1 cvičení z probírané školy, 1 etuda, 1 - 2 skladby, hra z listu

6. ročník – 1 dur a 1 moll stupnice (i v legatu) s přechodem do polohy + akordy, 1 etuda, 1 - 2 skladby většího rozsahu, hra z listu

7. ročník – 1 dur a 1 moll stupnice (i v legatu) s přechodem do polohy + akordy, 1 etuda, 2 - 3 skladby většího rozsahu, hra z listu

Souborová praxe – 1. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Souborová praxe je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně. V případě, že žák splňuje předpoklady, může být zařazen do souborové praxe od 3. ročníku.

Hudební nauka – 1. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně.

Učební plán:

	2. stupeň základní studium			
	I.	II.	III.	IV.
Hra na kontrabas	1	1	1	1
Souborová praxe	2	2	2	2

Hra na kontrabas – 2. stupeň základní studium

Očekávané výstupy žáka:

- využívá volného pohybu levé ruky po celém hmatníku a široké spektrum druhů smyků
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší prstokladové, smykové a výrazové varianty při nácviku a interpretaci skladeb
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- vytváří si názor na vlastní i slyšenou interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a dokáže je vhodně prezentovat a obhájit
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

I. ročník

- využívá obtížnější způsoby smyku
- dokáže doprovázet jiné nástroje podle akord. značek

- používá odlišné interpretační styly dle druhu hudby (využívá hry pizz. a arco)

II. ročník

- samostatně studuje složitější skladby, včetně vlastního výrazového projevu s důrazem na kvalitu a barvu tónu.
-

III. ročník

- zvládá přiměřeně obtížnou hru ve všech používaných klíčích
- dokáže spolupracovat a navrhnout nejvhodnější prstoklady a smyky pro svoji sekci orchestru
- dokáže vyhledat zajímavá témata pro svůj nástroj z dostupných pramenů.

IV. ročník

- orientuje se ve všech běžných polohách a plynule mezi nimi přechází (dle svých schopností)
- dokáže samostatně zvolit či vytvořit nejvhodnější prstoklad
- ovládá vhodnou úpravu smyků ve skladbách
- zvládne se zapojit do práce v jakémkoliv hudebním souboru
- umí vhodně vybrat a samostatně nastudovat skladby různých stylových období (dle svých schopností) a ukončit studium veřejným absolventským vystoupením, na kterém předvede své získané dovednosti v průběhu studia v ZUŠ

Souborová praxe – 2. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Souborová praxe je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně.

5.1.7 Hra na violoncello

Charakteristika:

Violoncello jako smyčcový nástroj si svůj respekt vydobylo nejen historicky, ale také díky svým zvukovým a barevným možnostem. Právě pro hlubší sametový tón je velmi vyhledávaným hudebním nástrojem.

Violoncello je smyčcovým nástrojem, který má velmi bohaté možnosti v uplatnění: v sólové a komorní hře, v symfonických, divadelních nebo komorních orchestrech, ve folklórních souborech, v odvětvích populární hudby, rocku apod.

Výuka hry na violoncello směřuje k tomu, aby se žákům dostalo základního uměleckého vzdělání v oboru a podle jejich individuálních možností se stali zapálenými amatérskými či profesionálními hudebníky.

Žák krůček po krůčku zvládá technickou složku hry na nástroj, až dokáže postupně používat výrazovou složku hry natolik, že bude moci svým osobitým tónovým projevem vyjadřovat niternou potřebu hudebního sebevyjádření.

Žáci jsou již od prvních začátků hry cíleně vedeni pedagogem k sebehodnocení a k sebekontrolě. Dále pak mají možnost si ověřit a porovnat své schopnosti hry na nejrůznějších soutěžích a koncertech.

Předmět Souborová praxe je realizována zpravidla docházkou do smyčcového orchestru, ale i do dalších uskupení. V průběhu docházky žák absolvuje i předmět Hudební nauka, který je vyučován do 5. ročníku I. stupně základního studia.

Učební plán:

	1. stupeň základní studium						
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na violoncello	1	1	1	1	1	1	1
Souborová praxe				2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Hra na violoncello – 1. stupeň základní studium

Očekávané výstupy žáka:

- využívá při hře všechny možnosti barevného a dynamického odstínění kvalitního tónu a obtížnější způsoby smyku
- využívá plynulé výměny do vyšších poloh, zvládá základní dvojhmaty
- orientuje se v zápise interpretovaných skladeb, rozeznává jejich základní členění, tóninové vztahy a stavbu melodie

- pod vedením učitele rozvíjí vlastní hudební představy a vnímá odlišnosti výrazových prostředků hudby různých stylových období a žánrů
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

1. ročník

- dokáže popsat části nástroje
- ovládá správné držení nástroje a smyčce
- zvládá správný tah a dělení smyčce
- zvládá hru přes struny a hru legato
- hraje v základní poloze
- ovládá lehčí stupnice v základní poloze
- zahraje snadnější lidové písně.

2. ročník

- využívá znalost détaché, legato
- ovládá čtení basového klíče
- uplatňuje intonační sebekontrolu a dobrou orientaci na hmatníku
- ovládá správné cvičební návyky
- zvládá jednoduché skladby
- zkouší se zapojovat do komorní či orchestrální hry (dle schopností)

3. ročník

- pracuje s tónem
- využívá v interpretaci dynamiku
- zvládá hru staccato
- zvládá výměnu a hru v 7. pol.
- zvládá hru některých stupnic přes 2 oktávy a také v široké poloze
- zapojuje se do orchestrální hry.

4. ročník

- pracuje s kvalitou tónů – vibrato, dynamické odstíny
- zvládá základní smyky a jejich kombinace
- vnímá výraz dané skladby při její interpretaci
- umí samostatně zhodnotit vlastní výkon
- hraje jednoduché party z listu

- zapojuje se do komorní a souborové hry

5. ročník

- využívá zpěvnost violoncellového tónu
- seznamuje se s hrou v některých dalších polohách.

6. ročník

- pěstuje plynulé výměny do vyšších poloh.

7. ročník

- využívá zpěvnost a barevnou škálu tónů. –Upevňuje hru ve všech probíraných druzích smyků
- ovládá hru jednoduchých dvojhmátů
- orientuje se v tenorovém klíči
- odlišuje různorodost interpretace skladeb (stará hudba x moderní hudba)
- zvládá jednoduchou úpravu nástroje či ošetření (např. výměna strun)
- propojuje zkušenosti nabyté v předchozích letech studia, používá je v praxi v individuální i skupinové interpretaci
- samostatně studuje přiměřeně obtížné skladby a dokáže do nich vložit vlastní osobitý projev
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením
- zahraje z listu skladby přiměřené obtížnosti
- zapojuje se do souborové hry a plně využívá umění souhry

Postupové zkoušky:

1. ročník – durová stupnice v 1 oktávě, 1 - 2 cvičení z probírané školy (popřípadě 1 etuda), lid. píseň (z paměti) a 1 drobná skladba

2. ročník – 1 - 2 stupnice (i v legatu) + akordy, 1 - 2 cvičení z probírané školy, 1 etuda, 1 skladba

3. ročník – 1 dur a 1 moll stupnice přes 2 oktávy (i v legatu) + akordy, 1 - 2 cvičení z probírané školy, 1 - 2 etudy, 1 delší skladba

4. ročník – 1 dur a 1 moll stupnice přes 2 oktávy (i v legatu) + akordy, 1 cvičení z probírané školy, 2 etudy, 1 - 2 skladby většího rozsahu, hra z listu

5. ročník – 1 dur a 1 moll stupnice přes 2 oktávy (i v legatu) s přechodem do polohy + akordy, 1 cvičení z probírané školy, 1 etuda, 1 - 2 skladby, hra z listu

6. ročník –1 dur a 1 moll stupnice (i v legatu) s přechodem do polohy + akordy, 2 etudy, 1 - 2 skladby většího rozsahu, hra z listu

7. ročník – 1 dur a 1 moll stupnice přes 3 oktávy (i v legatu) s přechodem do polohy + akordy, 2 etudy, 2 - 3 skladby většího rozsahu, hra z listu

Souborová praxe – 1. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Souborová praxe je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně. V případě, že žák splňuje předpoklady, může být zařazen do souborové praxe od 3. ročníku.

Hudební nauka – 1. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně.

Učební plán:

	2. stupeň základní studium			
	I.	II.	III.	IV.
Hra na kontrabas	1	1	1	1
Souborová praxe	2	2	2	2

Hra na violoncello – 2. stupeň základní studium

Očekávané výstupy žáka:

- využívá volného pohybu levé ruky po celém hmatníku a široké spektrum druhů smyků
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší prstokladové, smykové a výrazové varianty při nácviu a interpretaci skladeb
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- vytváří si názor na vlastní i slyšenou interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a dokáže jej vhodně prezentovat a obhájit
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

I. ročník

- využívá obtížnější způsoby smyku
- zvládá přiměřeně obtížnou hru ve všech používaných klíčích
- dokáže sebekriticky posoudit svůj výkon.

II. ročník

- orientuje se ve všech běžných polohách a jejich výměnách (dle svých schopností)
- dokáže spolupracovat a navrhnout nejvhodnější prstoklady a smyky pro svoji sekci v orchestru

III. ročník

- dokáže samostatně zvolit či vytvořit nejvhodnější prstoklad
- ovládá vhodnou úpravu smyků ve skladbách
- odlišuje různorodost interpretace skladeb (stará hudba X moderní hudba)

IV. ročník

- využívá plně všech běžných druhů smyků
- samostatně studuje složitější skladby, včetně vlastního výrazového projevu s důrazem na kvalitu a barvu tónu
- interpretuje přednesové skladby většího rozsahu a dokáže do nich vložit vlastní osobitý projev
- zvládne se zapojit do práce v jakémkoliv hudebním souboru
- umí vhodně vybrat a samostatně nastudovat skladby různých stylových období (dle svých schopností) a ukončit studium veřejným absolventským vystoupením, na kterém předvede své získané dovednosti v průběhu studia v ZUŠ

Souborová praxe – 2. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Souborová praxe je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně.

5.1.8 Hra na zobcovou flétnu

Charakteristika:

Zobcová flétna - dřevěný dechový nástroj, pocházející z lidové píšťaly (podobnou konstrukci mají píšťaly varhan); hráč fouká do náustku, vzduch se v rezonanční komoře dělí na dva proudy, první opouští štěrbinu a druhý vibrující prochází rovnou trubicí. Otvory vrtané v trubici se zakrývají nebo odkrývají hráčovými prsty.

Hra na tento nástroj umožňuje především zajímavou zájmovou činnost, nejen jednotlivcům ale i celým kolektivům při souborové nebo orchestrální hře. Nezastupitelnou úlohu má zobcová flétna jako přípravný nástroj ke studiu všech dechových nástrojů dřevěných i žestových.

Výuka studijního zaměření se dělí na dva stupně. V prvním stupni žák absolvuje sedm let studia hry na zobcovou flétnu. Docházku prvního stupně žák završí absolventským vystoupením nebo komisionální zkouškou. Ve druhém stupni absolvuje čtyři roky a také zakončuje absolventským vystoupením nebo komisionální zkouškou.

Žáci při studiu hry na zobcovou flétnu získávají schopnosti naučit se správně dýchat, frázovat, zakrývat dírký a nasazovat tón jazykem. Rychle dosáhnout možnosti společné souhry v duu nebo triu, čímž se tříbí jejich hudební sluch, smysl pro rytmus a schopnost harmonického cítění. Začínající žák by měl kontrolovat správný postoj a držení těla před zrcadlem.

Žák je hodnocen na základě svých získaných dovedností. Výsledky práce se prezentují na koncertech, vernisážích a také soutěžích. V případě zájmu se mohou rodiče kdykoliv, po domluvě s učitelem, zúčastnit výuky a informovat se o průběhu studia. Souborová praxe je realizována především ve flétnovém souboru ale i v jiných seskupeních. Žák je vyučován ve třech předmětech: Hra na zobcovou flétnu, Hudební nauka, Souborová praxe.

Učební plán:

	1. stupeň základní studium						
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1
Souborová praxe			1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Hra na zobcovou flétnu – 1. stupeň základní studium

Očekávané výstupy žáka:

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje

- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- ovládá elementární transpozici úměrně svým schopnostem
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

1. ročník

- dovede dobře ovládat nástroj
- správně drží nástroj a správně dýchá
- umí základní rozpoznání dynamiky piano, mezzoforte, forte
- rozvíjí prstovou techniku a smysl pro rytmus
- umí zahrát lidovou píseň v rozsahu 5 - 6 tónů s menšími intervaly

2. ročník

- umí zahrát stupnice do 1# a 1b
- vytváří melodie a rytmické útvary
- dovede dobře ovládat nástroj
- umí zahrát přednes z paměti.

3. ročník

- dovede rozvíjet kulturu tonu
- zvládá využít základní rozpoznání dynamiky v praxi
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech

4. ročník

- umí zahrát stupnice do 3# a 3b
- rozlišuje základní druhy artikulací
- hraje z paměti i z listu
- dovede hrát v duu, triu.

5. ročník

- umí zahrát stupnice do 4# a 4b
- samostatně pracuje s dynamikou
- umí hrát s doprovodem klavíru jednoduché skladby

6. ročník

- umí zahrát stupnice do 7# a 7b
- zvládá rozpoznat téměř všechny dynamické a intonační změny skladby
- je schopen zahrát i v souboru.

7. ročník

- vytváří rytmické útvary a brilantně zvládá stupnice
- využívá dynamiku a tempová rozlišení v plném rozsahu
- dokáže zahrát těžší skladby i odlišných žánrů
- umí nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- zahraje jakoukoliv píseň a výborně ovládá transpozici dle svých vlastních schopností
- dovede hrát v souboru a komorních uskupeních

Postupové zkoušky:

1. ročník – stupnice C dur, kvintakord, jedno cvičení z probrané školy, zahrát z paměti jednoduchou píseň
2. ročník – stupnice C dur, G dur, F dur, détaché, legato, staccato, kvintakord, dvě cvičení z probrané školy, jednoduchá píseň s doprovodem
3. ročník – stupnice do 2# a 2b z paměti, kvintakordy a jejich obraty, dvě cvičení z probrané školy, jedna etuda + přednesová skladba
4. ročník – stupnice do 3# a 3b, kvintakordy a jejich obraty, dvě delší cvičení z probírané školy, dvě etudy + přednesová skladba
5. ročník – stupnice do 4# a 4b, kvintakordy a jejich obraty + D7, více cvičení z probírané školy, dvě etudy + přednesová skladba
6. ročník – stupnice do 7# a 7b, kvintakordy a jejich obraty + D7, jedno náročné cvičení + přednesová skladba + etuda
7. ročník – všechny stupnice, kvintakordy a jejich obraty, přednesová skladba + etuda, absolventské vystoupení

Souborová praxe – 1. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Souborová praxe je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně.

Hudební nauka – 1. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně.

Učební plán:

	2. stupeň základní studium			
	I.	II.	III.	IV.
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1
Souborová praxe	1	1	1	1

Hra na zobcovou flétnu – 2. stupeň základní studium

Očekávané výstupy žáka:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácviu a interpretaci skladeb
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- vytvoří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor zformuluje
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb

I. ročník

- získané dovednosti uplatňuje v celém rozsahu nástroje
- vnímá náladu skladby

II. ročník

- ovládá hru z listu
- umí si vytvořit na skladbu svůj vlastní názor

III. ročník

- zvládá hru z listu
- umí tvořit kvalitně tón, barvu tonu

- umí zahrát z listu, v komorní hře či v orchestru

IV. ročník

- interpretuje podle svých schopností různá slohová období
- brilantně se orientuje v notovém zápise, výborně dýchá a interpretuje
- umí výborně pracovat s tonem
- dokáže zhodnotit skladbu podle svých vlastních zkušeností
- zvládá samostatně nastudovat těžší skladby dle svých individuálních hudebních zkušeností
- umí zahrát z listu, v komorní hře či v orchestru

Souborová praxe – 2. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Souborová praxe je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně.

5.1.9 Hra na flétnu

Charakteristika:

Flétna patří mezi nejstarší hudební nástroje, její původ sahá daleko do pravěku. Od původní primitivní podoby prošlo různými fázemi vývoje, který vyústil v dosud nejdokonalejší typ Böhmova systému. Původem dřevěný dechový nástroj potulných pištců, vyrábějící se z morkových kostí, se postupem času vyvinul v krásný stříbrný nástroj prsténkové mechaniky, jehož dokonalý a něžný tón mnohdy připomíná slavičí zpěv, šumění moře, či vlnky Smetanovy Vltavy.

Cílem výuky je probouzet žákův zájem o hru na flétnu a častým předehráváním vytvářet jeho představu zvukného, čistého flétnového tonu. Současně pěstovat melodické a rytmické cítění, rozvíjet cit pro hudební frázi. Flétna je nástroj se širokým uplatněním ve hře sólové, komorní a v širokém spektru žánrů. Uplatňuje se i v populární hudbě.

Vhodná příprava pro hru na flétnu je hra na zobcovou flétnu. Žák se zdokonaluje postupným nábívkem rychlosti a intenzity nádechu, plynulosti a délky výdechu. Zlepšuje uvolněný postoj a držení nástroje

Výuka studijního zaměření se dělí na dva stupně. V prvním stupni žák absolvuje sedm let studia hry na flétnu. Docházku prvního stupně žák završí absolventským vystoupením nebo komisionální zkouškou. Ve druhém stupni absolvuje čtyři roky a také zakončuje absolventským vystoupením nebo komisionální zkouškou.

Žák je hodnocen na základě svých získaných dovedností. Výsledky práce se prezentují na koncertech, vernisážích a také soutěžích. V případě zájmu se mohou rodiče kdykoliv, po domluvě s učitelem, zúčastnit výuky a informovat se o průběhu studia. Souborová praxe je vyučována formou flétnového souboru, dechového orchestru, pěveckého sboru nebo komorní hry.

Žák je v průběhu studia vyučován ve třech předmětech: Hra na flétnu, Hudební nauka, Souborová praxe.

Učební plán:

	1. stupeň základní studium						
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na flétnu	1	1	1	1	1	1	1
Souborová praxe			2	2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Hra na flétnu – 1. stupeň základní studium

Očekávané výstupy žáka:

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- ovládá elementární transpozici úměrně svým schopnostem
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

1. ročník

- umí správně uchopit nástroj
- ovládá vibrato
- dovede hrát jednoduchou skladbu z listu

2. ročník

- dokáže popsat nástroj, jeho údržbou a sestavováním
- umí pracovat s dechem
- umí zahrát těžší technická cvičení
- dovede hrát v duu

3. ročník

- prohlubuje a zvládá tvoření tónu
- umí využívat tempová znaménka
- zvládne rozšířit tónový rozsah do třetí oktávy
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech
- dovede hrát v triu

4. ročník

- dokáže vytvořit kvalitní tón
- umí zvýšit technickou zručnost hry
- zahraje těžší přednesovou skladbu z paměti
- dovede hrát v kvartetu.

5. ročník

- umí zahrát stupnice do 4# a 4b – včetně mollových stupnic

- pracuje s dechem a využívá vibrato
- zahraje obtížnější skladbu

6. ročník

- umí zahrát stupnice do 5# a 5b včetně mollových stupnic
- samostatně využívá dynamiku a tempová rozlišení
- zahraje těžší přednes
- zvládá těžší technická cvičení
- orientuje se v těžších hudebních útvarech
- hraje bez problémů za doprovodu klavíru

7. ročník

- dovede zahrát brilantně stupnice akordy a vytvořit příjemný a kvalitní tón
- dokáže plně využít dynamiku a tempová rozlišení
- ukončí studium 1. Stupně veřejným vystoupením
- zvládá hru z listu
- orientuje se v obtížných hudebních útvarech
- dovede hrát v komorním souboru

Postupové zkoušky:

1. ročník – jedno cvičení z probírané školy, dvě drobné skladbičky z odlišného charakteru – podle možností
2. ročník – Stupnice do 1# a 1b, kvintakordy, jedno cvičení z probírané školy, jedna etuda
3. ročník – stupnice do 2# a 2b, kvintakordy a jejich obraty, jedno cvičení z probírané školy, dvě etudy rozdílného charakteru
4. ročník – stupnice do 3# a 3b, kvintakordy a jejich obraty + D7, dvě cvičení z probírané školy, jedna etuda + přednesová skladba
5. ročník – stupnice do 4# a 4b, kvintakordy a jejich obraty + D7, sonáta, přednes z paměti
6. ročník – stupnice do 5# a 5b, kvintakordy a jejich obraty + D7, cvičení z paměti, etuda, přednesová skladba
7. ročník – všechny stupnice, kvintakordy a jejich obraty, přednesová skladba + etuda, absolventské vystoupení

Souborová praxe – 1. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Souborová praxe je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně. V případě, že žák splňuje předpoklady, může být zařazen do souborové praxe od 3. ročníku.

Hudební nauka – 1. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně.

Učební plán:

	2. stupeň základní studium			
	I.	II.	III.	IV.
Hra na flétnu	1	1	1	1
Souborová praxe	2	2	2	2

Hra na flétnu – 2. stupeň základní studium

Očekávané výstupy žáka:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácviu a interpretaci skladeb
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- vytvoří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor zformuluje
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb

I. ročník

- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky
- zvládá nácviu a interpretaci skladeb
- zná svůj názor na interpretaci skladeb

II. ročník

- dokáže využít svých znalostí k vytvoření dokonalejšího tónu
- umí vnímat náladu skladby a interpretovat ji

III. ročník

- umí uplatnit doposud získané dovednosti
- umí lépe vnímat náladu skladby a interpretovat ji
- hraje v komorních souborech

IV. ročník

- samostatně studuje přiměřeně obtížnou skladbu
- využívá dynamiky, tempových znamének, frázování a agogických změn v celém rozsahu
- samostatně pracuje s vibratem, barvou a kvalitou tonu a ovládá dýchání
- má vlastní názor na interpretaci skladeb různých stylů a období
- umí výborně vnímat náladu skladby a interpretovat ji
- hraje v komorních souborech

Soubořová praxe – 2. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Soubořová praxe je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně.

5.1.10 Hra na klarinet

Charakteristika:

Přestože je klarinet historicky „mladý“ nástroj, má své nezastupitelné místo v sólové i komorní hře díky svému velkému rozsahu (4 oktávy). Je standartní součástí komorních, dechových a symfonických orchestrů, hraje důležitou roli v mnoha hudebních žánrech – folklor, klasická a populární hudba, swing, jazz až k dnešním moderním stylům.

Cílem výuky žáka je seznámit ho se základy hry na klarinet, které spočívají v upevňování nátisku a rozvíjení techniky hry. Učí se základním interpretačním návykům: správný nátisk, dýchání, držení těla, uvolněné prsty. Výsledkem tohoto studia je přirozený a kultivovaný přednes skladeb, které jsou vybírány podle vyspělosti žáka – lidové písně, umělé písně, elementární a přednesové skladby různých stylových období.

Výuka studijního zaměření se dělí na dva stupně. V prvním stupni žák absolvuje sedm let studia hry na nástroj. V několika prvních ročnících hraje žák zpravidla na přípravný nástroj – zobcovou flétnu, a následně podle fyzické vyspělosti přechází na klarinet. První stupeň studia žák završí absolventským vystoupením nebo komisionální zkouškou. Ve druhém stupni absolvuje čtyři roky a také zakončuje absolventským vystoupením nebo komisionální zkouškou.

Žáci jsou postupně od nejnižších ročníků vedeni k sebehodnotící dovednosti. Cílem je získání schopnosti vidět sebe sama a své vlastní výkony realisticky. Sebehodnocení by mělo vést k zamyšlení se žáka nad svým výkonem a uvědomění si svého pokroku, nebo naopak svých chyb. Sebehodnocení považujeme za velice důležité, tudíž by nemělo chybět v žádné hodině.

Předmět Souborová praxe je vyučován formou komorní hry, hry v souboru nebo v orchestru.

Pro přijetí žáka ke hře na klarinet je potřebné hudební nadání, tělesná vyspělost, způsobilé rty, zdravé dýchací orgány a zuby. Žák se při hře na klarinet může uplatnit například jako sólista nebo hráč v komorním uskupení nebo orchestru.

Žák je vyučován ve třech předmětech: Hra na klarinet, Hudební nauka, Souborová praxe.

Učební plán:

	1. stupeň základní studium						
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1
Souborová praxe				2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Hra na klarinet – 1. stupeň základní studium

Očekávané výstupy žáka:

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- ovládá elementární transpozici úměrně svým schopnostem
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

1. ročník

- umí základní výrazové techniky
- zahraje legato a détaché v rozsahu e-g2
- v daném rozsahu zahraje národní písně z paměti
- ovládá základní technické prvky hry

2. ročník

- využívá výrazové a technické schopnosti
- zahraje legato a détaché v rozsahu e-c3
- rozvíjí sluch rytmus a hudební paměť
- zahraje s druhým nástrojem jednoduché skladby

3. ročník

- podle individuálních schopností hraje v rozsahu e-g3
- umí rozlišovat základní dynamické odstíny (p-mf-f)
- ovládá rytmicky hru tečkovaného rytmu
- zvládá z paměti jednoduchou skladbu
- umí artikulace po dvou a čtyřech tónech

4. ročník

- ovládá stupnice dur a moll do 3křížků, 3b
- ovládá legato staccato a détaché
- interpretuje podle svých schopností různá slohová období včetně soudobé hudby
- zahraje skladbu v rychlejším tempu
- dovede hrát v souboru

5. ročník

- ovládá stupnice dur a moll do 5křížků, 5b
- ovládá dynamické, rytmické prvky
- je schopen samostatného hudebního projevu
- ovládá základy transpozice

6. ročník

- ovládá stupnice dur a moll do 7křížků, 7b
- umí rozlišovat dynamiku, frázování a agogiku hudby
- ovládá těžší melodické ozdoby (trylek a obal)
- zvládá hru s dalšími nástroji

7. ročník

- ovládá chromatickou stupnici a celotónové stupnice
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování
- hraje skladby různých stylů podle svých individuálních schopností
- dokáže zahrát přiměřeně těžkou skladbu
- zvládá frázování v hudbě populární, swingové, a jazzové podle svých schopností
- umí zahrát v komorním souboru

Postupové zkoušky:

1. ročník – stupnice F dur v jedné oktávě – détaché, kvintakordy, jedno cvičení z probírané školy, jedna píseň z paměti
2. ročník – stupnice C dur, G dur, F dur, kvintakordy, détaché, legato, staccato, dvě cvičení z probírané školy, etuda
3. ročník – stupnice do 2křížků a 2b, kvintakordy, artikulace, jedno cvičení z paměti, jedna etuda, přednesová skladba (podle schopnosti žáka)
4. ročník – stupnice do 3křížků a 3b, kvintakordy a jejich obraty, artikulace, dvě cvičení z probírané školy, dvě etudy + přednesová skladba
5. ročník – probrané stupnice + chromatická stupnice, kvintakordy a jejich obraty, artikulace, dvě etudy, přednesová skladba dle svých možností
6. ročník – stupnice do 7křížků a 7b + chromatické stupnice + celotónové stupnice, kvintakordy a jejich obraty + D7, artikulace, dvě etudy z paměti, přednesová skladba z paměti
7. ročník – všechny stupnice + chromatické a celotónové, kvintakordy a jejich obraty + D7, artikulace, jedna etuda, žák ukončí ročník absolventským vystoupením

Soubořová praxe – 1. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Soubořová praxe je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně. V případě, že žák splňuje předpoklady, může být zařazen do soubořové praxe od 3. ročníku.

Hudební nauka – 1. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně.

Učební plán:

	2. stupeň základní studium			
	I.	II.	III.	IV.
Hra na klarinet	1	1	1	1
Soubořová praxe	2	2	2	2

Hra na klarinet – 2. stupeň základní studium

Očekávané výstupy žáka:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácviu a interpretaci skladeb
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- vytvoří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor zformuluje
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru
- zapojuje se do soubořů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb

I. ročník

- ovládá všechny durové i mollové stupnice, chromatické a celotónové
- hraje z listu podle svých individuálních schopností
- ovládá melodické ozdoby

II. ročník

- podle svých individuální schopností hraje v rozsahu e-h3
- umí prohloubit náladu skladby ve volnějších tempech (adagio, lento)
- podle svých dosavadních znalostí umí vytvořit názor na skladbu
- uplatňuje se v souborových nebo komorních uskupeních

III. ročník

- interpretuje podle svých schopností různá slohová období
- zahraje z paměti náročnější skladbu
- umí vytvořit kvalitní a sytý tón
- umí využít svých zkušeností k samostatnému studiu skladeb
- uplatňuje se v souborových nebo i větších uskupeních

IV. ročník

- dokáže uplatnit všechny získané znalosti v plném rozsahu nástroje
- plně zvládá orientaci v notovém zápise, řeší problematiku nástroje
- umí samostatně pracovat s barvou a kvalitou tonu a uplatnit je
- vyjádří názor na interpretaci skladeb různých stylových období a tento svůj názor formuluje
- umí si vyhledat skladbu podle vlastního výběru a samostatně ji nastudovat
- uplatňuje se v souborových nebo orchestrálních souborech

Souborová praxe – 2. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Souborová praxe je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně.

5.1.11 Hra na saxofon

Charakteristika:

Saxofon vynalezl okolo roku 1840 belgický nástrojař Adolph Sax. K jeho masovému rozšíření došlo na přelomu 19. a 20. století s nástupem jazzu. Dnes si nelze představit taneční, swingové a jazzové kapely bez saxofonu.

Cílem studia v tomto studijním zaměření je vybavit hráče správnými návyky k dosažení vysokých technických dovedností při ovládání tohoto nástroje a zapojení žáků do souborové či komorní hry. Žák se postupně snaží zlepšit držení nástroje, držení a postoj těla a kvalitu tónu. Žák si během studia při hře s učitelem zdokonaluje dodržení intonace, rytmu, kvalitu tónu, příp. dynamiku.

Výuka studijního zaměření se dělí na dva stupně. V prvním stupni žák absolvuje sedm let studia hry na saxofon. Docházku prvního stupně žák završí absolventským vystoupením nebo komisionální zkouškou. Ve druhém stupni absolvuje čtyři roky a také zakončuje absolventským vystoupením nebo komisionální zkouškou.

Žák, stejně jako u klarinetu, absolvuje v prvních letech studia hru na přípravný nástroj – zobcová flétna.

Žáci jsou od nejnižších ročníků vedeni k sebehodnotící dovednosti. Žák je hodnocen na základě svých získaných dovedností. Výsledky práce se prezentují na koncertech, vernisážích a soutěžích. V případě zájmu se mohou rodiče kdykoliv, po domluvě s učitelem, zúčastnit výuky a informovat se o průběhu studia.

Souborová praxe je realizována formou Komorní hry a Hry v souboru nebo orchestru.

Žák je vyučován ve třech předmětech: Hra na saxofon, Hudební nauka, Souborová praxe.

Učební plán:

	1. stupeň základní studium						
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1
Souborová praxe				2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Hra na saxofon – 1. stupeň základní studium

Očekávané výstupy žáka:

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje

- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- ovládá elementární transpozici úměrně svým schopnostem
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

1. ročník

- zvládá postoj, držení nástroje, dýchání a nasazení tonu
- umí rozlišovat základní dynamické odstíny
- zahraje lidovou píseň

2. ročník

- umí zahrát základní stupnice dur a moll
- hraje legato
- v daném rozsahu zahraje národní písně z paměti

3. ročník

- hraje v rozsahu c1-c3
- umí využít základní rozlišování dynamiky a tempových znamének
- interpretuje přiměřeně těžké skladby
- podle svých schopností zvládá souhru s druhým nástrojem

4. ročník

- ovládá z paměti a v artikulacích durové a mollové stupnice do 4krřížků a 4b
- zvládá rozlišovat tempo, dynamiku a náladu skladby
- umí vyjádřit a interpretovat náladu skladby elementárními výrazovými prostředky

5. ročník

- své technické a výrazové dovednosti umí uplatnit na vytvoření kvalitního tonu
- zvládá frázování v hudbě populární, swingové a jazzové podle svých individuálních schopností
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v komorních nebo souborových uskupeních

6. ročník

- ovládá kvintakordy, dominantní septakordy a zmenšené septakordy v obrazech a v artikulacích
- umí využít složitější agogiku a frázování skladeb
- využívá výrazové prostředky v hudbě moderní, swingové a jazzové
- samostatně nastuduje přiměřeně těžké skladby
- začíná hrát v tanečním orchestru

7. ročník

- ovládá zpaměti a v artikulacích dur a moll stupnice
- umí využít dynamiku, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- umí interpretovat většinu žánrů podle svých dosavadních zkušeností
- orientuje se v jednotlivých hudebních obdobích
- zvládá transpozici dle svých získaných zkušeností
- žák se uplatňuje při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

Postupové zkoušky:

1. ročník – tony v rozsahu jedné oktávy, jedna skladba z probírané školy
2. ročník – stupnice v rozsahu jedné oktávy, détaché, legato, staccato, kvintakord, jedna skladba z probírané školy
3. ročník – stupnice v rozsahu dvou oktáv, kvintakordy, jedna přiměřeně těžká skladba z probírané školy, etuda
4. ročník – stupnice do 2křížků do 2b, kvintakordy a jejich obraty, artikulace, jedna těžší skladba z probírané školy, dvě etudy
5. ročník – stupnice do 3křížků a 3b, kvintakordy a jejich obraty + D7, artikulace, etuda, přednesová skladba
6. ročník – stupnice do 5křížků a 5b + chromatická stupnice, kvintakordy a jejich obraty + D7, artikulace, dvě etudy + přednesová skladba, těžší skladba zpaměti
7. ročník – všechny stupnice + chromatické stupnice, kvintakordy a jejich obraty + D7, artikulace, žák ukončí studium veřejným vystoupením a absolventským koncertem

Souborová praxe – 1. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Souborová praxe je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně. V případě, že žák splňuje předpoklady, může být zařazen do souborové praxe od 3. ročníku.

Hudební nauka – 1. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně.

Učební plán:

	2. stupeň základní studium			
	I.	II.	III.	IV.
Hra na saxofon	1	1	1	1
Souborová praxe	2	2	2	2

Hra na saxofon – 2. stupeň základní studium

Očekávané výstupy žáka:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácviu a interpretaci skladeb
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- vytvoří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor zformuluje
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb

I. ročník

- interpretuje podle svých schopností různá slohová období
- umí si vyhledat skladbu podle vlastního výběru a samostatně ji nastudovat

II. ročník

- umí využít získané znalosti
- vytváří složité improvizace dle svých doposud získaných zkušeností
- výborně pracuje s tonem

- vyjádří názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů, svůj názor dokáže zformulovat

III. ročník

- vytváří jednoduché improvizace

IV. ročník

- všechny své získané zkušenosti uplatňuje v praxi
- umí samostatně řešit problematiku nástroje
- ovládá veškeré melodické ozdoby
- umí výborně zformulovat svůj názor
- účinkuje na veřejných prostranstvích
- uplatňuje se v souborových nebo i větších uskupeních

Souborová praxe – 2. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Souborová praxe je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně.

5.1.12 Hra na trubku

Charakteristika:

Trubka je jedním z nejčastěji používaných dechových žesťových nástrojů. Od 17. století má své trvalé místo v orchestru. Uplatňuje se v hudbě různých stylů a žánrů. Koncem 18. století byla opatřena klapkovým zařízením. Využívá se k sólové hře, komorní hře, a ve všech typech orchestrů. Hra na trubku má široké využití ve všech hudebních žánrech. Trubka svým mnohostranným uplatněním vyžaduje nemalé schopnosti a dovednosti hráče, které mohou žáci získávat od I. stupně základního studia.

Cílem vzdělávání je připravit umělecky samostatného a pohotového hráče, který je schopen stylově čisté interpretace přiměřeně náročných skladeb sólových, komorních i orchestrálních.

Žák má možnost po zvládnutí základních technických dovedností hrát se svými vrstevníky jak v komorní hře, tak v orchestru, který mu umožní další růst v oboru. Hraje na nejrůznějších vystoupeních školních i mimo školu. Účastní se soutěží, kde má možnost uplatnit nejen své nabyté dovednosti, ale zejména talent.

Žák absolvuje jako přípravnou fázi Hry na trubku Hru na zobcovou flétnu a podle svých fyzických možností následně přechází na trubku.

1. stupeň trvá sedm let. Žáci jsou od 1. ročníku seznamováni s nástrojem, jeho historií a uplatněním. Získávají základní návyky potřebné pro hru na trubku. Učí se správnému držení nástroje, postoji při hře, nasazení nátrubku na rty a vytváří základy nátisku a správného dýchání.

2. stupeň navazuje na předešlé studium a trvá čtyři roky. V tomto studiu žák využívá získané znalosti z 1. stupně a nadále je rozšiřuje. Věnuje se zejména rozvoji nátisku, intonační čistotě a výrazové stránce hry na trubku. Během celého studia je v žácích budován zájem o mimoškolní kulturní akce.

Rodiče žáků se mohou aktivně účastnit hodin, koncertů a vystoupení. Spolupráce učitelů s rodiči je především individuální.

Během studia jsou žáci vyučováni v těchto předmětech: Hra na trubku, Hudební nauka, Souborová praxe. Hudební nauka se vyučuje od 1. do 5. ročníku. Předmět Souborová praxe se realizuje formou Komorní hry nebo Hry v souboru nebo v orchestru.

Učební plán:

	1. stupeň základní studium						
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1
Souborová praxe				2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Hra na trubku – 1. stupeň základní studium

Očekávané výstupy žáka:

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- ovládá elementární transpozici úměrně svým schopnostem
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

1. ročník

- ví, jak má držet nástroj, jak se na něj hraje a z jakých částí se skládá
- učí se správně dýchat
- ovládá hmaty a noty v rozsahu jedné oktávy, zahraje stupnici G dur, As dur, A dur, B dur
- dovede opakovat po učiteli lehké rytmické a melodické útvary bez znalosti not
- zahraje lehkou píseň podle sluchu

2. ročník

- dovede dobře ovládat nástroj - správně drží nástroj
- ovládá další hmaty a noty, zahraje stupnici G dur
- zahraje jednoduché melodie z paměti a jednoduchou skladbu z listu
- umí zahrát lidovou píseň s doprovodem klavíru

3. ročník

- má zájem o hru na trubku
- dokáže popsat celý nástroj a jeho uplatnění
- ovládá správný postoj při hře, držení nástroje a tvoření tónu
- dokáže zvládnout návyky správného dýchání a správné nasazení nátrubku na rty
- zahraje stupnici C dur
- správně dýchá, vytvoří si základní nátlakové návyky
- umí spojovat notový zápis se sluchovou orientací
- dle svých schopností zvládá hru z paměti a správné frázování
- začíná s hrou v souboru nebo v orchestru

4. ročník

- upevňuje a zdokonaluje nátiskové schopnosti, rozšiřuje tónový rozsah, zvládá kvalitu tónu, a kultivovanost hudebního projevu
- opakuje a procvičuje všechny dosud probrané technické prvky
- zahraje stupnici As dur
- rozvíjí schopnost hry v dynamických rozdílech
- zvyšuje kvalitu a nasazení tónu
- zvládá rytmické a tempové rozlišení skladeb souhrou s klavírem
- zapojuje se do kolektivní hry

5. ročník

- zdokonaluje žeberně brániční dýchání, tvorbu tónu a nátisk
- hraje moll stupnice
- zvládá hru v rychlejších tempech, v legatu i staccatu
- hraje náročnější skladby, z nichž některé hraje na veřejných vystoupeních
- rozvíjí hudební paměť, hru z listu z paměti.

6. ročník

- upevňuje a zdokonaluje nátiskové schopnosti
- dovede zahrát známou melodii podle sluchu
- dle svých schopností využívá co největší tónový rozsah nástroje, zahraje stupnice do 4 křížků a 4 béček
- zvládá hru náročnějších skladeb v rychlejším tempu, rozvíjí schopnost hry z listu
- rozvíjí hudební paměť, hru z listu z paměti
- zdokonaluje hru v komorní hře a souboru.

7. ročník

- umí vytvořit kvalitní tón a zvládá bez problému žeberně brániční dýchání
- dovede zahrát s přehledem stupnice a akordy
- zvládá bohatost hudebního projevu
- základy interpretace v různých stylových obdobích
- hra z paměti mu nečiní potíže
- ukončí studium 1. stupně veřejným vystoupením

Postupové zkoušky:

1. a 2. ročník – viz studijní zaměření 5.1.8 Hra na zobcovou flétnu

3. ročník – 2 stupnice dur, tónický kvintakord k dané stupnici, etuda, přednes
4. ročník – dur stupnice (s křížky i béčky), T5, 1-2 obraty, etuda, přednes
5. ročník – dur stupnice dle tónového rozsahu žáka, T5, moll stupnice, T5, etuda, přednes
6. ročník – dur stupnice, dle tónového rozsahu žáka ve dvou oktávách, moll stupnice (harmonická, melodická, aiolská), hra z listu, dominantní septakord, etuda, přednes
7. ročník – dur stupnice (variae), rozložený akord, moll stupnice (variae), rozložený akord, dominantní septakord a jeho obraty, hra z listu, etuda, přednes

Souborová praxe – 1. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Souborová praxe je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně. V případě, že žák splňuje předpoklady, může být zařazen do souborové praxe od 3. ročníku.

Hudební nauka – 1. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně.

Učební plán:

	2. stupeň základní studium			
	I.	II.	III.	IV.
Hra na trubku	1	1	1	1
Souborová praxe	2	2	2	2

Hra na trubku – 2. stupeň základní studium

Očekávané výstupy žáka:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácviu a interpretaci skladeb
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- vytvoří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor zformuluje
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb

I. ročník

- stupnice dur a moll v rychlejším tempu a akordy k daným stupnicím
- umí samostatně nastudovat sólový, komorní či orchestrální part
- na základě poslechu si samostatně vybírá skladby k vlastnímu studiu
- hraje v souboru nebo v orchestru a je jejich nedílnou součástí

II. ročník

- stupnice dur a moll v rychlejším tempu a akordy k daným stupnicím
- řeší samostatně technická úskalí skladby i společně v rámci souboru
- na základě poslechu si samostatně vybírá skladby k vlastnímu studiu

III. ročník

- umí nacvičovat a hrát trylky a melodické ozdoby
- využívá a rozvíjí výrazové stránky hry na trubku (dynamika, frázování, hospodaření s dechem)
- rozvíjí hudební paměť na vybraných skladbách

IV. ročník

- využívá pohotovost při hře z listu
- rozpoznává skladby z jednotlivých stylových období v literatuře pro trubku
- zvládá nastudování komorních partů
- ukončí studium na ZUŠ veřejným vystoupením

Souborová praxe – 2. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Souborová praxe je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně.

5.1.13 Hra na tenor

Charakteristika:

Baskřídllovka je žesťový nástroj znějící o oktávu níže než křídllovka. Má oválný tvar a vypadá jako malá tuba. Baskřídllovky dělíme na dva druhy Tenor a Baryton (eufonium). Baskřídllovka má jemný líbivý zvuk a uplatnění nachází hlavně v dechových orchestrech. V poslední době se užívá i jako sólový nástroj.

Cílem výuky je připravit umělecky samostatného a pohotového hráče, který je schopen stylově čisté interpretace přiměřeně náročných skladeb sólových, komorních i orchestrálních.

Žák má možnost po zvládnutí základních technických dovedností hrát se svými vrstevníky jak v komorní hře, tak v orchestru, který mu umožní další růst v oboru. Má možnost účastnit se e nejrůznějších školních vystoupení i prezentací mimo školu. Účastní se také soutěží, kde má možnost uplatnit nejen své nabyté zkušenosti, ale zejména talent.

V 1. a 2. ročníku žák absolvuje jako přípravnou fázi hry na tenor hru na zobcovou flétnu a podle svých fyzických možností přechází plynule na tenor.

1. stupeň trvá sedm let. Žáci jsou od 1. ročníku seznamováni s nástrojem, jeho historií a uplatněním. Získávají základní návyky potřebné pro hru na tenor. Učí se správnému držení nástroje, postoji při hře, nasazení nátrubku na rty a vytváří základy nátisku a správného dýchání.

I 2. stupeň navazuje na předešlé studium a trvá čtyři roky. V tomto studiu žák využívá získané znalosti z I. stupně a nadále je rozšiřuje. Věnuje se zejména rozvoji nátisku, intonační čistotě a výrazové stránce hry na tenor.

Rodiče žáků se mohou aktivně účastnit hodin, koncertů a vystoupení. Spolupráce učitelů s rodiči je především individuální.

Během studia jsou žáci vyučováni v těchto předmětech: Hra na tenor, Hudební nauka, Souborová praxe. Hudební nauka se vyučuje od 1. do 5. ročníku. Předmět Souborová praxe se realizuje formou Komorní hry nebo Hry v souboru nebo v orchestru.

Učební plán:

	1. stupeň základní studium						
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na tenor	1	1	1	1	1	1	1
Souborová praxe				2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Hra na tenor – 1. stupeň základní studium

Očekávané výstupy žáka:

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- ovládá elementární transpozici úměrně svým schopnostem
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

1. ročník

- ví, jak má držet nástroj, jak se na něj hraje a z jakých částí se skládá
- učí se správně dýchat
- ovládá hmaty a noty v rozsahu jedné oktávy, zahraje stupnici C dur
- dovede opakovat po učiteli lehké rytmické a melodické útvary bez znalosti not
- zahraje lehkou píseň podle sluchu

2. ročník

- dovede dobře ovládat nástroj - správně drží nástroj
- ovládá další hmaty a noty, zahraje stupnici F dur, G dur
- zahraje jednoduché melodie z paměti a jednoduchou skladbu z listu
- umí zahrát lidovou píseň s doprovodem klavíru

3. ročník

- má zájem o hru na tenor
- zná jeho uplatnění a dokáže nástroj popsat
- umí zahrát stupnici B dur a C dur
- umí správně dýchat, zná postoj nebo posaz při hraní a správné nasazení nátrubku na rty
- zná základní nátiskové návyky pro tvorbu pěkného tónu
- umí spojovat sluchový zápis se sluchovou orientací

4. ročník

- dle svých schopností rozšiřuje nátiskovou techniku a tónový rozsah
- zvládá hru technicky náročnější a zlepšuje hudební projev
- snaží se o hru dle dynamických znamének
- hraje legato i staccato
- zvládá rytmické rozlišení skladeb a souhru s klavírem

- začleňuje se do skupinové hry

5. ročník

- zvládá hru náročnějších skladeb které využívá pro veřejná vystoupení
- zlepšuje techniku hraní a výrazovou dovednost
- umí zahrát stupnici As dur, A dur, D dur, E dur
- ovládá hru v rychlejším tempu legatu i staccatu
- rozeznává kvalitu tónu a hudebního projevu
- jednodušší skladby hraje z listu i z paměti

6. ročník

- zahraje snadnější skladby s doprovodem klavíru
- umí zahrát známou melodii podle sluchu
- k nástroji má kladný vztah

7. ročník

- ovládá kvalitu tónu i hru dle dynamických znamének
- má prohloubeny návyky žeberně bráničního dýchání
- ovládá frázování a techniku hry, lehkost ve hře a kvalitu tónu
- uplatňuje výrazové schopnosti v souborové hře
- ovládá hru z paměti
- ukončí studium 1. stupně veřejným vystoupením

Postupové zkoušky:

1. a 2. ročník – viz studijní zaměření 5.1.8 Hra na zobcovou flétnu
3. ročník – 2 stupnice dur, tónický kvintakord k dané stupnici, etuda, přednes
4. ročník – dur stupnice (s křížky i béčky), T5, 1-2 obraty, etuda, přednes
5. ročník – dur stupnice dle tónového rozsahu žáka, T5, moll stupnice, T5, etuda, přednes
6. ročník – dur stupnice, dle tónového rozsahu žáka ve dvou oktávách, moll stupnice (harmonická, melodická, aiolská), hra z listu, dominantní septakord, etuda, přednes
7. ročník – dur stupnice (variae), rozložený akord, moll stupnice (variae), rozložený akord, dominantní septakord a jeho obraty, hra z listu, etuda, přednes

Souborová praxe – 1. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Souborová praxe je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně. V případě, že žák splňuje předpoklady, může být zařazen do souborové praxe od 3. ročníku.

Hudební nauka – 1. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně.

Učební plán:

	2. stupeň základní studium			
	I.	II.	III.	IV.
Hra na tenor	1	1	1	1
Souborová praxe	2	2	2	2

Hra na tenor – 2. stupeň základní studium

Očekávané výstupy žáka:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácviu a interpretaci skladeb
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- vytvoří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor zformuluje
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb

I. ročník

- stupnice dur a moll v rychlejším tempu a akordy k daným stupnicím
- umí samostatně nastudovat sólový, komorní či orchestrální part
- na základě poslechu si samostatně vybírá skladby k vlastnímu studiu

II. ročník

- zvládá náročnější skladby v rychlejším tempu
- umí rozeznat kvalitu tónu
- je schopen zahrát jednodušší skladby z listu
- zapojuje se do komorní nebo souborové hry

III. ročník

- umí posoudit hodnotu a úroveň nových skladeb
- zlepšuje nátiskové schopnosti
- umí hrát podle dynamických a tempových označení, zlepšuje intonační čistotu
- dobře se orientuje ve hře v souboru

IV. ročník

- používá trylky a melodické ozdoby
- využívá a rozvíjí výrazové stránky hry na tenor (dynamika, frázování, hospodaření s dechem) jako prostředek osobitého projevu
- samostatně uplatní hudební paměť na vybraných skladbách
- má pohotovost při hře z listu
- zvládá nastudování komorních nebo orchestrálních partů
- ukončí studium ZUŠ veřejným vystoupením

Souborová praxe – 2. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Souborová praxe je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně.

5.1.14 Hra na pozoun

Charakteristika:

Pozoun je jedním z nejstarších nástrojů vyrobených z kovu. První doložená zpráva o využití pochází z 15. století. Existují nástroje altové, tenorové, basové. Pozoun je nástroj všeobecně používaný v symfonickém orchestru v taneční i dechové hudbě. Hra na pozoun má široké využití ve všech hudebních žánrech. Používá se nejen v orchestrech, ale i kvartetech, kvintetech a samozřejmě se uplatňuje i jako sólový nástroj nejčastěji s doprovodem klavíru. Pozoun svým mnohostranným uplatněním vyžaduje nemalé schopnosti a dovednosti hráče.

Žák má možnost po zvládnutí základních technických dovedností hrát se svými vrstevníky jak v komorní hře, tak v orchestru, který mu umožní další růst v oboru. Hraje na nejrozličnějších vystoupeních školních i mimo školu. Účastní se soutěží, kde má možnost uplatnit nejen své nabyté dovednosti, ale zejména talent.

Cílem výuky je připravit umělecky samostatného a pohotového hráče, který je schopen stylově čisté interpretace přiměřeně náročných skladeb sólových, komorních i orchestrálních.

Na 1. stupni v 1. a 2. ročníku zpravidla žák studuje hru na přípravný nástroj – zobcovou flétnu. Žáci jsou seznamováni s nástrojem, jeho historií a uplatněním. Získávají základní návyky potřebné pro hru na pozoun. Učí se správnému držení nástroje, postoji při hře, nasazení nátrubku na rty a vytváří základy nátisku a správného dýchání.

2. stupeň plynule navazuje na předešlé studium a trvá čtyři roky. V tomto studiu žák využívá získané znalosti z I. stupně a nadále je rozšiřuje. Věnuje se zejména rozvoji nátisku, intonační čistotě a výrazové stránce hry na pozoun. Během celého studia je v žácích budován zájem o mimoškolní kulturní akce.

Rodiče žáků se mohou aktivně účastnit hodin, koncertů a vystoupení. Spolupráce učitelů s rodiči je především individuální.

Žák je vyučován ve třech předmětech: Hra na pozoun, Souborová praxe, Hudební nauka. Předmět Souborová praxe se realizuje formou Komorní hry nebo Hrou v souboru či orchestru.

Učební plán:

	1. stupeň základní studium						
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na pozoun	1	1	1	1	1	1	1
Souborová praxe				2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Hra na pozoun – 1. stupeň základní studium

Očekávané výstupy žáka:

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- ovládá elementární transpozici úměrně svým schopnostem
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

1. ročník

- ví, jak má držet nástroj, jak se na něj hraje a z jakých částí se skládá
- umí správně dýchat
- ovládá polohy a noty v rozsahu jedné oktávy, zahraje stupnici C dur
- dovede opakovat po učiteli lehké rytmické a melodické útvary bez znalosti not
- zahraje lehkou píseň podle sluchu

2. ročník

- dovede dobře ovládat nástroj - správně drží nástroj a správně dýchá
- ovládá další polohy a noty, zahraje stupnici F dur, G dur
- zahraje jednoduché melodie z paměti a jednoduchou skladbu z listu
- umí zahrát lidovou píseň s doprovodem klavíru

3. ročník

- má zájem o hru na pozoun
- zná jeho uplatnění a dokáže nástroj popsat
- umí zahrát stupnici B dur a C dur
- umí správně dýchat, zná postoj nebo posaz při hraní a správné nasazení nátrubku na rty
- zná základní nátiskové návyky pro tvorbu pěkného tónu
- umí spojovat sluchový zápis se sluchovou orientací

4. ročník

- dle svých schopností rozšiřuje nátiskovou techniku a tónový rozsah
- zvládá hru technicky náročnější a zlepšuje hudební projev
- snaží se o hru dle dynamických znamének
- hraje legato i staccato
- zvládá rytmické rozlišení skladeb a souhru s klavírem

- začleňuje se do skupinové hry

5. ročník

- zvládá hru náročnějších skladeb které využívá pro veřejná vystoupení
- zlepšuje techniku hraní a výrazovou dovednost
- umí zahrát stupnici As dur, A dur, D dur, E dur
- ovládá hru v rychlejším tempu legato i staccatu
- rozeznává kvalitu tónu a hudebního projevu
- jednodušší skladby hraje z listu i z paměti

6. ročník

- má zájem o hru na pozoun
- rozšiřuje tónový rozsah a dle svých schopností nátiskovou techniku
- umí popsat nástroj a jeho uplatnění
- zdokonaluje snížcovou techniku a hudební projev
- pěstuje nácvik správného dýchání, postoje při hře a správného nasazení nátrubku na rty
- zdokonaluje hru dle dynamických znamének
- má vytvořeny základní nátiskové návyky což je předpokladem kvalitního tónu
- umí hrát staccato a legato
- umí zahrát základní notový zápis
- zvládá hru jednodušších skladeb s doprovodem klavíru
- má melodickou představivost a schopnost zvládat základní hru z paměti

7. ročník

- umí zahrát náročnější skladby, které interpretuje na veřejných vystoupeních
- zlepšuje snížcovou techniku a dovednost
- zvládá hru v rychlejším tempu v legato i staccatu
- zlepšuje kvalitu tónu a hudebního projevu
- ovládá hru z paměti
- ukončí studium 1. stupně veřejným vystoupením

Postupové zkoušky:

1. a 2. ročník – viz studijní zaměření 5.1.8 Hra na zobcovou flétnu
3. ročník – 2 stupnice dur, tónický kvintakord k dané stupnici, etuda, přednes
4. ročník – dur stupnice (s křížky i béčky), T5, 1-2 obraty, etuda, přednes

5. ročník – dur stupnice dle tónového rozsahu žáka, T5, moll stupnice, T5, etuda, přednes
6. ročník – dur stupnice, T5 obraty dle tónového rozsahu žáka, cvičení (škola Hejda), etuda, přednes
7. ročník – dur stupnice, T5 obraty, moll stupnice, T5 obraty, cvičení legato, etuda, přednes

Soubořová praxe – 1. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Soubořová praxe je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně. V případě, že žák splňuje předpoklady, může být zařazen do soubořové praxe od 3. ročníku.

Hudební nauka – 1. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně.

Učební plán:

	2. stupeň základní studium			
	I.	II.	III.	IV.
Hra na pozoun	1	1	1	1
Soubořová praxe	2	2	2	2

Hra na pozoun – 2. stupeň základní studium

Očekávané výstupy žáka:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácviu a interpretaci skladeb
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- vytvoří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor zformuluje
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb

I. ročník

- upevňuje nátiskové dovednosti dle svých možností, rozšiřuje tónový rozsah
- zahraje známou melodii podle sluchu
- využívá všechny základní snížcové polohy

II. ročník

- zvládá náročnější skladby v rychlejších tempech.
- zlepšuje a rozeznává kvalitu tónu
- je schopen hry z listu
- je zapojen do komorní nebo souborové hry

III. ročník

- má schopnost posoudit hodnotu a úroveň nových skladeb
- zlepšuje a ovládá nátiskové schopnosti
- zdokonaluje intonační čistotu a dynamiku
- orientuje se lépe v komorní tělese nebo souboru

IV. ročník

- využívá kvality tónu při hře v pp – ff
- ovládá základy interpretace, hru z listu
- zvládá správné návyky žeberně bráničního dýchání
- zvládá melodické frázování, lehkost ve hře
- uplatňuje výrazové schopnosti v souborové hře, využívá pomocné polohy nástroje
- ukončí 2. stupeň studia ZUŠ závěrečným veřejným vystoupením

Souborová praxe – 2. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Souborová praxe je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně.

5.1.15 Hra na tubu

Charakteristika:

Tuba je dechový nátrubkový nástroj určený pro hru nejhlubších tónů. Do dnešní podoby byla sestrojena v Německu a zdokonalena firmou V. F. Červený z Hradce Králové do ladění B.

Uplatnění nástroje je jak v symfonickém orchestru, tak v orchestru dechovém i jako nástroj sólový.

Hra na tubu je velmi fyzicky náročná, a proto je přechod z přípravných nástrojů velmi individuální.

1. stupeň trvá sedm let. Žáci jsou od 1. ročníku seznamováni s nástrojem, jeho historií a uplatněním. Získávají základní návyky potřebné pro hru na tubu. Učí se správnému držení nástroje, postoji při hře, nasazení nátrubku na rty a vytváří základy nátisku a správného dýchání.

2. stupeň navazuje na předešlé studium a trvá čtyři roky. V tomto studiu žák využívá získané znalosti z I. stupně a nadále je rozšiřuje. Věnuje se zejména rozvoji nátisku, intonační čistotě a výrazové stránce hry. Během celého studia je v žácích budován zájem o mimoškolní kulturní akce.

Rodiče žáků se mohou aktivně účastnit hodin, koncertů a vystoupení. Spolupráce učitelů s rodiči je především individuální. Žák je vyučován ve třech předmětech: Hra na tubu, Souborová praxe, Hudební nauka. Předmět Souborová praxe se realizuje formou Komorní hry nebo Hry v orchestru.

Učební plán:

	1. stupeň základní studium						
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na tubu	1	1	1	1	1	1	1
Souborová praxe				2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Hra na tubu – 1. stupeň základní studium

Očekávané výstupy žáka:

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu

- ovládá elementární transpozici úměrně svým schopnostem
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

1. ročník

- ví, jak má držet nástroj, jak se na něj hraje a z jakých částí se skládá
- umí správně dýchat
- ovládá polohy a noty v rozsahu jedné oktávy, zahraje stupnici C dur
- dovede opakovat po učiteli lehké rytmické a melodické útvary bez znalosti not
- zahraje lehkou píseň podle sluchu

2. ročník

- dovede dobře ovládat nástroj - správně drží nástroj a správně dýchá
- ovládá další polohy a noty, zahraje stupnici F dur, G dur
- zahraje jednoduché melodie z paměti a jednoduchou skladbu z listu
- umí zahrát lidovou píseň s doprovodem klavíru

3. ročník

- má zájem o hru na tubu
- zná jeho uplatnění a dokáže nástroj popsat
- umí zahrát stupnici B dur a C dur
- umí správně dýchat, zná postoj nebo posaz při hraní a správné nasazení nátrubku na rty
- zná základní nátiskové návyky pro tvorbu pěkného tónu
- umí spojovat sluchový zápis se sluchovou orientací

4. ročník

- dle svých schopností rozšiřuje nátiskovou techniku a tónový rozsah
- zvládá hru technicky náročnější a zlepšuje hudební projev
- snaží se o hru dle dynamických znamének
- hraje legato i staccato
- zvládá rytmické rozlišení skladeb a souhru s klavírem
- začleňuje se do skupinové hry

5. ročník

- zvládá hru náročnějších skladeb které využívá pro veřejná vystoupení

- zlepšuje techniku hraní a výrazovou dovednost
- umí zahrát stupnici As dur, A dur, D dur, E dur
- ovládá hru v rychlejším tempu legato i staccatu
- rozeznává kvalitu tónu a hudebního projevu
- jednodušší skladby hraje z listu i z paměti

6. ročník

- umí základní návyky (postoj, posaz)
- ovládá správné žeberně brániční dýchání
- zvládá nasazení tónu, kvalitu tónu

7. ročník

- zahraje stupnice C dur, B dur, As dur, G dur, D dur + akord
- je schopen zahrát jednoduché skladby s doprovodem klavíru
- ukončí studium 1. stupně veřejným vystoupením

Postupové zkoušky:

1. a 2. ročník – viz studijní zaměření 5.1.8 Hra na zobcovou flétnu
3. ročník – 2 stupnice dur, tónický kvintakord k dané stupnici, etuda, přednes
4. ročník – dur stupnice (s křížky i béčky), T5, 1-2 obraty, etuda, přednes
5. ročník – dur stupnice dle tónového rozsahu žáka, T5, moll stupnice, T5, etuda, přednes
6. ročník – dur stupnice, T5 obraty, cvičení (škola Hoza), etuda, přednes
7. ročník – dur stupnice, T5 obraty, moll stupnice, T5 obrat, etuda, přednes

Souborová praxe – 1. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Souborová praxe je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně. V případě, že žák splňuje předpoklady, může být zařazen do souborové praxe od 3. ročníku.

Hudební nauka – 1. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně.

Učební plán:

	2. stupeň základní studium			
	I.	II.	III.	IV.
Hra na tubu	1	1	1	1
Soubořová praxe	2	2	2	2

Hra na tubu – 2. stupeň základní studium

Očekávané výstupy žáka:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácviu a interpretaci skladeb
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- vytvoří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor zformuluje
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb

I. ročník

- využívá nátiskové schopnosti a rozšiřuje tónový rozsah
- realizuje hru v dynamických odstínech
- zvládá rytmické a tempové rozlišení pomocí souhry s klavírem
- zapojuje se v oblasti skupinové interpretace

II. ročník

- ovládá další prvky technických a výrazových dovedností
- porovnává kvalitu tónu a hudebního projevu
- rozvíjí hudební paměť hrou z listu
- zvládá větší počet náročnějších skladeb, z nichž některé využívá pro veřejná vystoupení

III. ročník

- upevňuje a zdokonaluje nátiskové schopnosti, ovládá durové stupnice

- stále dbá na kvalitu tónu
- zvládá hru náročnějších skladeb v rychlejším tempu
- zdokonaluje hru v komorním tělese nebo souboru

IV. ročník

- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky
- využívá získaných vědomostí a zkušeností ke studiu nových skladeb podle vlastního výběru
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- je schopný se uplatnit jako samostatný hudebník, sólově či v komorním nebo orchestrálním uskupení
- ukončí studium na ZUŠ veřejným vystoupením

Souborová praxe – 2. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Souborová praxe je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně.

5.1.16 Hra na kytaru

Charakteristika:

Kytara patří v dnešní době k nejoblíbenějším hudebním nástrojům. Její popularita souvisí jednak s relativně nízkou pořizovací hodnotou, a dalším důvodem je určitě její univerzálnost nástroje rytmicko – melodického. Tedy nástroje, který se dobře hodí k doprovodu písní.

Hra na klasickou (koncertní) kytaru však představuje soustavné a usilovné studium. Žáci, kteří mají zájem o tento obor se s problematikou kytarové hry seznamují postupně v dlouhodobém a cíleném procesu, kde si osvojí doprovod lidových i moderních písní podle akordických značek, praxi sólového vystupování na koncertech a soutěžích, hru z not i z paměti, základy improvizace, kytarovou techniku a tvorbu tónů, kde hraje výraznou roli péče o nehty na pravé ruce. Žáci získají rozhled o kytarové literatuře a osobnostech zvoleného oboru.

Cílem výuky je vzbudit v žákovi zájem o studium hudby a zvoleného oboru, získat dovednosti a zkušenosti, které žák může uplatnit při dalším studiu a ve svém následném hudebním působení a vychovat z něho samostatného hudebníka.

Hodnocení studia probíhá především pravidelným známkováním. Hodnocen však není pouze momentální výkon žáka. Znamka v sobě vždy zahrnuje i další aspekty, jako je kvalitní a soustavná domácí příprava, chápání a zvládnutí probírané látky, samostatnost při studiu s ohledem na věk a individualitu žáka a rovněž hloubka zájmu o zvolený obor. Hodnocen je také výkon žáka na každém veřejném vystoupení. Důležitou roli při studiu hraje i rodinné zázemí žáka a spolupráce s rodiči, kteří se mohou průběžně informovat o prospěchu a výsledcích studia.

Studium je rozděleno na dva stupně. Učební látka 1. stupně je rozložena do 7 ročníků a studium je ukončeno absolventským vystoupením. Vyučovány jsou celkem 3 předměty: Hlavní obor, tedy Hra na kytaru 1 hodina týdně, Hudební nauka rovněž 1 hodina týdně od 1. do 5. ročníku a Souborová praxe. Souborová praxe je realizována formou Pěveckého sboru, Komorní hry nebo Hry v kytarovém souboru.

Učební plán:

	1. stupeň základní studium						
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na kytaru	1	1	1	1	1	1	1
Souborová praxe				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Hra na kytaru – 1. stupeň základní studium

Očekávané výstupy žáka:

- ovládá základní nástrojovou techniku (prstovou techniku střední obtížnosti), hraje s tónovou kulturou a je schopen naladit si nástroj
- hraje plynule ve vyšších polohách a v základních tóninách, orientuje se v notovém zápise i ve složitějších rytmech
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- doprovází podle notace i akordických značek, hraje kadence a vytváří vlastní doprovod podle svých individuálních schopností
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních

1. ročník

- rozvíjí správné držení nástroje, postavení pravé a levé ruky a zná označení prstů pravé a levé ruky
- zahraje stupnici C, G dur v I. Poloze
- plynule přechází z jedné struny na druhou
- orientuje se na hmatníku v rozsahu I. polohy na všech strunách zpaměti i z notového zápisu
- dbá na samostatnou domácí přípravu
- ovládá hru s dopadem i bez dopadu, arpeggio s přípravou, hru palcem
- rozvíjí rytmické a melodické cítění, hudební paměť
- ovládá hru lidových písní a jednohlasých melodií dle notového zápisu
- dokáže zahrát některé jednoduché nebo zjednodušené akordy a využít je při doprovodu písní
- umí doprovodit rytmicky písně v třídobém taktu
- používá při hře základní dynamiku (p – f)
- hraje lehká dueta s učitelem

2. ročník

- rozvíjí hru dopadem i bez dopadu a techniku arpeggio
- hraje stupnice C, G, D, A a E dur v I. poloze zpaměti
- ovládá základní notaci na hmatníku do III. polohy na melodických strunách
- dokáže s jistotou reprodukovat předebraný rytmický model
- při hře využívá základní dynamiku přednesu, agogiku a kytarové rejstříky
- ovládá kadence probraných stupnic současně i rozloženě zpaměti
- rozvíjí samostatnou domácí přípravu, smysl pro kvalitu tónu, hru zpaměti a hru z listu
- dokáže doprovodit jednoduché písně podle akordových značek a ovládá doprovod čtyřdobého taktu

3. ročník

- využívá při hře přirozené flažolety
- má zvládnuté základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, postavení rukou)
- umí zahrát stupnice a kadence a, e, d - moll v I. poloze
- je schopen kontrolovat vyrovnanost hraných tónů
- orientuje se na hmatníku do III. polohy na všech strunách
- používá plynulou výměnu polohy
- hraje jednoduché melodie z listu
- chápe tečkovaný rytmus a správně ho reprodukuje ve svém repertoáru
- uplatňuje při hře artikulaci
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v komorní hře
- umí vytvořit vlastní doprovod k písni podle akordových značek
- ovládá kadence probraných stupnic současně i rozloženě z paměti
- je schopen samostatně nacvičit přiměřenou skladbu
- podle individuálních možností využívá při hře nehty na pravé ruce
- dokáže naladit kytaru pomocí elektronické ladičky

4. ročník

- umí s jistotou zahrát malé barré hmaty a využívá je ve svém repertoáru
- využívá technické a výrazové prostředky – legato, tambora, glissando
- hraje dvouoktávové stupnice (typové – C a G dur) a jejich kadence
- orientuje se na hmatníku do V. polohy na všech strunách
- umí správně zahrát trioly a synkopy a uplatňuje je v repertoáru
- orientuje se v bluesové formě a chápe jeho rytmickou interpretaci
- pěstuje elementární improvizaci na jednoduché harmonické modely
- zvládá dynamiku a agogiku hry a aplikuje je do svého repertoáru
- vytváří svůj vlastní doprovod podle sluchu z akordů na I. a V. stupni a využívá poznatky z probraných stupnic a kadencí
- umí harmonicky rozebrat jednoduché lidové písně
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v komorní hře
- studuje přiměřené skladby a prezentuje je na koncertech

5. ročník

- hraje dvouoktávové stupnice (typové – a, d moll) a jejich kadence
- zvládá zahrát umělé flažolety a velké barré hmaty a využívá je ve svém repertoáru
- při hře využívá rasquado a hru se skordaturou
- dokáže se orientovat na hmatníku do VII. polohy

- interpretuje přiměřeně obtížné skladby a etudy a umí samostatně nacvičit technicky náročná místa skladeb
- doprovází písně podle akordických značek s využitím akordů barré
- umí harmonicky rozebrat jednoduché skladby a písně včetně mimotonálních akordů
- rozvíjí elementární improvizaci a přenášení motivu na jedné struně, hru z listu
- pravidelně procvičuje náročnější technická cvičení k rozvíjení získaných dovedností a tónové kultury
- prezentuje nacvičené skladby během školního roku alespoň na dvou veřejných vystoupeních
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v komorní hře

6. ročník

- orientuje se ve 2-3 oktávových stupnicích a zvládá jejich kadence
- pravidelným procvičováním vhodných technických cvičení upevňuje své dovednosti a zkvalitňuje tónovou kulturu svého projevu
- dokáže se orientovat na hmatníku do XII. polohy na všech strunách
- zdokonaluje hru legato a vibrata, hru flažoletů, techniku velkého a malého barré
- ovládá techniku a hru základních melodických ozdob
- umí harmonicky rozebrat přiměřené skladby a využít tyto poznatky v interpretaci skladeb a při doprovodech písní
- uplatňuje hru stupnic v rychlejších tempech a rytmických obměnách a hru kadencí s využitím velkého barré
- rozvíjí elementární improvizaci a orientuje se v možnostech práce s tématem
- dokáže vytvořit vlastní melodii s doprovodem na basových strunách
- zvládá hru z listu a hru z paměti
- rozvíjí schopnost rozlišení interpretace skladeb různých stylových období a žánrů
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v komorní hře
- prezentuje nacvičené skladby během školního roku alespoň na dvou veřejných vystoupeních
- má vlastní názor na svůj umělecký výkon a dokáže ho vyjádřit

7. ročník

- zdokonaluje všechny získané dovednosti a návyky, hru z not a hru z listu
- využívá základní nástrojovou techniku (legato, barré, tremolo, rasquado, tambora)
- ovládá v rychlejších tempech hru durových a mollových stupnic (2 – 3 oktávy) hru obrátů kvintakordů k daným stupnicím a hru základních a rozšířených kadencí k daným stupnicím
- uplatňuje se v komorní, souborové či orchestrální hře
- dokáže naladit samostatně nástroj bez ladičky
- orientuje se v notovém zápise i ve složitějších rytmech

- je schopen přiměřeného citového prožitku při interpretaci skladeb a také napomáhat gesty a pohyby těla výrazovým prostředkům a náladám skladeb
- zapojuje se aktivně při výběru a studiu nových skladeb a rozšiřuje svůj repertoár i o skladby nastudované v minulých ročnících
- prezentuje nacvičené skladby během školního roku alespoň na dvou veřejných vystoupeních
- je schopen elementární improvizace s průchodnými tóny a dokáže vytvořit vlastní melodii s harmonickým doprovodem
- dokáže transponovat jednoduché písně do jiných tónin a obohacuje znalosti doprovodů o další styly (tango, perkusivní doprovod, ska, přiznávkový doprovod, využití techniky arpeggio)
- orientuje se v kytarové literatuře a má přehled o výrazných kytarových osobnostech

Postupové zkoušky:

1. ročník – jedna z probraných stupnic zpaměti, lidová píseň, nebo jednohlasá melodie zpaměti, jedna drobná skladba dle notového zápisu
2. ročník – jedna z probraných stupnic zpaměti a kadence (T-D-T), 2 etudy nebo technická cvičení rozdílného charakteru, 2 přednesové skladby
3. ročník – jedna z probraných stupnic s kadencí zpaměti, 2 etudy rozdílného charakteru, 2 přednesové skladby
4. ročník – jedna z probraných stupnic včetně kadence zpaměti, 2 etudy rozdílného charakteru, 2 přednesové skladby
5. ročník – jedna z probraných stupnic včetně kadence zpaměti, 2 etudy rozdílného charakteru, 2 přednesové skladby
6. ročník – jedna z probraných stupnic včetně kadence zpaměti, 2 etudy rozdílného charakteru, 2 přednesové skladby
7. ročník – žák ukončí studium absolventským vystoupením, nebo závěrečnou zkouškou, 2-3 přednesové skladby odlišného charakteru a přiměřené náročnosti

Souborová praxe – 1. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Souborová praxe je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně. V případě, že žák splňuje předpoklady, může být zařazen do souborové praxe od 3. ročníku.

Hudební nauka – 1. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně.

Učební plán:

	2. stupeň základní studium			
	I.	II.	III.	IV.
Hra na kytaru	1	1	1	1
Souborová praxe	1	1	1	1

Hra na kytaru – 2. stupeň základní studium

Očekávané výstupy žáka:

- ovládá různé technické prvky a techniky hry na nástroj
- využívá kvality tónu a úhozu k interpretaci hudby v jemných barevných a dynamických odstínech
- využívá své schopnosti při komorní a souborové hře
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

I. ročník

- ovládá nástrojovou techniku střední a vyšší obtížnosti
- orientuje se v pentatonických a chromatických stupnicích
- orientuje se v notovém zápise různých stylových období
- využívá veškeré výrazové prostředky
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v komorní hře
- je schopen samostatného nastudování skladby podle vlastního výběru
- orientuje se v kytarové literatuře a má přehled o stěžejních osobnostech zvoleného oboru
- vytváří vlastní doprovody
- je schopen elementární improvizace

II. ročník

- ovládá nástrojovou techniku střední a vyšší obtížnosti
- orientuje se v pentatonických a chromatických stupnicích
- orientuje se v notovém zápise různých stylových období
- využívá veškeré výrazové prostředky
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v komorní hře

- je schopen samostatného nastudování skladby podle vlastního výběru
- orientuje se v kytarové literatuře a má přehled o stěžejních osobnostech zvoleného oboru
- vytváří vlastní doprovody
- je schopen elementární improvizace

III. ročník

- ovládá nástrojovou techniku střední a vyšší obtížnosti
- orientuje se v pentatonických a chromatických stupnicích
- orientuje se v notovém zápise různých stylových období
- využívá veškeré výrazové prostředky
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v komorní hře
- je schopen samostatného nastudování skladby podle vlastního výběru
- orientuje se v kytarové literatuře a má přehled o stěžejních osobnostech zvoleného oboru
- vytváří vlastní doprovody
- je schopen elementární improvizace

IV. ročník

- ovládá nástrojovou techniku střední a vyšší obtížnosti
- orientuje se v pentatonických a chromatických stupnicích
- orientuje se v notovém zápise různých stylových období
- využívá veškeré výrazové prostředky
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v komorní hře
- je schopen samostatného nastudování skladby podle vlastního výběru
- orientuje se v kytarové literatuře a má přehled o stěžejních osobnostech zvoleného oboru
- vytváří vlastní doprovody
- je schopen elementární improvizace

Souborová praxe – 2. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Souborová praxe je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně.

5.1.17 Hra na elektrickou kytaru

Charakteristika:

Kytara patří v dnešní době k nejoblíbenějším hudebním nástrojům. Její popularita souvisí jednak s relativně nízkou pořizovací hodnotou a dalším důvodem je určitě její univerzálnost nástroje rytmicko – melodického. Tedy nástroje, který se dobře hodí k doprovodu písní.

Hra na elektrickou kytaru však představuje soustavné a usilovné studium. Žáci, kteří mají zájem o tento obor, se s problematikou kytarové hry seznamují postupně a v dlouhodobém a cíleném procesu si osvojí doprovod lidových i moderních písní podle akordických značek, praxi sólového vystupování na koncertech, soutěžích, hru z not i z paměti, kytarovou improvizaci, základy rockové, jazzové a bluesové hudby, kytarovou techniku, hru plektrem (trsátkem) i prsty pravé ruky, speciální kytarové techniky a přehled o kytarových aparaturách, efektech a hudebních počítačových programech, tvorbu zvuku.

Cílem výuky je vzbudit v žákovi zájem o studium hudby a zvoleného oboru, získat dovednosti a zkušenosti, které žák může uplatnit při dalším studiu a ve svém následném hudebním působení a vychovat z něho samostatného hudebníka.

Hodnocení studia probíhá především pravidelným známkováním. Hodnocen však není pouze momentální výkon žáka. Znamka v sobě vždy zahrnuje i další aspekty, jako je kvalitní a soustavná domácí příprava, chápání a zvládnutí probírané látky, samostatnost při studiu s ohledem na věk a individualitu žáka a rovněž hloubka zájmu o zvolený obor. Hodnocen je také výkon žáka na každém veřejném vystoupení. Důležitou roli při studiu hraje i rodinné zázemí žáka a spolupráce s rodiči, kteří se mohou průběžně informovat o prospěchu a výsledcích studia.

Studium je rozděleno na dva stupně. Učební látka 1. stupně je rozložena do 7 ročníků a studium je ukončeno absolventským vystoupením. Vyučovány jsou celkem 3 předměty: Hra na kytaru 1 hodina týdně, Hudební nauka rovněž 1 hodina týdně od 1. do 5. ročníku a Souborová praxe, která je realizována formou Pěveckého sboru, Komorní hry nebo Hry v kytarovém orchestru. Žáci se zájmem o hru na elektrickou kytaru studují do 4. ročníku kytaru koncertní. 2. stupeň je rozložen do 4 ročníků a vyučovány jsou předměty Hra na elektrickou kytaru a Souborová praxe. Žák studium ukončí absolventským vystoupením.

Učební plán:

	1. stupeň základní studium						
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na elektrickou kytaru	1	1	1	1	1	1	1
Souborová praxe				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Hra na elektrickou kytaru – 1. stupeň základní studium

Očekávané výstupy žáka:

- ovládá základní nástrojovou techniku (prstovou techniku střední obtížnosti), hraje s tónovou kulturou a je schopen naladit si nástroj
- hraje plynule ve vyšších polohách a v základních tóninách, orientuje se v notovém zápise i ve složitějších rytmech
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- doprovází podle notace i akordických značek, hraje kadence a vytváří vlastní doprovod podle svých individuálních schopností
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních

1. ročník

- umí popsat nástroj a ovládá správné držení nástroje dle svých individuálních možností
- dokáže zahrát stupnici C a G dur z paměti
- ovládá hru dopadem palcem a prsty i, m, a
- umí naladit nástroj podle ladičky
- orientuje se v I. poloze na všech strunách
- dokáže zahrát jednoduché písně z not i z paměti
- umí doprovodit lidové písně podle jednoduchých akordických značek

2. ročník

- umí zahrát stupnice pentatonické dur (1. a 2. typ)
- ovládá hru bez dopadu a techniku arpeggio
- ovládá základní notaci na hmatníku do III. polohy na melodických strunách
- správně reprodukuje rytmické motivy a přenáší je na nástroj
- umí zahrát jednoduché motivy podle sluchu i z listu
- dokáže doprovodit lidové písně podle akordických značek.

3. ročník

- ovládá oboustranný úhoz trsátkem
- zvládá synchronizaci pravé a levé ruky
- zvládá správné postavení rukou při hře a držení nástroje
- umí zahrát stupnice pentatonické dur (5 typů)
- ovládá vibrato a glissando
- ovládá základní notaci na hmatníku do III. polohy na všech strunách a umí s jistotou plynulou výměnu polohy
- používá dynamiku, agogiku a artikulaci
- vnímá náladu skladby a volí její přiměřený přednes

- dokáže improvizovat na jednoduchý doprovod a chápe vztah tónina – stupnice
- zapojuje se do souborové hry

4. ročník

- umí zahrát akordy malé barré a využívá je ve svém repertoáru
- využívá při hře vytahované tóny, techniku mute, přirozené flažolety a legáta
- je schopen kontrolovat vyrovnanost hraných tónů
- umí zahrát stupnice a, e, d moll v I. poloze
- ovládá základní notaci na hmatníku do V. polohy na melodických strunách
- studuje přiměřené rockové skladby a prezentuje je na koncertech
- ovládá hru podle akordických značek a kvintové akordy
- dokáže při improvizaci pracovat s tématem a umí přenášet motiv
- zapojuje se do souborové hry

5. ročník

- vládá velké akordy barré
- umí zahrát dvouoktávové stupnice dur typové (C, G dur, d moll)
- využívá při hře melodických ozdob
- orientuje se do V. polohy na všech strunách
- studuje přiměřené jazzové a rockové skladby a prezentuje je na koncertech
- hraje doprovod podle náročnějších akordických značek (dominantní septakordy, akordy maj, sus, dim, aug)
- využívá znalosti z probraných kadencí a doprovází akordicky přiměřené písně podle sluchu
- zapojuje se do souborové hry

6. ročník

- je schopen kontrolovat kvalitu tónu a svou interpretaci skladeb
- ovládá veškerou probranou techniku a dále ji prohlubuje pravidelným cvičením
- umí zahrát 2-3 oktávové stupnice dur a moll, stupnice zmenšené a bluesové
- pravidelným procvičováním vhodných technických cvičení upevňuje své dovednosti a zkvalitňuje tónovou kulturu svého projevu
- orientuje se po celém hmatníku
- hraje skladby z listu a z paměti dle svých individuálních možností
- samostatně se dle svých schopností a možností připravuje na vystoupení
- studuje přiměřené jazzové, rockové a bluesové skladby a prezentuje je na koncertech
- chápe dvanáctitaktovou hudební formu blues a umí ji transponovat do všech tónin

- umí harmonicky rozebrat přiměřenou skladbu a rozbor pak využít pro přednes skladeb
- má znalosti v oblasti kytarových aparatur a efektů
- dokáže zahrát kadence a vytváří vlastní doprovod podle svých individuálních schopností
- ovládá průchodné tóny a využívá je v improvizacích
- uplatňuje se v komorních nebo souborových uskupeních

7. ročník

- ovládá základní nástrojovou techniku (prstovou techniku střední obtížnosti)
- hraje s tónovou kulturou a je schopen naladit si nástroj
- je schopen kontrolovat kvalitu tónu a svou hru, umí si naladit nástroj bez ladičky
- umí zahrát stupnici C, G, Dur, a moll v intervalech – tercie, sexty, oktávy a jejich rozklady kvintakordů
- orientuje se v notovém zápise i ve složitějších rytmech
- hraje plynule ve všech polohách
- dokáže správně interpretovat skladby různých stylů a žánrů s důrazem na rockovou, bluesovou a jazzovou hudbu
- doprovází podle notace i akordických značek, hraje kadence a vytváří vlastní doprovod podle svých individuálních schopností
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v komorní a souborové hře

Postupové zkoušky:

1. ročník – jedna z probraných stupnic zpaměti, dvě lidové písně z not
2. ročník – jedna z probraných stupnic zpaměti a kadence (T-D-T), 2 etudy nebo technická cvičení rozdílného charakteru, 2 přednesové skladby
3. ročník – jedna z probraných stupnic zpaměti a kadence současně a rozloženě (T-D-S), 2 etudy nebo technická cvičení rozdílného charakteru, 2 přednesové skladby
4. ročník – jedna z probraných stupnic zpaměti a kadence současně a rozloženě (T-S-D-T), 2 etudy nebo technická cvičení rozdílného charakteru, 1 přednesová skladba rockového charakteru, 1 přednesová skladba s využitím improvizace
5. ročník – jedna z probraných stupnic včetně kadence zpaměti, 2 etudy odlišného charakteru, 2 přednesové skladby
6. ročník – jedna z probraných stupnic včetně kadence zpaměti, 2 etudy odlišného charakteru, 2 přednesové skladby
7. ročník – žák ukončí studium absolventským vystoupením, nebo závěrečnou zkouškou, 2-3 přednesové skladby odlišného charakteru a přiměřené náročnosti

Souborová praxe – 1. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Souborová praxe je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně. V případě, že žák splňuje předpoklady, může být zařazen do souborové praxe od 3. ročníku.

Hudební nauka – 1. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně.

Učební plán:

	2. stupeň základní studium			
	I.	II.	III.	IV.
Hra na elektrickou kytaru	1	1	1	1
Souborová praxe	1	1	1	1

Hra na elektrickou kytaru – 2. stupeň základní studium

Očekávané výstupy žáka:

- ovládá různé technické prvky a techniky hry na nástroj
- využívá kvality tónu a úhozu k interpretaci hudby v jemných barevných a dynamických odstínech
- využívá své schopnosti při komorní a souborové hře
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

I. ročník

- ovládá nástrojovou techniku střední a vyšší obtížnosti
- orientuje se v celotónových a chromatických stupnicích
- umí vystavět sólový part na danou harmonii
- realizuje své znalosti v rockové hudbě, blues, jazz
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v komorní hře
- využívá harmonické rozborů a umí vytvořit substituce akordů
- orientuje se v improvizaci s využitím mimotonálního vybočení
- orientuje se v kytarové literatuře, má přehled o stěžejních osobnostech zvoleného oboru
- je schopen porozumět počítačovým programům pro elektrickou kytaru a recording

II. ročník

- ovládá nástrojovou techniku střední a vyšší obtížnosti
- orientuje se v celotónových a chromatických stupnicích
- umí vystavět sólový part na danou harmonii
- realizuje své znalosti v rockové hudbě, blues, jazz
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v komorní hře
- využívá harmonické rozborů a umí vytvořit substituce akordů
- orientuje se v improvizaci s využitím mimotonálního vybočení
- orientuje se v kytarové literatuře, má přehled o stěžejních osobnostech zvoleného oboru
- je schopen porozumět počítačovým programům pro elektrickou kytaru a recording

III. ročník

- ovládá nástrojovou techniku střední a vyšší obtížnosti
- orientuje se v celotónových a chromatických stupnicích
- umí vystavět sólový part na danou harmonii
- realizuje své znalosti v rockové hudbě, blues, jazz
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v komorní hře
- využívá harmonické rozborů a umí vytvořit substituce akordů
- orientuje se v improvizaci s využitím mimotonálního vybočení
- orientuje se v kytarové literatuře, má přehled o stěžejních osobnostech zvoleného oboru
- je schopen porozumět počítačovým programům pro elektrickou kytaru a recording

IV. ročník

- ovládá nástrojovou techniku střední a vyšší obtížnosti
- orientuje se v celotónových a chromatických stupnicích
- umí vystavět sólový part na danou harmonii
- realizuje své znalosti v rockové hudbě, blues, jazz
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v komorní hře
- využívá harmonické rozborů a umí vytvořit substituce akordů
- orientuje se v improvizaci s využitím mimotonálního vybočení
- orientuje se v kytarové literatuře, má přehled o stěžejních osobnostech zvoleného oboru
- je schopen porozumět počítačovým programům pro elektrickou kytaru a recording

Vzdělávací obsah předmětu Souborová praxe je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně.

5.1.18 Hra na akordeon

Charakteristika:

Akordeon je především nástrojem, který byl na svém počátku určen výhradně ke hře lidových písní. Není jen nástrojem sólovým, ale našel své využití i ve hře komorní a také jako doprovodný nástroj v různých komorních ansámblech. Díky své široké škále barevných kombinací dokáže nahradit i malý orchestr.

Cílem studijního zaměření hra na akordeon je především seznámit žáka s charakteristickou hudbou, která se na akordeon provozuje a praktikuje. Akordeonisté se postupně vybavují dovednostmi, které jsou pro hru na akordeon nezbytné. Hlavním bodem výuky je probudit v žákovi zájem o hudbu jemu blízkou a vypěstovat přirozenou potřebu o hudební zábavu a tvořivost. Zpočátku, především u menších dětí, je velice vítána aktivní spolupráce s rodiči v podobě jejich návštěvy v hodinách.

Na hodnocení se podílí žák i učitel společně na konci každé hodiny. Hodnotí především domácí přípravu a jednotlivé složky svého výkonu.

Žák také navštěvuje předmět Souborová praxe předmět Hudební nauka. Souborová praxe je realizována formou Sborového zpěvu nebo Komorní hry. Děti ze stejného oboru se tak vzájemně poznávají, setkávají se svými spolužáky a učí se společně. Tato forma výuky se pro ně stává velmi zábavná a časem i nepostradatelná. Dítě se může během studia prezentovat na kulturních akcích a soutěžích, nebo navštěvovat s učitelem vybrané koncerty v regionu.

Učební plán:

	1. stupeň základní studium						
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1
Souborová praxe				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Hra na akordeon – 1. stupeň základní studium

Očekávané výstupy žáka:

- ovládá prstovou techniku pravé i levé ruky v rámci svých motorických schopností
- orientuje se v celém rozsahu melodické části nástroje, je schopen rozlišit základní dynamiku a tempo
- zvládá základní označení a manuální používání rejstříků pravé i levé ruky, podílí se na výběru skladeb
- podle individuálních schopností zahraje z paměti vybrané přednesové skladby, zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu

- na základě svých schopností se začleňuje do souborové nebo komorní hry

1. ročník

- seznamuje se s nástrojem a částečně si hlídá správné sezení
- zvládá pětiprstkou polohu v pravé ruce
- ovládá podklad palce a pomocí průpravných cvičení se připravuje na hru stupnic
- v levé ruce dokáže vyjmenovat a najít všechny melodické tóny ze stupnice C dur
- tvoří tón pomocí měchu a pěstuje návyk jeho správného vedení
- zahraje jednoduchou píseň nebo skladbu s využitím základní dynamiky (p, mf, f)
- umí sluchově rozpoznat základní registrační kombinace
- zvládá hru lidových písní s jednoduchým akordickým doprovodem z not

2. ročník

- částečně ovládá měch a samostatně tvoří tón
- umí prstoměchové nasazení a ukončení
- ovládá základní druhy úhozů – legato, staccato a tenuto
- zahraje stupnice od bílých kláves zvláště s dodržováním prstokladů a správným a pravidelným otáčením měchu
- v levé ruce zahraje jednoduchý akordický doprovod s využitím základního, terciového a kvintového basu
- je seznámen s mollovou tóninou a umí si v ní doprovodit píseň
- rozšiřuje svoji hru o využívání zesilování, zeslabování, zrychlování a zpomalování, hlavně na konci skladby
- teoreticky si dokáže podle zadání najít správný registr
- zahraje jednoduchou píseň z paměti
- s učitelem se pokouší o udržení ve svém partu

3. ročník

- pravidelně otáčí měch a dodržuje měchová označení v kratších periodách
- zdokonaluje se ve tvoření tónu a dokáže rozlišit nasazení prstové, měchové nebo kombinaci
- zahraje durovou stupnici od bílých kláves dohromady v pomalém tempu
- částečně zvládá hru akordů zvláště se zaměřením na synchronické nasazení a ukončení
- je schopen využívat všechny druhy úhozů včetně různých variací a artikulací
- rozšiřuje svoji hru o využívání zesilování, zeslabování, zrychlování a zpomalování především na konci skladby
- dokáže přednést píseň s předehrou a dohrou z paměti
- hraje z listu na úrovni PHV

4. ročník

- spolehlivě dokáže dodržovat měchové označení i na delších plochách
- umí zvýraznit tón měchem - akcent
- využívá většího rozpětí prstů
- s jistotou používá hru dvojhmátů - především tercií a sext a s důslednější sebekontrolou si hlídá jejich správné nasazení a ukončení
- zahraje durové stupnice od všech tónů v rychlejším tempu s tříhlasým akordem dohromady
- s pomocí učitele hledá začátek a konec fráze a pokouší se o její stavbu
- seznamuje se s barevnou zaměnitelností celku při jednoduché registraci během skladby pouze v pravé ruce
- umí zahrát jednu až dvě skladby rozdílného nebo podobného charakteru na veřejném vystoupení z not
- začíná se orientovat v komorním partu a během hry komunikovat se spoluhráčem

5. ročník

- samostatně využívá měch při tvorbě tónu
- zahraje jednoduché melodické ozdoby
- seznamuje se s mollovou stupnicí v pravé a levé ruce
- během školního roku zahraje alespoň dvě stupnice zvlášť
- zvládá hru chromatiky
- v levé ruce si dokáže najít septimový bas a důsledně ho s pomocí učitele používá
- zvládá zahrát skladbu s využitím základních výrazových prvků
- obohacuje svůj repertoár o skladby z různých stylových období
- částečně využívá registrace pro podpoření dynamických a agogických změn v průběhu hry
- zvládá zahrát jednu až dvě delší skladby rozdílného charakteru na veřejném vystoupení z paměti
- aktivně si vybírá skladby s návrhem učitele
- rozšiřuje si svůj umělecký rozhled pomocí nahrávek či učitelova přednesení skladeb
- orientuje se a spolehlivě se udrží ve svém partu

6. ročník

- zrychluje pasážovou techniku a soustavně pracuje na vyrovnanosti hry pomocí různých rytmických obměn
- zvládne zahrát delší (1-2 strany) technicky zaměřený úsek
- hraje čtyřhlasý akord zvlášť
- v levé ruce aktivně využívá všech doposud probraných prvků, a bez problémů se orientuje

- umí zahrát a nacvičit skoky v pravé i levé ruce
- zkouší si samostatně najít vhodnou registrační variantu a postupně si jí osvojuje
- na veřejném vystoupení zahraje nejméně dvě obtížnější skladby z paměti
- při výběru skladeb dokáže částečně definovat charakter, náladu a období, ze kterého skladba pochází
- zvládá odlišit priority ve smyslu vedení hlasů a určování důležitosti jednotlivých partů při hře
- gestem dokáže dát pokyn k nasazení a ukončení skladby v týmu

7. ročník

- uplatňuje všechny prvky a využívá kombinací prsto-měchové artikulace
- zvládá hru durových a mollových stupnic dohromady společně se čtyřhlasým akordem
- vkládá do skladby svůj osobitý projev
- dokáže zahrát skladbu s využitím všech výrazových a technických prvků
- plynule obměňuje registry v pravé ruce během skladby
- v rámci přípravy na své absolventské vystoupení nastuduje a přednese skladby různého charakteru
- aktivně si tříbí vkus a názor na jednotlivá hudební díla a ubírá se určitým uměleckým směrem
- aktivně komunikuje se spoluhráčem a dokáže zahrát lehčí skladbu pro dva z paměti

Postupové zkoušky:

1. ročník – 1 durová stupnice přes jednu až dvě oktávy zvlášť s tónickým kvintakordem (T5) a jeho obraty zvlášť, 1 etuda, 2 skladbičky různého charakteru, 1 píseň
2. ročník – 1 durová stupnice přes dvě oktávy dohromady a T5 zvlášť, 1 etuda, 2 skladbičky různého charakteru, 1 píseň nebo skladba pro dva akordeony s doprovodem učitele
3. ročník – 1 durová stupnice s T5 dohromady, 2 kratší etudy, 2 skladbičky (z toho jedna musí být originální), 1 píseň nebo skladba pro 2 akordeony v doprovodu učitele
4. ročník – 1 durová stupnice s T5 dohromady, 1 delší etuda, 2 skladbičky, 1 píseň
5. ročník – 1 durová stupnice s T5 dohromady, 2 etudy, 2 obtížnější skladby různého charakteru
6. ročník – 1 durová a 1 mollová stupnice s čtyřhlasým akordem zvlášť, 2 etudy, 2 obtížnější skladby, 1 píseň (v obtížnější úpravě) nebo skladba pro komorní obsazení
7. ročník – 1 durová a 1 mollová stupnice v rychlejším tempu s čtyřhlasým akordem dohromady, 2 etudy, 3 delší skladby z různých období

Souborová praxe – 1. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Souborová praxe je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně. V případě, že žák splňuje předpoklady, může být zařazen do souborové praxe od 3. ročníku.

Hudební nauka – 1. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně.

Učební plán:

	2. stupeň základní studium			
	I.	II.	III.	IV.
Hra na akordeon	1	1	1	1
Souborová praxe	1	1	1	1

Hra na akordeon – 2. stupeň základní studium

Očekávané výstupy žáka:

- využívá všechny doposud získané znalosti a dovednosti, ovládá nástrojovou a měchovou techniku, je schopen tvořit kultivovaný tón
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu, při interpretaci rozvíjí její přednesovou stránku, interpretuje skladby různých stylů a žánrů
- ovládá práci s tónem, základy frázování a dále si rozvíjí svou hudební paměť
- zpaměti interpretuje vybrané skladby, při hře využívá znalosti o výrazu hrané skladby a je schopen vlastního názorového vyjádření
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá své zkušenosti v neprofesionální umělecké praxi a je schopen se profilovat ve zvoleném žánru

I. ročník

- je seznámen s obtížnějšími technickými problémy, jako jsou hra vícehlasu, melodické ozdoby, obtížnější rytmické útvary
- dokáže si samostatně najít určitý problém a s pomocí učitele jej vyřešit
- ovládá měch a dokáže s ním pracovat na základě výrazového a technického zadání
- pečlivě si vybírá skladby, které bude hrát zpaměti

II. ročník

- využívá větší rozpětí prstů
- zvládá průpravná cvičení ke hře skoků a oktáv
- částečně si navrhuje měchová označení
- v komorní hře je zdatným spoluhráčem

III. ročník

- zahraje skoky v rozmezí oktávy v pravé ruce
- samostatně si vypracovává měchová označení na základě své představy o celku
- je schopen si částečně zhodnotit svůj výkon

IV. ročník

- je schopen využít všech nabytých znalostí a samostatně vyřešit daný problém v oblasti techniky
- umí nastudovat konkrétní skladbu samostatně
- zvládá využívat všech prostředků k vytvoření slušného celku v oblasti tónové kultury
- je schopen si racionálně zhodnotit svůj výkon, pojmenovat a obhájit si určité rysy svého provedení
- bez problémů se dokáže začlenit i ve větším kolektivu spoluhráčů

Souborová praxe – 2. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Souborová praxe je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně.

5.1.19 Hra na bicí nástroje

Charakteristika:

Bicí nástroje jsou jedním z nejstarších nástrojů vůbec. Mohou se pochlubit velkou škálou tónů a zvuků. Pro svou rozmanitost a oblíbenost jsou bohatě využívány v různých hudebních žánrech a uskupeních.

Hra na bicí nástroje rozvíjí mentální a motorické dovednosti, zejména koordinace rukou a nohou. Rozvíjí se smysl pro rytmus a hudebnost. Podporuje komplexní chápání hudby jako celku.

Důležitou roli při seznamování dětí s nástroji hraje také spolupráce s rodiči. Ti mohou do hodin docházet, pravidelně se o prospěchu informovat a vše společně konzultovat.

Výuka započne hrou na malý bubínek, poté se rozšíří na celou soupravu bicích nástrojů, později v případě zájmu je možno obohatit výuku o melodické bicí nástroje, či tympány.

Studium probíhá ve dvou stupních. V obou se věnujeme hře na nástroj, Hudební nauce v prvním až šestém ročníku a k tomu ještě Souborové praxi, která je významnou součástí výuky. Žáci se v ní učí týmové spolupráci s ostatními spoluhráči a seznamuje se s dalšími nástroji.

Na konci studia by měl žák umět samostatně nastudovat skladbu odpovídající obtížnosti, případně zastat rytmickou úlohu v hudebních souborech.

Pro zdárný průběh studia je vhodné vlastnit bicí nástroje nebo soupravu bicích nástrojů, které se jsou prostorově a zvukově výraznější.

Učební plán:

	1. stupeň základní studium						
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	1	1	1
Souborová praxe				1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1		

Hra na bicí nástroje – 1. stupeň základní studium

Očekávané výstupy žáka:

- ovládá základní techniku hry na rytmické, melodické a perkusní nástroje, využívá ji při hře doprovodů i sólově
- při hře na bicí soupravu zvládá rytmické doprovody v základním tvaru i v jednoduchých variacích
- orientuje se v polyrytmické struktuře

- podle potřeby a svých dispozic si seřídí a naladí nástroj
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- samostatně pracuje s poslechem hudebních nahrávek
- má základní přehled o vývoji bicích nástrojů a uvede jejich příklady

1. ročník

- zvládá správné sezení za soupravou
- používá správné držení paliček
- ovládá jednoduché etudy na malý bubínek ve 4/4, 3/4, 2/4 taktu
- zvládá hraní čtvrtových not a pomlk
- zvládá správný rukoklad
- zvládá základní nastavení nástroje podle své výšky
- základní seznámení s bicími nástroji, jejich pojmenování

2. ročník

- na malý buben zvládá etudy většího rozsahu v rychlejším tempu
- umí používat rytmus ve 4/4 taktu
- zvládá etudy s problematikou hraní osminových a šestnáctinových not a pomlk a správný rukoklad
- zahraje polku, valčík s hudebním doprovodem

3. ročník

- dobře se orientuje v osminových a šestnáctinových notách
- umí jednoduché etudy na soupravu a základní rytmy v obměnách s jednoduchými breaky
- zvládá kombinaci osminových a šestnáctinových not v různých rukokladech
- doprovodí nahrávku v 2/4 a $\frac{3}{4}$ taktu

4. ročník

- zvládá etudy na malý buben
- zvládá etudy na celou soupravu
- umí koordinační cvičení na soupravě bicích nástrojů
- umí vytvořit základní doprovod k nahrávce
- orientuje se v rozdělení bicích nástrojů (laditelné, neladitelné, melodické, samozvučné)

5. ročník

- zvládá hru obtížnějších etud na malý buben
- umí používat doprovod k hudební nahrávce
- předvede koordinační a akcentová cvičení
- je seznámen s laděním bicích nástrojů
- doprovodí skladbu s podkladem play along

6. ročník

- ovládá používání přírazů při hře etud
- dobře se orientuje v základních tanečních rytmech, CHA-CHA, Slowrock, Beat
- dobře se orientuje v jednoduché souhře s nahrávkou z CD, nebo druhou soupravou

7. ročník

- ovládá používání víru a vícenásobných přírazů při hře etud
- umí používat techniku hry nohou tzv. skluz při hře etud
- orientuje se v souborové hře bicích nástrojů (např. dueta)
- orientuje se v doprovodu nahrávek různých stylů (rock, funky, latina)
- je schopen naladit nástroj vzhledem ke stavu a stylu konkrétního žánru hudby
- je schopen doprovodu písně tzv. z listu
- je schopen doprovodit libovolnou skladbu s hudební skupinou nebo dohraným podkladem
- pozná vývoj bicích nástrojů od pravěku do současnosti

Postupové zkoušky:

1. ročník – etuda obsahující problematiku hraní osminových a čtvrtých not a pomlk a správného rukokladu
2. ročník – etuda obsahující problematiku hraní osminových a šestnáctinových not a pomlk a správného rukokladu
3. ročník – cvičení pro soupravu bicích nástrojů: beatové doprovody, na hi-hat a činel
4. ročník – cvičení pro soupravu bicích nástrojů: beatové doprovody s šestnáctinovou hi-hat a činel
5. ročník – cvičení pro soupravu bicích nástrojů: beatové doprovody s osminovou a šestnáctinovou hi-hat a činelem s breaky
6. ročník – hra s hudebním podkladem: základní taneční rytmy CHA-CHA, Slowrock, Beat
7. ročník – absolventský koncert obsahující etudu technického rázu a skladbu s doprovodem

Souborová praxe – 1. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Souborová praxe je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně. V případě, že žák splňuje předpoklady, může být zařazen do souborové praxe od 3. ročníku.

Hudební nauka – 1. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně.

Učební plán:

	2. stupeň základní studium			
	I.	II.	III.	IV.
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1
Souborová praxe	1	1	1	1

Hra na bicí nástroje – 2. stupeň základní studium

Očekávané výstupy žáka:

- ovládá různé druhy techniky hry
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky
- nastuduje náročnější hudební skladbu pro daný nástroj, má vlastní představu o její interpretaci
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- ovládá hru z listu, dokáže číst partituru bicích nástrojů
- doprovodí hudební skupinu (band), tvoří vlastní improvizace a fill in (pro hru na bicí soupravu)
- orientuje se v historii i současnosti hry na bicí nástroje
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá své zkušenosti v neprofesionální umělecké praxi

I. ročník

- ovládá prstovou techniku: přírazy, dvojky víření
- dobře se orientuje v hudebních rytmech stylů: Rock, Pop, Funky, Latin, Jazz, Swing, Groove
- zvládá hru s hudebním doprovodem s vloženými hudebními předěly, filliny

II. ročník

- ovládá hru paradidlů v etudách na soupravě bicích nástrojů
- je obeznámen s notací bicích nástrojů v různých partiturách
- orientuje se na hudbu: lidovou dechovou, populární, latinskoamerickou, rockovou

III. ročník

- umí používat všechny jednotlivé technické a koordinační aspekty hry
- použije své znalosti k spolupráci na hudebních projektech
- orientuje se v historii významných hráčů na bicí nástroje z oblasti jazzu, rocku či vážné hudby

IV. ročník

- ovládá problematiku nástroje v plném rozsahu
- umí vypracovat a používat vhodná sóla různých žánrů v rozličných tempech a frázování
- zkombinuje své dovednosti techniky a improvizace v interpretaci vhodné skladby
- prezentuje své dovednosti při spolupráci na interpretaci skladeb, podílí se na tvorbě výrazu a způsobu interpretace
- zvládá práci s party, psaných pro bicí nástroje
- je schopen absolvování samostatného koncertu na veřejnosti
- respektuje autority ve svém oboru a obohacuje své schopnosti o jejich zkušenosti
- používá své zkušenosti v hudební praxi, v souborech různých hudebních žánrů

Souborová praxe – 2. stupeň základní studium

Vzdělávací obsah předmětu Souborová praxe je zpracován pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru jednotně.

5.1.20 Přípravná hudební výchova

Charakteristika:

Cílem přípravné hudební výchovy je zaujmout a podnítit žáka pro hudbu a muzicírování. Děti v tomto raném věku jsou citlivější a vnímavější k hudebnímu prožitku. Ve spojení s pohybem a výtvarným vyjádřením děti lépe vnímají obsah, charakter, rytmus a plynutí hudby. Učí se intonovat, poslouchat melodii podle základu notového zápisu hravou formou.

Děti navštěvují Přípravku a Hru na nástroj. V rámci získání zkušeností s prací v kolektivu se doporučuje docházka do Sborového zpěvu.

Hodiny přípravky jsou zaměřeny především na obecné hudební znalosti, jejichž základ se během Přípravky specifikuje. Základní hudební znalosti se zde všemožně procvičují a je zde kladen důraz o propojení se složkami pohybovými, poslechovými, tanečními, ale i výtvarnými.

Hra na nástroj může být realizována skupinovou formou. Zde se děti převážně věnují vybranému nástroji a postupně pracují na propojení teoretických znalostí s praktickými.

PHV dvouletá se zaměřuje především na hlubší a širší hudební přípravu. V hodinách je více prostoru pro praktické ztvárnění a procvičování teoretických poznatků.

PHV jednoletá je zaměřena na zvládnutí základních hudebních vědomostí a schopností. Na rozdíl od dvouletého cyklu je tato forma studia rychlejší a stručnější.

V závěru PHV, před vstupem do prvního ročníku žák absolvuje krátkou přijímací zkoušku.

Učební plán:

	dvouleté studium	
	1.	2.
Přípravná hudební výchova	1	1
Hra na nástroj	1	1

Přípravná hudební výchova – dvouleté studium

1. ročník

- žák se seznamuje s pojmy tón a zvuk a pomocí audio nahrávek a obrázků dokáže zvuk konkrétně pojmenovat
- umí vyjmenovat vlastnosti tónu
- chápe rozdíly v délce not a intenzivně se věnuje přesné rytmicizaci slov, říkadel a písní
- přesně umí zapsat notu na lince a v mezeře, orientuje se v notové osnově
- sluchem rozpozná dva nebo tři tóny
- částečně zazpívá z listu říkadlo nebo jednoduchou píseň v rozmezí malé tercie
- umí pojmenovat všechny tóny hudební abecedy

- rozšiřuje si znalost lidových písní

2. ročník

- rozšiřuje znalosti hudebních pojmů takt, taktová čára
- umí přesně deklamovat delší rytmický úsek a dokáže přesně zapsat rytmický motiv v základních rytmických hodnotách
- sílu tónu chápe jako jednu z vlastností tónu a je schopen rozlišit a pojmenovat základní dynamické odstíny (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- zapisuje noty ve čtvrtkových hodnotách
- umí zařadit tóny do jednotlivých oktáv
- rozšiřuje své znalosti hudební abecedy o dvoučárkovanou oktávu
- je seznámen s mollovou tóninou
- podle notového zápisu dokáže zazpívat melodický úsek v rozmezí pěti tónů
- zvládne zapsat posuvky před notu

Hra na nástroj – dvouleté studium

1. ročník

- částečně zvládá správné sezení či postoj, případně držení nástroje
- je seznámen s rozsahem a jednotlivými částmi nástroje
- zahraje jednoduché písně či skladbičky v rozsahu nejméně pěti tónů
- s pomocí učitele se zorientuje v taktu (2/4, 3/4, 4/4) a rytmu
- praktikuje především hru podle sluchu, ale i hru podle not, která je podložena sluchovou představou tónu
- je schopen vyjádřit určitou náladu skladby
- pokud jde o nástroj harmonický, zvládne jednoduchý doprovod písně pomocí intervalů

2. ročník

- žák si osvojil správné sezení či postoj, případně držení nástroje
- pracuje na správném tvoření tónu
- zahraje písně a skladbičky s větším rozsahem
- vycítí pulzaci těžkých a lehkých dob
- u nástrojů harmonických zahraje složitější doprovod s využitím akordů, ale i obrátů
- postupně si osvojuje motorické schopnosti v souvislosti s konkrétním nástrojem
- praktikuje hru podle sluchu, ale spíše hru z not

Učební plán:

	jednoleté studium
	1.
Přípravná hudební výchova	1
Hra na nástroj	1

Přípravná hudební výchova – jednoleté studium**1. ročník**

- umí pojmenovat všechny tóny hudební abecedy a dokáže je zapsat do notové osnovy
- rozezná základní rytmické hodnoty
- je schopen deklamovat rytmické cvičení dle zápisu ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu
- umí pojmenovat základní dynamické odstíny (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- zvládne vysvětlit základní hudební pojmy takt, taktová čára, nota, notová osnova, klíč

Hra na nástroj – jednoleté studium**1. ročník**

- zvládne správné sezení či postoj, případně držení nástroje
- seznámí se s nástrojem a jeho částmi a se způsobem tvoření hezkého tónu
- s pomocí učitele se zorientuje v taktu a rytmu jednoduché písně a skladby
- praktikuje jak hru podle sluchu, tak hru z not
- vyjádří a vycítí určitou náladu skladby
- pokud jde o nástroj harmonický, zvládne jednoduchý doprovod písně pomocí intervalů nebo akordů

5.1.21 Hudební nauka

Charakteristika:

Cílem předmětu hudební nauka je poskytnout žákovi teoretické znalosti a naučit ho dovednosti, které mu pomohou orientovat se v notovém zápisu, osvětlí mu hudební zákonitosti a rozšíří všeobecný hudební přehled.

Žák se postupně zdokonaluje ve využívání získaných poznatků ve své hudební interpretaci za podpory učitele hudební nauky a učitele hry na nástroj.

Žák je hodnocen na základě: písemných prací, ústního projevu, aktivity při vyučování a domácí přípravy.

Výuka předmětu hudební nauka probíhá v 1.– 5. ročníku 1x týdně 1 hodinu.

Žáci, kteří nemohou v odůvodněných případech navštěvovat kolektivní výuku předmětu Hudební nauka, mohou osnovy tohoto předmětu plnit podle individuálního plánu:

- vždy na podkladě žádosti rodičů a schválení ředitelem
- individuální plán vypracuje učitel hudební nauky
- žák má možnost konzultovat potřebnou látku s učitelem hudební nauky
- žák prokáže splnění látky za 1. a 2. pololetí vypracováním písemného testu
- v případě pochybností o výsledku testu je možné žáka komisionálně přezkoušet
- toto přezkoušení nařizuje ředitel na doporučení učitele nebo na žádost zákonného zástupce žáka

Učební plán:

	pětileté studium				
	1.	2.	3.	4.	5.
Hudební nauka	1	1	1	1	1

Hudební nauka – pětileté studium

Očekávané výstupy žáka:

- orientuje se v grafickém záznamu hudebního díla a svým způsobem jej realizuje
- rozumí stavbě stupnic a akordů dur i moll, určí intervaly, rozezná tónorod hrané skladby
- rytmicky i intonačně reprodukuje jednoduchý notový zápis, zaznamená jednoduchou hudební myšlenku
- chápe a užívá nejdůležitější hudební pojmy, označení a názvosloví
- transponuje jednoduchou melodii do jiné tóniny
- orientuje se v různých hudebních uskupeních, chápe princip rozdělení hlasů i hudebních nástrojů do skupin a identifikuje je

- má základní povědomí o výstavbě skladeb, orientuje se v jednoduchých hudebních formách
- aktivně poslouchá hudbu, orientuje se v jejích druzích a ve způsobech její interpretace
- chápe souvislosti vývoje hudby, rozpozná charakteristické znaky hudebního vyjadřování v jednotlivých epochách
- na základě svých zkušeností vyjadřuje své názory na znějící hudbu a umí je zdůvodnit
- propojuje teoretické vědomosti s praktickými dovednostmi, chápe význam tohoto spojení

1. ročník

- čte noty v klíči G (od g do c3), zná klíč F a notu f
- zná stavbu durové stupnice, umí utvořit tonický kvintakord durový
- zapisuje noty do taktů a odděluje je taktovými čarami
- rozezná těžkou a lehkou dobu
- počítá noty a pomlky celé až šestnáctinové v taktech 2/4, 3/4, 4/4
- umí spočítat tečku u noty
- definuje základní znaménka tempa – moderato, allegro, andante, accelerando, ritardando
- rozezná zvuk a tón
- ví, co je nota, z čeho se skládá a k čemu slouží notová osnova, co je to klíč
- vyjmenuje hudební abecedu
- umí vysvětlit celý tón a půltón, ví, co je stupnice
- rozlišuje posuvky a přečte předznamenání
- je schopen pojmenovat základní dynamická znaménka
- vysvětlí znaménka pro hru – legato, ligatura, primavolta, sekundavolta, staccato, koruna
- rozpozná ukolébavku a pochod

2. ročník

- čte noty v klíči G i na pomocných linkách, čte noty v klíči F
- zná stupnice durové do 4 křížků a 4 bé
- umí vyjmenovat pořadí všech durových stupnic
- rozezná durovou a mollovou stupnici, umí utvořit tónický kvintakord durový
- vyjmenuje názvy základních intervalů a umí je utvořit (vše nahoru)
- ke znalosti čtvrtových taktů přidá znalost taktů osminových
- v notovém záznamu pozná a spočítá předtaktí, synkopy a noty šestnáctinové
- rozšíří znalost znamének tempa – vivo, grave, lento
- procvičuje známá dynamická znaménka a pozná nová
- je schopen rozeznat lidský hlas mužský, ženský, sbory mužské, ženské, smíšené

- umí sledovat jedno, dvoj i trojhlasou skladbu
- rozliší zvukové kontrastní nástroje (např. housle X trubka)
- dokáže napsat postup všech křížků i béček v předznamenání v G klíči

3. ročník

- zná stupnice durové i mollové do 4 křížků a 4 bé
- k daným stupnicím utvoří tónický kvintakord s obraty
- umí určit tóninu skladby
- popíše rozdíl mezi stupnicí a tóninou
- charakterizuje stupnice souběžné a stejnojmenné
- zná základní intervaly, umí je rozdělit do skupin a umí je utvořit (vše nahoru)
- k poznaným taktům připojí znalost taktu 6/4 a 2/2
- sluchově analyzuje vyšší a nižší tón
- z dvojzvuku zazpívá vrchní nebo spodní tón
- rozliší durový a mollový kvintakord
- je schopen zaznamenat jednoduché melodicko-rytmické diktáty
- transponuje jednoduchou melodii do jiné tóniny
- pozná jednoduchou písňovou formu
- pojmenuje skupiny příbuzných nástrojů a jejich zástupce
- rozliší komorní obsazení od orchestrálního
- dokáže napsat postup všech křížků i béček v předznamenání v G a F klíči
- označí ve stupnici T, S, D
- v notovém záznamu pozná a spočítá trioly
- zná hlavní představitele České národní školy B. Smetanu a A. Dvořáka, poslechem pozná jejich stěžejní díla

4. ročník

- prokazuje znalost všech stupnic durových i mollových, tónických kvintakordů s obraty
- znalost tónického kvintakordu a jeho obrátů rozšíří o znalost hlavních kvintakordů a dominantního septakordu
- zná intervaly základní a odvozené
- umí vysvětlit nejdůležitější hudební pojmy a použít je v praxi
- orientuje se v základní periodizaci dějin hudby, zná hlavní představitele jednotlivých hudebních období
- dává do souvislosti nejjednodušší příklady z různých odvětví umělecké tvorby
- popisuje své pocity a názory na ukázky z děl hudebních, výtvarných, stavebních a literárních
- ví, co je to enharmonická záměna a k daným tónům umí utvořit enharmonicky záměnné
- znalost základních posuvek rozšíří o dvojitý křížek a dvojité bé
- v notovém záznamu pozná základní melodické ozdoby

5. ročník

- bez větších omezení umí přečíst grafický a notový záznam a porozumí mu
- umí vše základní o stupnicích, akordech, intervalech
- zná základní i zvláštní rytmické útvary a umí je použít v praxi
- umí vysvětlit nejdůležitější hudební pojmy a použít je v praxi
- je seznámen s principy jednoduché harmonie, chápe rozdělení hlasů
- na základě vlastních zkušeností rozezná písňovou formu, rondo, sonátovou formu, symfonii
- předává své zkušenosti z poslechu hudby
- rozpozná období vzniku hudebního díla
- je schopen formulovat svůj názor na umělecké dílo
- sleduje dění v kulturní oblasti – osobnosti, tělesa, výročí, festivaly
- znalost hlavních kvintakordů rozšíří o vedlejší kvintakordy, dokáže utvořit tónický kvintakord zmenšený a zvětšený

5.1.22 Souborová praxe

Charakteristika:

Hlavní smysl předmětu Souborová praxe je rozvíjet a rozšiřovat schopnosti žáků zvládnutých při individuální hře na nástroj ke schopnosti uplatnit se při kolektivnímu hudebnímu projevu.

Souborová praxe žáky připravuje pro hru v nejrůznějších hudebních a žánrových uskupeních. Pro smyčcové a dechové nástroje je to jedinečná a nutná zkušenost, jelikož jsou nástroji melodickými, kterým chybí harmonický základ. Pro klávesové nástroje se rozvíjí schopnost improvizace a osvojení si základů harmonie v předmětu Klavírní. Většina žáků má z tohoto způsobu hry radost. Vnímá jej i jako odreagování od povinností, které mají při studiu hlavního oboru a v neposlední řadě vidí a slyší plody své práce.

Žákova osobnost je při spolupráci na konkrétních společných dílech souboru postupně dotvářena k větší zodpovědnosti za společné dílo. Při nácviu skladeb v souboru se žáci učí řešit pokročilejší technické i výrazové problémy. Při kolektivní hře, či zpěvu si svůj vztah k hudbě rozvíjejí v další dimenzi.

Předmět Souborová praxe se vyučuje v každém studijním zaměření hudebního oboru na ZUŠ. Od 1. stupně základního studia žáci navštěvují pěvecký sbor, nebo různé komorní uskupení: dua, tria, soubory, či orchestry.

Výsledky práce žáci prezentují na koncertech, vernisážích, soutěžích a různých společenských akcích.

Formy Souborové praxe:

- Sborový zpěv
- Flétnový soubor
- Čtyřruční hra na klavír
- Smyčcový orchestr
- Dechový orchestr
- Kytarový soubor
- Komorní hra
- Komorní kvarteto
- Komorní soubor dechový
- Komorní soubor smyčcový
- Komorní soubor smíšený
- Rocková kapela
- Soubor bicích nástrojů
- Klavírní

1. stupeň základního studia

Očekávané výstupy žáka 1. – 3. ročníku:

- zvládá dle svých možností základní principy souhry s dalším nástrojem a je schopen rychle reagovat na změny
- umí poslouchat ostatní spoluhráče

Očekávané výstupy žáka 4. – 7. ročníku:

- vnímá rytmus a harmonii
- reaguje správně na pokyny dirigenta, sbormistra
- dokáže usilovat s kolektivem o společný cíl
- podřizuje se kolektivní kázni a chová se zodpovědně
- vnímá, že výkon kolektivu je cílem, kterému se každý člen musí podřídít

2. stupeň základního studia

Očekávané výstupy žáka 1. – 2. ročníku:

- plně využívá rytmické a harmonické cítění
- dbá na intonaci a zásady doladování k druhému nástroji
- reaguje i na složitější pokyny dirigenta, sbormistra.

Očekávané výstupy žáka 3. – 4. ročníku:

- samostatně nacvičí svůj part a je schopen souhry s ostatními členy souboru
- dokáže samostatně zvolit nejvhodnější interpretaci skladeb
- je nápomocen méně zkušeným spoluhráčům
- plně využívá možnost veřejně vystupovat

5.2 Výtvarný obor

5.2.1 Základy výtvarné tvorby

Charakteristika:

Výtvarný obor si klade za cíl rozvíjet pozorovací a vyjadřovací schopnosti žáka, jeho představivost a tvůrčí činnost. Seznamuje žáka se základními výtvarnými technikami a postupy zpracování výtvarného námětu. Učí žáka samostatnosti v tvorbě, hledání námětů i utváření vlastního názoru. Podporuje individuální výraz jednotlivce a jeho zájem o životní prostředí a kulturní dění. Zapojuje žáka do skupinových prací a buduje u něho pocit spoluodpovědnosti, učí ho obhájit svůj názor a respektovat názor ostatních. Přibližuje žákům vývoj výtvarného umění ve všech oblastech až po současnost. Připravuje žáky na případné výtvarné studium vyššího stupně.

Žáci jsou přijímáni ke studiu na základě úspěšných talentových zkoušek, nebo postupem z přípravného studia. Vzdělávání je rozděleno na dva stupně. První stupeň se skládá ze sedmi ročníků, druhý stupeň ze čtyř ročníků. Nově přijatý žák je zařazen do prvního ročníku prvního stupně. Dle rozhodnutí přijímací komise může být žák zařazen i do vyššího ročníku studia.

Při studiu Výtvarné tvorby používáme ve výuce průběžné slovní hodnocení. Po absolvování pololetí žák obdrží vysvědčení. Zde je hodnocen buď známkou, nebo slovním hodnocením (na základě volby zákonného zástupce žáka).

Neupřednostňujeme žádnou z výtvarných technik nebo postupů. Během školního roku se žáci postupně věnují plošné tvorbě (kresba, malba, grafika), prostorové tvorbě (keramika, modelování, objekty), volné tvorbě (netradiční techniky a experimenty s výtvarným uměním) i výtvarné kultuře (dějiny umění, návštěvy výstav), která prolíná celou výukou.

Během předmětu Výtvarná tvorba, která probíhá v tříhodinových týdenních blocích, je vzájemně prostoupeno několik oblastí: Plošná tvorba, Prostorová tvorba, Volná tvorba a Výtvarná kultura, zahrnující recepci a reflexi výtvarného umění.

Plošná tvorba zahrnuje kreslířské, malířské a grafické zobrazování skutečnosti, niterních prožitků a představ za použití bodů, linií, tvarů a barev v jejich tvorbě a obohacuje tak jejich výtvarné myšlení a cítění. Pracuje se základními výtvarnými technikami, postupy, nástroji a materiály, ale nabízí i řadu experimentů v kombinování technik, materiálů a netradičních výtvarných postupů, často přecházejících do tvorby prostorové.

Prostorová tvorba je kromě linií, tvarů a barev obohacena o objemové vnímání výtvarného díla, jeho stínů a struktury materiálů. Vyžaduje odlišný způsob nazírání na zobrazení skutečnosti či vlastní představy a zároveň nabízí možnosti zpracování námětu bohatší o třetí rozměr. Zahrnuje studijní modelování pro sochařskou tvorbu, užitou tvorbu převážně v podobě keramiky a využívá nejrůznějších materiálů a technik zpracování při tvorbě objektů. Zasahuje do životního prostoru a může přecházet do tvorby akční.

Volná tvorba má za úkol seznámit žáka s netradičními technikami a experimenty s výtvarným uměním. Má multimediální charakter. Vztahuje se k sebereflexi, k prožívání vztahů a kontaktů

s okolním světem a jejich vyjádření pomocí pohybů, gest či slov. Využívá hudbu (prožitky melodie, rytmu, ...), věci denní potřeby v nezvyklých rolích (s cílem upozornit na ...), mění identitu zúčastněných atd.

Výtvarná kultura má teoretický i praktický charakter. Buduje a prohlubuje vztah k výtvarnému umění, základní přehled a orientaci v epochách a stylech výtvarné kultury. Motivuje ke hledání a objevování výtvarných témat. Sleduje současné kulturní dění a přechází v aktivní zapojení žáků (návštěvy výstav, výtvarné reakce na artefakty, besedy o umění). Výtvarná kultura zahrnuje i mimoumělecké oblasti. Rozvíjí vztah žáka k životu, životnímu prostředí, přírodě atd.

Učební plán:

	1. stupeň základní studium						
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Výtvarná výchova	3	3	3	3	3	3	3

Výtvarná výchova – 1. stupeň základní studium

Očekávané výstupy žáka:

- přistupuje k tvorbě poznáváním a sebepoznáváním, podle svých individuálních schopností si stanovuje dílčí cíle, které dokáže realizovat
- poznává a vědomě používá obrazotvorné prvky plošného i prostorového vyjádření, jejich vlastnosti a vztahy a jejich účinky dokáže porovnat a zhodnotit
- využívá základní techniky vizuálně obrazného sdělení, prostorových činností včetně objektové a akční tvorby s využitím klasických i moderních technologií
- vnímá smyslové podněty a vědomě je převádí do vizuální formy prostřednictvím výtvarného jazyka, inspiruje se fantazií nebo realitou, komponuje tvarové, barevné a prostorové vztahy, proměňuje běžné v nezvyklé
- aktivně se seznamuje s historií a současností výtvarného umění, orientuje se v uměleckých slozích a směrech, používá základní výtvarné pojmy, na základě individuálních zkušeností a diskuzí si utváří vlastní výtvarný názor
- respektuje odlišné výtvarné názory a individuálně si vybírá podněty z různých oblastí světové kultury

1. ročník

- je ochoten seznamovat se s okolím a otevřeně ho vnímat
- rozpozná a pojmenuje výtvarné prostředky (bod, linie, tvar, barva atd.)
- rozezná základní výtvarné techniky (kresba, malba, keramika)
- pracuje s fantazií
- dokáže rozlišit základní oblasti dějin výtvarného umění (architektura, malba, kresba, sochařství)

- využívá inspiraci výtvarným uměním
- je zapojen v kolektivu a schopen skupinové práce
- komunikuje s učitelem, udrží pozornost, reaguje na jeho podněty, dodržuje určená pravidla

2. ročník

- vnímá své okolí
- komunikuje o svých poznatcích s okolím
- rozpozná a pojmenuje výtvarné prostředky (bod, linie, tvar, objem, prostor, světlo, barva, textura atd.)
- používá základní techniky, které si osvojil v minulém ročníku, seznámil se a používá další (kašírování, linoryt, monotyp)
- pracuje s fantazií, vnímá realitu
- rozpozná vybraná umělecká díla a autory
- komunikuje se spolužáky a respektuje jejich odlišný výtvarný názor
- pod vedením učitele čerpá inspiraci pro svoji tvorbu z historických i současných děl
- porovnává svou práci s prací spolužáků

3. ročník

- na základě svých poznatků začíná otevřeně vnímat své okolí
- rozpozná a pojmenuje výtvarné prostředky, jejich vlastnosti a vztahy (kompozice, rozdílnost, rytmus, pohyb, kontrast apod.) potřebné k dosažení vlastního výtvarného cíle
- používá základní techniky, které si osvojil v minulých ročnících, seznámil se a používá další (Suchá jehla)
- pracuje s fantazií, popisuje realitu
- orientuje se ve vybraných slozích a směrech dějin umění
- vlastní práci konzultuje s učitelem, vnímá ho jako autoritu (vzor), porovnává ji s díly uznávaných umělců

4. ročník

- otevřeně vnímá své okolí
- rozpozná a pojmenuje výtvarné prostředky jejich vlastnosti a vztahy (kompozice, perspektiva, rozdílnost, rytmus, pohyb, kontrast, dynamika apod.) potřebné k dosažení vlastního výtvarného cíle
- používá základní techniky, které si osvojil v minulých ročnících, seznámil se a používá další (Kaligrafie)
- zachycuje realitu

- reaguje na současné výtvarné události, je schopen o nich diskutovat
- dokáže obhájit svou práci, uvědomuje si její výtvarnou hodnotu a jedinečnost

5. ročník

- vnímáním svého okolí rozvíjí vlastní osobnost
- rozpozná a pojmenuje výtvarné prostředky jejich vlastnosti a vztahy (struktura, kompozice, perspektiva, rozdílnost, rytmus, pohyb, kontrast, dynamika apod.) potřebné k dosažení vlastního výtvarného cíle
- zvládá základní výtvarné techniky a seznámil se s některými netradičními (sádrování, body art)
- je schopen své náměty převést do výtvarné formy
- je schopen analytického myšlení
- vyhledává kulturně-společenské události v regionu, dokáže je okomentovat
- respektuje jedinečnost svých spolužáků, přijímá kritiku. Je schopen vyjádřit svůj názor
- závislost na autoritě učitele klesá. Hledá vztah mezi uměleckým dílem a výtvarným projevem

6. ročník

- vnímá vlastní osobnost je schopen sebereflexe
- vědomě používá a vhodně volí osvojené výtvarné prostředky, využívá jejich vlastností a vztahů
- zvládá základní výtvarné techniky a seznámil se s některými netradičními (akvarel)
- je schopen své náměty převést do výtvarné formy
- je schopen analýzy a syntézy
- aktivně reaguje na současnou výtvarnou scénu a reflektuje poznatky z minulých ročníků do vlastní tvorby
- vnímá učitele jako partnera
- má vyhraněný názor na jednotlivé výtvarné projevy, vyhledá inspiraci v uměleckých dílech

7. ročník

- vnímá vlastní osobnost ve vztahu k výtvarné práci
- na základě svých zkušeností odhadne vlastní schopnosti, podle nichž si volí výtvarný postup a cíl
- vědomě používá a vhodně volí výtvarné prostředky, jejich vlastnosti a vztahy potřebné k dosažení vlastního výtvarného cíle
- dokáže je porovnat a zhodnotit
- zná a zvládá základní i netradiční výtvarné techniky (performance, happening)

- je schopen své náměty převést do výtvarné formy
- pracuje s fantazií i realitou, výtvarnými prostředky, je schopen abstraktního myšlení, analýzy, syntézy ...
- iniciativně se zapojuje do debat týkající se historie a výtvarného umění, orientuje se v uměleckých slozích
- používá základní výtvarné názvosloví
- na základě podnětů a reflexe z minulých ročníků je schopen diskutovat o umění a vytvořit si vlastní umělecký názor
- respektuje odlišné výtvarné názory a individuálně si vybírá podněty z různých oblastí světové kultury

Učební plán:

	2. stupeň základní studium			
	I.	II.	III.	IV.
Výtvarná výchova	3	3	3	3

Výtvarná výchova – 2. stupeň základní studium

Očekávané výstupy žáka:

- samostatně řeší výtvarné problémy, experimentuje, argumentuje, diskutuje, respektuje různá hlediska, umí se poučit, obhájí nebo změní vlastní postup, podílí se na utváření pravidel týmové spolupráce
- pracuje s vizuálními znaky a symboly, využívá analýzu, syntézu, parafrázi, posuny významu, abstrahování; rozlišuje a propojuje obsah a formu, vědomě uplatňuje výrazové a kompoziční vztahy a osobitě je aplikuje
- z různých úhlů zkoumá podoby světa a mezilidské vztahy, je schopen konceptuálního myšlení z hlediska času, lokality, kulturních či ekologických souvislostí; dává hlubší myšlenkový význam akcím, objektům a instalacím; na úrovni samostatně pojeté tvorby se stává nezávislou, samostatnou osobností
- zná obrazotvorné prvky plošného i prostorového vyjádření, jejich výtvarné a výrazové vlastnosti a vztahy; správně používá odbornou terminologii vztahující se k dané oblasti
- orientuje se v hlavních rysech historického vývoje uměleckých slohů a směrů, zajímá se o vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění, vnímá je v širších souvislostech, samostatně vyhledává náměty a inspiraci z různých oblastí světové kultury a vědy, individuálně si z nich vybírá podněty pro svou tvorbu
- formuluje a obhájí své názory, diskutuje, respektuje různá hlediska, umí se poučit; prezentuje práci vlastní i druhých, volí vhodné formy adjustace a výstavní koncepce

I. ročník

- vybírá si výtvarnou techniku vhodnou pro zadané téma, dokáže ji obhájit, zdůvodnit
- při diskuzi obhájí své stanovisko, respektuje ale i cizí stanovisko či názor
- dokáže jiný názor zvážit, případně zakomponovat do vlastní výtvarné představy
- uvědomuje si svůj vývoj a pokrok
- vnímá a spojuje obsah a formu zadaného výtvarného úkolu
- je schopen uplatnit výrazové a kompoziční vztahy úkolu a originálně zobrazit ve své práci
- pracuje s vhodnými vizuálními znaky a symboly
- ve své práci se nechává ovlivňovat minulým i současným stavem světa, mezilidskými vztahy
- vědomě používá výrazové možnosti zadané techniky
- ovládá postup daných technik
- používá základy odborné terminologie, vztahující se k dané oblasti
- zná a popisuje základní umělecké slohy a směry
- formuluje a obhájí své názory, je schopen vnímat, respektovat a přijímat názory ostatních

II. ročník

- samostatně řeší výtvarné problémy
- vybírá si náměty a výtvarnou techniku, které jsou mu blízké
- rozlišuje a propojuje obsah a formu samostatného výtvarného úkolu
- respektuje a zohledňuje specifika regionu, používá odbornou terminologii, vztahující se k dané oblasti
- reflektuje současné umění
- dokáže prezentovat vlastní práci

III. ročník

- vybírá si výtvarnou techniku a náměty (vhodné pro dané téma), které dokáže zdůvodnit
- dokáže dokumentovat svůj vývoj a pokrok
- vybírá si náměty a výtvarnou techniku vhodnou pro dané téma, které dokáže zdůvodnit
- dokáže dokumentovat svůj vývoj a pokrok
- respektuje a zohledňuje specifika regionu, je schopen je popsat a zakomponovat do svého výtvarného náhledu
- vědomě používá experimentální výrazové možnosti samostatně zvolené výtvarné techniky
- reflektuje současné umění, dokáže jmenovat díla či autory, které preferuje
- prezentuje práci vlastní i druhých
- zná vhodné formy prezentace a výstavní koncepce

IV. ročník

- podílí se na spoluutváření pravidel týmové práce, volbě námětů a technik skupinového projektu
- ve skupině je schopen koordinovat a využít analýzu, syntézu, parafrázi, posuny významu, abstrahování ve své práci
- je schopen konceptuálního náhledu
- vnímá vliv času, lokality, sociálních, kulturních či ekologických vztahů
- je schopen dodat hlubší ideovou základnu akcím, objektům a instalacím
- stává se nezávislým, samostatným výtvarným autorem
- zná, používá a je schopen zdůvodnit prvky plošného i prostorového vyjádření, jejich výtvarné a výrazové vlastnosti a vztahy
- kompetentně používá odbornou terminologii při popisu průběhu a výsledku výtvarné práce
- orientuje se v hlavních rysech historického vývoje uměleckých slohů a směrů
- zajímá se o vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění a vnímá je v širších souvislostech
- je schopen si samostatně vyhledat témata a inspirační zdroje ze všech aspektů lidské civilizace
- prezentuje práci vlastní i druhých
- formy prezentace a výstavní koncepce volí samostatně

Studium I. nebo II. cyklu žák ukončí vytvořením absolventské práce.

5.2.2 Přípravná výtvarná výchova

Charakteristika:

Výuka si klade za cíl probudit zájem žáka o výtvarné dění a vlastní tvorbu. Žáci jsou seznámeni se základními výrazovými prostředky, základními výtvarnými postupy, technikami a materiály. Mají možnost formou hry objevovat a osvojovat si pro ně nové výrazové možnosti, z nichž budou vycházet po celou dobu studia. Žádnou z výtvarných technik nebo postupů neupřednostňujeme.

Při studiu přípravné výtvarné výchovy používáme ve výuce průběžné slovní hodnocení. Po absolvování přípravné výtvarné výchovy žák obdrží potvrzení, že v daném roce navštěvoval přípravné studium.

Výuka probíhá v tříhodinových týdenních blocích pod názvem Přípravka. Během školního roku se žáci postupně věnují plošné tvorbě (kresba, malba, grafika), prostorové tvorbě (modelování, keramika, objekty) i výtvarné kultuře (seznamování s dějinami umění, návštěvy výstav), s níž se prolínají všechny oblasti výuky.

Přípravné studium výtvarné výchovy probíhá buď jeden, nebo dva roky a je určeno žákům od pěti let. Žák může být přijat do druhého přípravného ročníku, aniž absolvoval ročník první.

Učební plán:

	dvouleté studium	
	1.	2.
Přípravná výtvarná výchova	3	3

Přípravná výtvarná výchova – dvouleté studium

Očekávané výstupy žáka v 1. a 2. ročníku:

- je zapojen do kolektivu, udrží pozornost, komunikuje s učitelem a reaguje na jeho pokyny
- správně používá základní výtvarné nástroje (tužka, pero, štětec, ...)
- má osvojené základy výtvarných technik (malbu, kresbu, grafiku, keramiku) a dokáže je rozlišit
- převede své představy, pocity a nálady do výtvarné podoby za využití svých dosavadních poznatků a dovedností
- je otevřený pro nové, experimentální výtvarné hry, techniky a materiály
- dokončí započatou práci
- je schopen spolupráce
- zúčastňuje se školních výstav

6 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola je připravena do výuky přijímat i žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

V souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. bude obsahová část jednotlivých studijních zaměření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami individuálně upravena v souladu se vzdělávacími požadavky formulovanými očekávanými výstupy jednotlivých studijních zaměření či uměleckých oborů školy a uzpůsobena reálným možnostem těchto žáků.

Škola bude spolupracovat s odbornými pracovišti (PPP, SCP), s rodiči nebo zákonnými zástupci žáka. Škola je schopna zajistit individuální přístup k takovýmto žákům a respektovat jejich možnosti v závislosti na míře jejich postižení.

Pokud příslušné poradenské zařízení diagnostikovanému žákovi doporučí individuální studijní plán, vypracuje třídní učitel pro takového žáka Individuální plán výuky, který respektuje doporučení poradenského zařízení a který je sestaven tak, aby žák naplnil příslušné výstupy ŠVP. Možnosti úprav pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou například: rozvolnění ŠVP – větší časové úseky, snížení náročnosti hraného repertoáru, vytvoření prostoru v hodinách pro relaxaci, oddych a koncentraci žáka atd.

7 Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Pro mimořádně nadané žáky zajišťujeme individuální podmínky pro rozvoj jejich talentu.

Pokud učitel zjistí u žáka mimořádné nadání, dohodne se se zákonnými zástupci žáka a navrhne řediteli školy navýšení hodinové dotace v předmětu hry na nástroj příslušného studijního zaměření. Na základě posudku příslušného diagnosticko-poradenského zařízení a žádosti rodičů mimořádně nadaného žáka, pak o zařazení žáka rozhodne ředitel. Navýšení hodinové dotace může být až o 1 hodinu týdně.

Ředitel školy vydává rozhodnutí o mimořádném navýšení hodinové dotace pro mimořádně talentovaného žáka na jeden školní rok. Pokud žák prokáže mimořádné studijní výsledky, může mu být navýšení hodinové dotace přiznáno opakovaně v dalších ročnících.

Mimořádně nadaní žáci plní očekávané výstupy základního studia do větší hloubky a je jim učivo objasňováno do větších detailů a souvislostí.

Cílem studia žáka s mimořádným talentem by pod vedením jeho učitele měla být talentová zkouška na konzervatoř, nebo přijímací zkouška na jinou střední, případně vysokou školu s uměleckým zaměřením.

8 Hodnocení

8.1 Hodnocení žáků

Základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu: co se naučil, zvládl, v čem se zlepšil, v čem chybí a jak postupovat dále. Samotná klasifikace ale není cílem naší školy.

Při hodnocení se nehodnotí osoba žáka, ale konkrétní ověřovaný problém. Snažíme se uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt odpovídající fyzickým a psychickým schopnostem žáka. Žáci jsou cíleně vedeni k sebehodnocení a sebekontrolě.

Základní pravidla hodnocení:

- v hodnocení se promítá úroveň dosažených vědomostí a dovedností, komunikace a tvořivost žáka
- klasifikace musí probíhat průběžně v celém školním roce a učitel sděluje žákovi klady a analyzuje nedostatky jeho výkonu a přípravy
- učitelé soustavně sledují připravenost a výkony žáků
- v případě náhlého a mimořádného zhoršení prospěchu jsou ihned informováni rodiče
- žáci mají právo si své případné neúspěšné hodnocení po dohodě s vyučujícím opravit

Na konci každého ročníku I. stupně žáci vykonávají postupovou zkoušku. V 7. ročníku může být zkouška nahrazena absolventským vystoupením. Postupová zkouška v běžném ročníku může být nahrazena účastí žáka na významnějších soutěžích, o této skutečnosti rozhodne ředitel školy. Rozsah postupových zkoušek je uveden v ŠVP u jednotlivých studijních zaměření.

Kritéria pololetní a závěrečné klasifikace žáků jsou obsažena v klasifikačním řádu školy.

Hodnocení v hudebním oboru:

Po absolvování Přípravné hudební výchovy žák obdrží Potvrzení, že v daném roce přípravné studium navštěvoval.

Po ukončení každého pololetí (prvního i druhého stupně) žák obdrží Vysvědčení. Zde je hodnocen klasifikačním stupněm.

Na konci sedmého ročníku prvního stupně a čtvrtého ročníku druhého stupně žák obdrží Závěrečné vysvědčení.

Hodnocení ve výtvarném oboru:

Při studiu Přípravné výtvarné výchovy a Výtvarné tvorby používáme ve výuce průběžné slovní hodnocení. Tento způsob umožní žákovi s odstupem ohodnotit vlastní práci i práci ostatních. Seznámí se s názory ostatních, učí se hájit svůj názor a respektovat jiné názory.

Po absolvování Přípravné výtvarné výchovy žák obdrží Potvrzení, že v daném roce přípravné studium navštěvoval.

Po ukončení každého pololetí (prvního i druhého stupně) žák obdrží Vysvědčení. Zde je hodnocen buď známkou, nebo slovním hodnocením.

Na konci sedmého ročníku prvního stupně a čtvrtého ročníku druhého stupně žák obdrží Závěrečné vysvědčení.